

ไทยกับการเป็นศูนย์กลาง ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ไทยกับการเป็นศูนย์กลาง ของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ASEAN Economic Community

บรรณาธิการ	รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี
ผู้ช่วยบรรณาธิการ	อาจารย์พิชญ์อภา พิศุทธิ์เศรณี
จำนวน	90 หน้า
พิมพ์ครั้งที่หนึ่ง	มกราคม 2558
จำนวน	1,200 เล่ม
ISBN	978-974-466-792-2
เจ้าของ	ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (Center for ASEAN Studies, Thammasat University) อาคารโดมบริหาร ชั้น 1 เลขที่ 99 หมู่ 18 ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12121 โทรศัพท์ 02-564-4444 ต่อ 1552-4 โทรสาร 02-564-4444 ต่อ 1555 E-mail : centerforaseanstudies@gmail.com
พิมพ์ที่	โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ต.คลองหนึ่ง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี 12121 โทรศัพท์ 02-564-3105-11 โทรสาร 02-564-3119 http://www.tu.ac.th/org/tuprint

การจัดการประชุมเชิงวิชาการ

"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"

1. หลักการและเหตุผล :

อาเซียนก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 1967 โดยเป็นความริเริ่มของ ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีต่างประเทศไทยในขณะนั้น ตลอดระยะเวลา 45 ปีที่ผ่านมา อาจกล่าวได้ว่า อาเซียนประสบความสำเร็จ โดยอาเซียนถือได้ว่าเป็นองค์การความร่วมมือของประเทศกำลังพัฒนาที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดองค์การหนึ่งในโลก และถือเป็นองค์การพหุภาคีที่สำคัญที่สุดต่อไทย

ประเทศไทยเป็น 1 ใน 5 ของประเทศสมาชิกก่อตั้ง และเป็นจุดกำเนิดของอาเซียน ไทยมีบทบาทอย่างแข็งขันในกิจกรรมของอาเซียนตลอดมา รวมทั้งยังมีส่วนผลักดันให้อาเซียนมีโครงการความร่วมมือในด้านต่างๆ อาทิ การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ASEAN Regional Forum สนธิสัญญาเขตปลอดอากรนิวเคลียร์ ฯลฯ

ในขณะเดียวกัน อาเซียนก็มีความสำคัญต่อประเทศไทย โดยนอกจากจะสร้างพันธมิตรและความเป็นปึกแผ่น ตลอดจนเสถียรภาพและสันติภาพในภูมิภาคแล้ว ยังช่วยเพิ่มอำนาจต่อรองในการเจรจาระหว่างประเทศ และร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาข้ามชาติ นอกจากนี้ ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจของอาเซียน ได้เปิดโอกาสให้มีการขยายตัวทางด้านการค้าและการลงทุนในประเทศไทยมากขึ้น ซึ่งนำผลดีมาสู่เศรษฐกิจของประเทศไทย ในปัจจุบัน กลุ่มประเทศอาเซียนถือเป็นกลุ่มประเทศคู่ค้าอันดับ 1 ของไทย โดยในปี 2007 มูลค่าการค้าไทยกับอาเซียนมีถึง 57,592 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และจากการที่กำลังจะมีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนขึ้นในปี 2015 จะก่อให้เกิดการรวมตัวกันทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมภายในภูมิภาค ทำให้ส่งผลกระทบต่อไทยเป็นอย่างมาก ดังนั้น ประเทศไทยจำเป็นต้องตั้งรับต่อการรวมตัวดังกล่าว

จึงเห็นว่า ประเทศไทย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคม จำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อม และทราบถึงยุทธศาสตร์ของไทยในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และความท้าทายใหม่ๆ ในอนาคต

ดังนั้น ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีหนึ่งในพันธกิจหลักคือการส่งเสริมการเป็นคลังสมอง หรือ think tank ด้านอาเซียน จึงเห็นควรจัดการสัมมนา อภิปราย เพื่อเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญและน่าสนใจ และจัดการประชุมเชิงวิชาการเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา และสาธารณชนทั่วไป

ดังนั้น ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งมีหนึ่งในพันธกิจหลักคือการส่งเสริมการเป็นคลังสมอง หรือ think tank ด้านอาเซียน จึงเห็นควรจัดการสัมมนา อภิปราย เพื่อเพิ่มองค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนในประเด็นต่างๆ ที่สำคัญและน่าสนใจ และจัดการประชุมเชิงวิชาการเพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ นักศึกษา และสาธารณชนทั่วไป

2. วัตถุประสงค์ของโครงการ :

2.1 เพื่อเพิ่มทักษะเรื่ององค์ความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ให้แก่ นักศึกษา คณาจารย์ ทั้งภายในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และภายนอกมหาวิทยาลัย รวมถึงสาธารณชนทั่วไป

2.2 เพื่อให้ความรู้แก่สาธารณชนเรื่องอาเซียน เกี่ยวกับประเด็นต่างๆที่สำคัญ และน่าสนใจเกี่ยวกับอาเซียน เพื่อส่งเสริมความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2015

2.3 เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการตระหนักถึงการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของไทย

2.4 เพื่อเป็นเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักวิชาการ นักศึกษา และสาธารณชน

3. ผู้เข้าร่วมโครงการ :

ผู้แทนจากหน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน สถาบันการศึกษา นักวิจัย และนักวิชาการ จำนวน 80 คน

4. วัน เวลา และสถานที่ :

วันพุธที่ 23 เมษายน 2557 เวลา 09.00 – 16.00 น.

ณ โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส หลานหลวง

.....

คำนำ

โครงการประชุมเชิงวิชาการ “การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” นั้น เป็นส่วนหนึ่งของโครงการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งจัดขึ้นเพื่อเป็นเวทีระดมสมองและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างหน่วยงานราชการ เอกชน นักวิชาการ และนักวิจัย ในประเด็นเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ในปีงบประมาณ 2557 ศูนย์ฯ มีแผนจัดการประชุมเชิงวิชาการ เพื่อระดมสมองในเรื่องการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้ครอบคลุมทั้ง 3 เสา ได้แก่ เสาประชาคมการเมืองและความมั่นคง เสาประชาคมเศรษฐกิจ และเสาประชาคมสังคมและวัฒนธรรม

เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2557 ศูนย์ฯ ได้จัดโครงการประชุมเชิงวิชาการ “การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน” โดยมีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญ จากหน่วยงานในภาคส่วนต่างๆ กว่า 80 ท่านเข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ ซึ่งผลการประชุมในวันนั้น ทางศูนย์ฯ ได้รวบรวมประเด็นต่างๆ ที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ จัดพิมพ์เป็นหนังสือเล่มนี้ออกมา

สุดท้ายนี้ ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขอขอบพระคุณสำหรับข้อมูลและข้อแนะนำต่างๆ ของผู้เข้าร่วมประชุมทุกท่านในครั้งนี้ เพื่อศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จะได้นำไปเผยแพร่สู่สาธารณชนหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในโอกาสต่อไป

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

มกราคม 2558

สารบัญ

	หน้า
โครงการประชุมเชิงวิชาการ	1
"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"	
คำนำ	3
สรุปผลการประชุมเชิงวิชาการ	5
"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"	
การประชุมเชิงวิชาการ	12
"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"	
ภาคผนวก	80
ภาคผนวก 1 : รายชื่อผู้เข้าร่วมการประชุมเชิงวิชาการ	81
ภาคผนวก 2 : ประเด็นการประชุมเชิงวิชาการ	84
ภาคผนวก 3 : บรรยายภาพภายในงาน	85

สรุปผลการประชุมเชิงวิชาการ

เรื่อง "การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5 : ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"

เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2557 เวลา 09.00-16.00 น. ที่ผ่านมา ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้จัดประชุมวิชาการเรื่อง "การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5 : ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน" ณ ห้องราชดำเนิน ชั้น 1 โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ ในการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีผู้เข้าร่วมประชุมจากภาคส่วนต่างๆ รวม 81 คน โดยสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

การประชุมดังกล่าวแบ่งออกเป็น 2 ช่วง คือช่วงเช้าเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลความก้าวหน้าในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community หรือ AEC) ของหน่วยงานต่างๆ ส่วนในช่วงบ่ายเป็นการประชุมระดมสมอง โดยที่ประชุมร่วมกันระดมสมองว่าประเทศไทยควรมีบทบาทอย่างไรใน AEC และจะมีบทบาทนำเรื่องใดได้บ้างใน AEC สามารถเป็นศูนย์กลาง (hub) ของ AEC ในด้านใดบ้าง

ช่วงเช้า ผู้แทนของหน่วยงานต่างๆ ได้เล่าถึงความก้าวหน้าในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของหน่วยงาน ดังนี้

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้มีการวางแผนพิมพ์เขียวสำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์ โดยมี 8 ยุทธศาสตร์หลัก ได้แก่ การขับเคลื่อนการเจรจาในเวทีการค้า, การพัฒนาฐานองค์ความรู้เกี่ยวกับ AEC, การยกระดับการให้บริการของกระทรวงพาณิชย์แก่ภาคเอกชน, การพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการค้าของไทย, การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคและการค้าชายแดนเพื่อรองรับ AEC, การพัฒนาขยายเพิ่มสัดส่วนตลาดใน AEC, การพัฒนากฎหมายด้านเศรษฐกิจการค้าให้ทันสมัย และการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ผู้แทนสำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการค้าชายแดน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ กำลังดำเนินการจัดตั้งเมืองประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC City ขึ้น โดยใช้ 3 จังหวัดนำร่อง ได้แก่ จ.ขอนแก่น จ.เชียงราย และจ.สงขลา

ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ได้วางแผนพัฒนา โดยนำนักธุรกิจที่อยู่นอกระบบเข้ามาสู่ระบบ พัฒนาให้มีศักยภาพมากขึ้น แล้วส่งเสริมให้มีความรู้เรื่อง AEC เพื่อให้มีความพร้อมในการเข้าสู่ตลาด AEC

ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ได้ดำเนินงานในภารกิจ ได้แก่ การพัฒนาการให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนแก่ผู้ประกอบการ ด้วยการตั้ง AEC support center มีกิจกรรมที่พยายามพ่วงผู้ประกอบการเข้าไปเจาะตลาดประเทศสมาชิกอาเซียน

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม มีการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ 4 ยุทธศาสตร์ คือการเพิ่มขีดความสามารถของการค้า เช่น ด้านศุลกากรต่างๆ, การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน, การกำกับดูแล และการอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ

ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท จัดทำโครงการสนับสนุนท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โครงการสนับสนุนท่าเรือแหลมฉบัง ได้พัฒนาถนนให้มีคุณภาพดีขึ้น ทั้งขยาย และปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ชำรุด

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก ได้ดำเนินการเข้าร่วมในการเจรจาทำความตกลงว่าด้วยการเดินรถผ่านเข้าออกซึ่งกันและกันระหว่างประเทศ ซึ่งมีทั้งที่เป็นส่วนหนึ่ง ในกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในกรอบอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง และในกรอบของทวิภาคี อีกส่วนหนึ่งคือภารกิจในการเปิดเสรีการค้าบริการในสาขาการขนส่งทางถนน และได้วางแผนเตรียมพร้อมเกี่ยวกับสถานีขนส่งสินค้า ศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า รูปแบบการขนส่ง ซึ่งจะทำให้ไทยเป็นศูนย์กลางขนส่งของอาเซียนที่สมบูรณ์แบบ นอกจากนี้ ยังได้ทำการพัฒนายกระดับมาตรฐานคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการขนส่งของไทย และดำเนินการศึกษาประเด็นปัญหาต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นจากการเปิดเส้นทางขนส่ง รวมทั้งหาหนทางแก้ปัญหาเหล่านั้น

ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง และขนาดย่อม ได้ทำการส่งเสริมให้ความรู้ พัฒนาผู้ประกอบการ ทั้งด้านการผลิต การบริการ และรวมถึงการตลาดให้ผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ และเติบโตต่อไปได้ในตลาด AEC

ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม ได้มีการจัดทำโครงการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์กฎหมายเปรียบเทียบ เพื่อให้ข้อมูลกับผู้ประกอบการที่มีความประสงค์ที่จะเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานในประเทศอาเซียน ประกอบกิจการอุตสาหกรรมในอาเซียน

ผู้แทนกรมธนารักษ์ ได้ทำการสำรวจที่ดินที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมการค้าชายแดน เช่น ด้านศุลกากร ศูนย์กระจายสินค้า คลังสินค้าทัณฑ์บน นอกจากนี้ ยังได้ส่งเสริมความร่วมมือกับโรงงานกษาปณ์ของต่างประเทศ เพื่อให้พิจารณาให้ไทยเป็นศูนย์กลางในการผลิตเหรียญกษาปณ์ของอาเซียน

ผู้แทนกรมธุรกิจพลังงาน ได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ คือการส่งเสริมการค้าการลงทุน ของการจัดตั้งแหล่งลงทุนของธุรกิจพลังงานในอาเซียน การใช้นโยบาย

การทูตพลังงานเชิงรุก การสร้างความสอดคล้อง โดยมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบของไทย เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการค้าการลงทุนด้านพลังงานกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

ผู้แทนกรมการจัดหางาน มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาแรงงานให้มีมาตรฐานในตลาดอาเซียน

ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ได้จัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงาน และหลักสูตรสำหรับตำแหน่งงานต่างๆ และทำการวิจัยในเรื่องของการเตรียมความพร้อมของกำลังคน เพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรีในสาขาเร่งรัด 9 สาขา อีกทั้งยังได้มีการวางแผนการพัฒนาทักษะภาษาและวัฒนธรรม ให้กับแรงงาน

ผู้แทนบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้วางแผนการหาพันธมิตร คือสร้างระบบพันธมิตรกับการไปรษณีย์ของประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

ผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) กำลังศึกษาเพื่อวางแผนจัดทำคลังสินค้าที่สามารถทำการขนส่งต่อเนื่องจากระบบราง หรือรถบรรทุกมาเปลี่ยนเป็นการขนส่งทางอากาศ หรือจากการขนส่งทางอากาศ เปลี่ยนเป็นราง หรือรถบรรทุกที่จะออกไปประเทศเพื่อนบ้าน

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ได้เตรียมการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงินเพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบสถาบันการเงิน และมีการผ่อนคลายกฎเกณฑ์ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงินเพื่อให้นักไทยออกไปลงทุนยังต่างประเทศมากขึ้น

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ได้ทำการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ AEC และให้สมาชิกสภาหอการค้าฯ เตรียมตัวทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีความโดดเด่นในสาขาวิชาการด้านการเกษตร และป่าไม้ ได้จัดทำความร่วมมือ เรื่องการแลกเปลี่ยนนิสิตและการจัดทำหลักสูตร นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหาร กับมหาวิทยาลัยในประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศอื่นๆ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล ได้ดำเนินภารกิจ การวิจัย การสอน และการจัดฝึกอบรม มีการสร้างเครือข่าย ด้านความรู้ทางสาธารณสุขและการวิจัยทางสังคม

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีการตั้งสำนักวิชาการระหว่างประเทศ ในคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อผลิตนักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อน มีการส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับบรรดาหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่ทำงานเกี่ยวกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีการจัดการอบรมภาษาของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้นักศึกษามีศักยภาพที่จะเข้าสู่การรองรับ AEC และรองรับการขยายตัวของการค้าชายแดนหรือการค้าผ่านแดนที่จะมาพร้อมกับ AEC ได้อย่างทันท่วงที

ผู้แทนกรมศุลกากร ได้วางนโยบายว่าให้มีการจัดตั้งจุดให้บริการเบ็ดเสร็จจุดเดียว หรือ one stop service ของด่านในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะมีการพัฒนา

ศักยภาพของเจ้าหน้าที่ และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด่านในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งขั้นตอนนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการ โดยได้แบ่งด่านออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มชายแดนไทย-ลาว กลุ่มชายแดนไทย-กัมพูชา กลุ่มชายแดนไทย-มาเลเซีย กลุ่มท่าเรือ และกลุ่มสนามบินนานาชาติ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมกันระหว่างด่านกับผู้ประกอบการ เพื่อร่วมมือกันในด้านข้อมูลและการแก้ไขปัญหา

ช่วงบ่ายเป็นการประชุมระดมสมอง โดยที่ประชุมร่วมกันระดมสมองว่า ประเทศไทยควรจะมีบทบาทอย่างไรใน AEC และจะมีบทบาทนำเรื่องใดได้บ้างใน AEC สามารถเป็นศูนย์กลาง (hub) ของ AEC ในด้านใดบ้าง เนื้อหาการประชุมสรุปได้ดังนี้

ด้านสินค้าเกษตรและอาหาร

ผู้แทนบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) มีความเห็นว่า มีศักยภาพที่จะส่งเสริมการเป็นผู้นำระบบเกษตรอินทรีย์ โดยพัฒนาระบบ อี-สมาทไฟล์ (e-smart file) คือ เปิดระบบให้ตรวจสอบย้อนกลับภาคการผลิตด้านเกษตร จะก่อให้เกิดความไว้วางใจในการส่งออกว่าเกษตรกรรายใดที่อยู่ในระบบนี้เป็นที่น่าเชื่อถือ

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ผลักดันให้ไทยเป็นผู้นำเรื่องเกษตรอินทรีย์ ทั้ง อาหารปลอดภัยและ ผลิตภัณฑ์ ผลักดันให้ไทยเป็นผู้นำเรื่อง

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ เสนอว่า สินค้าผัก ผลไม้แช่เย็น แช่แข็ง เป็นจุดแข็งของไทย เพราะไทยสามารถผลิตได้หลากหลาย และสามารถส่งออกทั้ง ผักสด ผลไม้สด และอาหารผักผลไม้กระป๋อง แต่ปัญหาและอุปสรรคของไทย คือสภาพอากาศแปรปรวน และระบบโลจิสติกส์มีต้นทุนสูง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องการรักษาความสด

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เสนอว่า ไทยสามารถเป็นศูนย์กลางด้านอาหาร คือ การเป็น “ครัวของโลก” คือ kitchen of the world กับการเป็น “ครัวสู่โลก” คือ kitchen to the world ส่งเสริมภาพลักษณ์ในต่างประเทศ ให้ไทยอยู่ในฐานะผู้ผลิตอาหารคุณภาพ มีความปลอดภัย ตรวจสอบได้ แล้วผลักดันตลาดใหม่ ๆ โดยเน้นมูลค่าเพิ่ม

ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เสนอว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์และทำให้ประเทศมุสลิมเชื่อถือตราฮาลาลที่รับรองในประเทศไทยให้มากขึ้น คือต้องทำให้ผู้ส่งออกเชื่อมั่นว่าตราฮาลาลที่ไทยให้การรับรองมีคุณภาพเทียบเท่ากับตราฮาลาลที่ให้โดยมาเลเซีย

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เสนอว่า ต้องหาทางรับมือ หรือเจรจาเพื่อลดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี คือ NTB (non tariff barrier) ของสินค้าเกษตร

ผู้แทนกรมศุลกากร เสนอว่า ต้องหาทางรับมือเพื่อลดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี

ผู้แทนสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย เสนอว่า ต้องแก้ปัญหาให้หัวหน้าและเรื่อง
ตราฮาลาล

ด้านอุตสาหกรรมรถยนต์

ผู้แทนกรมสรรพสามิต เสนอว่า อุตสาหกรรมรถยนต์เป็นอุตสาหกรรมหลักของ
ประเทศไทย ซึ่งมีศักยภาพสูงในการส่งออก ควรร่วมมือกับประเทศอื่นในเรื่องของการ
แลกเปลี่ยนเทคโนโลยี โดยให้ต่างชาติมาร่วมลงทุนกับไทย แล้วถ่ายทอดเทคโนโลยีของไทย
ให้กับประเทศอื่น โดยแบ่งเป็นฐานการผลิตที่ประเทศไทย และร่วมมือกับประเทศอื่นๆ
ในอาเซียนด้วย

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย เสนอว่า ควรพิจารณา
ปรับปรุง กฎระเบียบของกรมศุลกากร ที่มีอัตราโทษปรับสูงถึง 4 เท่าของมูลค่าสินค้า
บวกภาษี หากเกิดกรณีที่พบว่านักลงทุนจ่ายจำนวนภาษีผิดไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ
ก็ตาม ซึ่งเป็นสิ่งที่นักลงทุนต่างประเทศมองว่าเป็นอุปสรรคสำคัญในการลงทุน

ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน เสนอว่า อุตสาหกรรมยานยนต์ของไทยอยู่ในสิบ
อันดับแรกของโลก ดังนั้น จึงเป็นอันดับหนึ่งในอาเซียนแน่นอน ส่วนของอินโดนีเซียมีจุดอ่อน
เรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน เรื่องโลจิสติกส์ การผลิตเพื่อการส่งออกของไทยยังมีอนาคตที่ดี

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ มีความเห็นว่า ประเทศไทยยังคงเป็นศูนย์กลางการผลิต
อุตสาหกรรมรถยนต์ และเป็นศูนย์กลางในการลงทุนเพื่อผลิตในอาเซียน แม้ว่าจีนส่วน
ประกอบย่อยๆ ต้องไปลงทุนผลิตนอกประเทศไทยเพราะอัตราค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น แต่
สุดท้ายจีนส่วนเหล่านั้นก็น่ากลับเข้ามาประกอบในไทย ซึ่งไทยยังได้ประโยชน์อยู่มาก เพราะ
เท่ากับลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต

ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม เสนอว่า
การเข้าสู่ AEC จะทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนได้เปรียบมากขึ้น เนื่องจากว่า
จะทำให้มีวัตถุดิบที่ถูกลง และจากการที่เรามีอุตสาหกรรมชิ้นส่วนที่ค่อนข้างเข้มแข็ง และ
มีการผนึกกำลังกันร่วมมือกันในประเทศไทย ทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน
เป็นอุตสาหกรรมที่รับประโยชน์มากที่สุด

ด้านการท่องเที่ยว

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ มองว่าไทยมีศักยภาพเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของ
อาเซียนได้ เพราะมีความร่วมมือในกรอบ Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong
Economic Cooperation Strategy) หรือ ACMECS ซึ่งมี ACMECS Single Visa ทำใ้
นักท่องเที่ยวจาก 35 ประเทศ สามารถขอ Visa เข้าไทย หรือ กัมพูชาแบบครั้งเดียว
แต่สามารถจะเดินทางท่องเที่ยวได้ทั้งสองประเทศ ซึ่งสามารถช่วยขยายการท่องเที่ยว
ในระหว่งภูมิภาคได้เป็นอย่างดี

ผู้แทนสำนักเศรษฐกิจการคลัง มองว่า ธุรกิจด้านการท่องเที่ยว โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร ของไทย มีศักยภาพในการแข่งขันในอาเซียนได้ แต่จะต้องคำนึงถึงด้านอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษี

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มองว่าตำแหน่งที่ตั้งของไทยเหมาะสำหรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอย่างมาก หากได้รับการบริหารจัดการที่ดีจากภาครัฐ จะทำให้บริษัทท่องเที่ยวไทยจัดทัวร์ไปได้รอบอาเซียน โดยใช้ไทยเป็นศูนย์กลาง

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก มองว่า การขนส่งทางบกของไทยที่เชื่อมภาคพื้นทวีปคือไทยกับประเทศอาเซียนส่วนบน เป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว การค้าขาย และการแพทย์

ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล ยอมรับว่า ที่ตั้ง และ สภาพภูมิอากาศ ของประเทศไทยส่งเสริมให้ไทยสามารถเป็น Hub ของการท่องเที่ยวได้ แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะมาประเทศไทย คือ เรื่องของการให้บริการ หรือ Hospitality ซึ่งหมายถึง เรื่องการดูแลอย่างเอาใจใส่และมีไมตรีจิต

ด้านรักษาพยาบาลทางการแพทย์

ผู้แทนกรมธนารักษ์ กล่าวว่า กรมธนารักษ์อยู่ระหว่างการจัดทำแผนในการนำที่ราชพัสดุที่มีความเหมาะสม มาให้การสนับสนุนในการจัดทำบ้านพักคนชรา โดยนอกจากจะคำนึงถึงการรองรับคนไทยแล้ว ก็ยังคำนึงถึงการรองรับชาวต่างชาติด้วย เพราะชาวต่างชาติประทับใจในการให้บริการในเรื่องของการรักษาพยาบาลของไทย

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์ กล่าวว่า ไทยได้ประโยชน์จากต่างชาติที่เข้ามารักษาในเมืองไทย และ การให้บริการทางการแพทย์ที่ได้ไปเปิดตลาดสาขาในประเทศเพื่อนบ้าน

ผู้แทนจากสำนักเศรษฐกิจการคลัง กล่าวว่า จุดแข็งของประเทศไทย คือการบริการทางการแพทย์ของเรามีคุณภาพดี บริการดี และราคาไม่แพง ไทยมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางการรักษาพยาบาลและการแพทย์ในอาเซียนได้

ด้านการศึกษา

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เสนอว่า ไทยมีศักยภาพที่น่าจะเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ทางด้านโรงเรียนแพทย์และสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการเกษตร ป่าไม้ ประมง และการแปรรูปอาหาร ตลอดจน หลักสูตรที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโรงแรม

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เสนอว่า ถ้าเทียบกับบรรดาประเทศ CLMV ไทยสามารถที่จะเป็น Hub ได้ แต่จะต้องพยายามเพิ่มศักยภาพอย่างหนักเพื่อแข่งขันกับ สิงคโปร์ ส่วนจุดอ่อนของการศึกษาไทย คือภาษาอังกฤษ เมื่อเทียบกับสิงคโปร์ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ทำให้นักศึกษาที่ต้องการจะเรียนในระบบภาษาอังกฤษ เลือกไปประเทศเหล่านั้นมากกว่าที่จะมาไทย รวมถึงเด็กไทยที่มีความต้องการที่จะเรียนต่อ ก็จะไปเลือกไปสิงคโปร์ เป็นหลัก

ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ มองว่า ไทยเป็น ศูนย์กลางด้านการศึกษาในอาเซียน

ด้านโทรคมนาคม

ผู้แทนบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า ได้มีการเตรียมยุทธศาสตร์เพื่อมุ่งสู่ การเป็นผู้ให้บริการโครงสร้างพื้นฐาน และได้มีการจัดทำโครงการระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่าง ประเทศเพื่อรองรับการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต ระหว่างประเทศ ที่มีอัตราการ เติบโตสูงขึ้น ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงเรื่องการเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสาร และเพิ่มศักยภาพ ในการแข่งขันด้าน ICT ของประเทศไทย และเป็นการเชื่อมต่อกับกลุ่มประเทศสมาชิกในอาเซียน

ผู้แทนบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) กล่าวว่า ปัจจุบันบริษัทมีอยู่ 2 module คือ module e-order กับ Testability module ซึ่งสามารถช่วยให้ไทยเป็น Hub ใน e-commerce ได้ในอนาคต

ด้านภาคการเงิน

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย เสนอว่าการที่ไทยจะเป็น hub ได้ ต้องรอให้ การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง และต้องมีการพัฒนาการ บริการทางการเงินของสถาบันทางการเงินของไทยให้มากขึ้น

ผู้แทนกระทรวงการคลัง เสนอว่า ไทยต้องสนับสนุนสถาบันการเงินที่มีศักยภาพ ให้ไปเปิดธุรกิจเชิงรุกในประเทศ CLMV

ด้านโลจิสติกส์

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก กล่าวว่า เรื่องเส้นทาง เรื่องการก่อสร้างถนน ทางรถไฟ เพื่อจะเชื่อมเป็นโครงสร้างพื้นฐานให้ไม่มีจุดที่ขาดการเชื่อมต่อ (missing link) ให้ได้ มาตรฐานที่เทียบเท่ากับประเทศเพื่อนบ้านได้ ไทยมีความพร้อม แต่การจัดทำความตกลงเป็น อนุสัญญาหรือบันทึกความเข้าใจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดยังเร่งเจรจากันอยู่ นอกจากนี้ ยังต้องรอความพร้อมของประเทศ CLMV

ผู้แทนบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด เสนอว่า ต้องพัฒนาระบบ IT และต้องพัฒนา ระบบบุคลากร ว่าจะทำอย่างไรให้มีช่องทางด่วนพิเศษ ให้ลูกค้าสามารถนำของเข้าออกได้ รวดเร็ว ในกรณีที่เป็นสินค้าที่มีการพิจารณาภาษีเป็นเวลานาน จะทำอย่างไรให้ลดขั้นตอน เหล่านี้ เพื่อให้สามารถแข่งกับบริษัทเอกชนได้ โดยเฉพาะ เอกชนที่เป็นบริษัทข้ามชาติ

ผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน) เสนอว่า ควรพัฒนาขยายสนามบินให้ รองรับการจราจรและขนส่งทางอากาศที่มีมากขึ้น เพราะอันที่จริง ตามสภาพภูมิประเทศ แล้วไทยเป็นได้ แต่การจะพัฒนายังมีปัญหา เนื่องจากว่า การทำอากาศยานกิติ การบินไทย กิติ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการที่ยาวนานมาก

การประชุมเชิงวิชาการ

"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5:
ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"

วันพุธที่ 23 เมษายน 2557 เวลา 09.00 - 16.00 น.

ณ ห้องราชดำเนิน ชั้นที่ 1 โรงแรมรอยัล ปรีณิเชส หลานหลวง

รศ.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

ผู้อำนวยการศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
กล่าวเปิดการประชุม

ในนามของศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ขอต้อนรับทุกท่าน เข้าสู่การประชุมระดมสมอง เรื่องไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน การประชุมระดมสมองในลักษณะนี้ เราได้จัดมาแล้วหลายครั้ง ครั้งนี้เป็นอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งจะเจาะลึกลงไปยิ่งขึ้นในรายละเอียด ในครั้งแรกๆ เราหารือระดมสมองกันในภาพกว้าง แต่ในครั้งนี้จะเจาะลงไปว่าไทยจะเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ ASEAN Economic Community หรือ AEC ได้ในด้านใดบ้าง จะเป็นศูนย์กลาง หรือ Hub ในด้านใดบ้าง

ก่อนที่เราจะหารือกันในเนื้อหาและประเด็นการระดมสมองในวันนี้ ผมใคร่ขอ

แนะนำศูนย์อาเซียนศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อีกครั้งหนึ่ง โดยผมขอแนะนำเว็บไซต์ของศูนย์ฯ ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่เราได้ทำขึ้นมาใหม่ ตามที่ท่านได้เห็นในจอภาพ เว็บไซต์ของศูนย์ฯ ใน homepage ของเราก็จะมีการทำ highlight กิจกรรมสำคัญ อย่างเช่น การประชุมในวันนี้และการประชุมอื่นๆ เช่น วันจันทร์ที่ผ่านมาเราได้ประชุมระดมสมองในเรื่องของเสาประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political - Security Community: APSC) วันนี้เราระดมสมองกันเรื่องเสาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน วันศุกร์ระดมสมองในเรื่องเสาประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) เพราะฉะนั้นก็จะมีระดมสมองทั้งหมด 3 ครั้ง และในวันที่ 7 พฤษภาคม จะมีประชุม ซึ่งเป็นการจัดสัมมนาใหญ่ มีผู้เข้าร่วมราวๆ 200-300 คน ที่โรงแรมรามารการ์เด็นท์ โดยมีหัวข้อคือ ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้มาบรรยาย ต่อมาในเว็บไซต์ก็เป็นข้อมูลเกี่ยวกับ

กิจกรรมต่างๆ มีข้อมูลพื้นฐานของอาเซียน โดยเรามีความตั้งใจว่าเว็บไซต์ของศูนย์อาเซียนศึกษา นี้จะเป็นศูนย์ข้อมูลทางด้านอาเซียนของประเทศ

ภารกิจสำคัญของศูนย์ฯ มีดังนี้ ด้าน training คือ การฝึกอบรม ซึ่งได้จัดไปแล้วสิบกว่าหลักสูตรในช่วงปีสองปีที่ผ่านมา อีกภารกิจหนึ่ง การเป็น think tank การเป็นคลังสมองช่วยรัฐบาลคิดในเรื่องประชาคมอาเซียน ซึ่งการประชุมในวันนี้ก็เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรม think tank นั่นคือการระดมสมองเพื่อให้มองเห็นทิศทางของไทยว่าดำเนินต่อไปอย่างไรใน AEC เพราะฉะนั้นในกิจกรรม think tank ก็จะมี TU- ASEAN Forum การประชุมระดมสมองและการประชุมนานาชาติ

การสร้างเครือข่ายด้านอาเซียนศึกษา เครือข่ายนี้จะมีทั้งในระดับประเทศและในระดับภูมิภาค ในระดับประเทศเรามีเครือข่ายทั่วประเทศแล้ว ทางภาคเหนือ ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เราก็ร่วมกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สร้างเครือข่ายด้านอาเซียนศึกษาทางภาคเหนือ ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือเราร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น และทางภาคใต้เราร่วมกับทางมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ส่วนเครือข่ายในระดับระหว่างประเทศ เราได้ร่วมกับศูนย์อาเซียนศึกษาของมหาวิทยาลัยของประเทศอื่นๆ ในปลายปีที่แล้วเราได้จัดการประชุมหารือ เป็น workshop ร่วมกับมหาวิทยาลัยอินโดนีเซียซึ่งเขามีศูนย์อาเซียนศึกษา และได้เชิญศูนย์อาเซียนศึกษาของประเทศต่างๆ มาร่วมประชุมประมาณยี่สิบกว่าศูนย์ มีการตกลงกันตั้งเป็นเครือข่ายด้านอาเซียนศึกษาขึ้น ชื่อว่า Network of ASEAN Studies

ส่วนในด้านงานวิจัย ที่ผ่านมาจากศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้ทำการวิจัยและจัดทำแผนงานให้กับหลายหน่วยงาน ตัวอย่างเช่น ทำแผนเตรียมความพร้อมบุคลากรภาครัฐฯ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ให้กับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ซึ่งเป็นแผนสี่ปีแล้วเสร็จเมื่อปลายปี พ.ศ. 2554 ต่อมาในปี พ.ศ. 2555 เราได้ช่วยสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ทำแผนเตรียมความพร้อมระบบราชการทั้งระบบเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี พ.ศ. 2556 ได้ช่วยกรุงเทพมหานครทำแผนเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งเสร็จไปเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้เรากำลังทำแผนเกี่ยวกับการเข้าสู่ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) ให้กับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ทั้งหมดนี้เป็นตัวอย่างงานทางด้านการทำแผน และทำวิจัยของเรา นอกจากนี้เรามีสิ่งพิมพ์ต่างๆ ซึ่งมีหนังสือจัดพิมพ์ออกมาแล้วเกือบสิบเล่ม และกำลังจะจัดพิมพ์เพิ่มเติมต่อไป ซึ่งสิ่งพิมพ์บางชิ้นสามารถที่จะดาวน์โหลดได้ นอกจากนี้ในเว็บไซต์ยังมีลิงค์ต่างๆ และได้ทำรูปกิจกรรมต่างๆ ในด้านอาเซียน ข่าวด้านอาเซียน ชื่อเว็บไซต์ของศูนย์อาเซียนศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ <http://www.castu.org>

เริ่มเข้าสู่การประชุมในวันนี้ ประเด็นการประชุมมีโจทย์สำคัญ คือไทยเรากับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ดังนั้น คำสำคัญ หรือ keyword ของวันนี้ คือคำว่าศูนย์กลาง หรือ Hub ที่ประชุมนี้จะมาระดมสมองกันว่าไทยมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลาง หรือ Hub ในเรื่องใดได้บ้าง โดยเอกสารที่เราจะใช้แล้วไล่เรียงตามเนื้อหา คือ พิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC blueprint ซึ่งได้แจกจ่ายให้ทุกท่านเรียบร้อยแล้ว การประชุมเริ่มจากการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน แล้วไล่เนื้อหา ดังนี้ คือ หนึ่ง การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี สอง การเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี สาม การเคลื่อนย้ายการลงทุนอย่างเสรี สี่ การเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น และห้า การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี นี่คือ 5 ด้านที่ปรากฏใน blueprint ซึ่งอยู่ในส่วนของข้อ A ข้อใหญ่ ส่วนข้อ B ก็มีหลายเรื่อง แต่ประเด็นที่เราต้องการจะเน้นเป็นพิเศษคือ B.4 เรื่องการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Development) ซึ่งไทยน่าจะมีโอกาสมากในการที่จะเป็นศูนย์กลางในด้านโครงสร้างพื้นฐานของอาเซียน นี่คือหัวข้อใหญ่ซึ่งเราจะมาระดมสมองกันในช่วงบ่าย นอกจากนั้น ก็จะเป็นประเด็นอื่นๆ แต่ที่เราจะเน้นเป็นพิเศษในวันนี้ประกอบด้วย 3 เรื่องใหญ่ คือ เรื่องสินค้า เรื่องบริการ และเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน

เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาขอเริ่มการประชุมระดมสมองครับ วันนี้เราได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และภาควิชาการ ผมขอเริ่มเรื่องแรก คือ การเคลื่อนย้ายสินค้าอย่างเสรี ก่อนที่จะเจาะลงไปในรายละเอียดต้องพิจารณาภาพรวมก่อน คือความคืบหน้าของการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของไทย ภาพรวมตรงนี้จะทำให้เห็นภาพว่า ไทยพร้อมเพียงใด เราจะเป็นศูนย์กลางของ AEC ได้หรือไม่ ขอทราบว่าหน่วยงานต่างๆ ของเราได้เตรียมความพร้อมไปถึงขั้นใดแล้ว เราทำอะไรไปถึงไหนแล้วในเรื่องของ AEC ผมคิดว่าน่าจะเริ่มจากตรงนี้ก่อน

ในวันนี้เราได้รับความร่วมมือจากกระทรวงพาณิชย์ โดยมีหลายหน่วยงานจากกระทรวงพาณิชย์มาเข้าร่วม ได้แก่ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า สำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการค้าชายแดน กรมการค้าต่างประเทศ และกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผมขอเริ่มจากทางกระทรวงพาณิชย์ก่อน เพราะกระทรวงพาณิชย์เป็นหน่วยงานที่ดูแลเสานี้อยู่แล้ว อีกทั้งยังเป็นหน่วยงานหลักที่ดูแลเรื่องของการเข้าร่วม AEC ของไทย เป็นเจ้าภาพหลัก กระทรวงพาณิชย์น่าจะฉายภาพหลักให้เห็นก่อนเป็นหน่วยงานแรก ขอให้ท่านแบ่งปันข้อมูลว่าขณะนี้กระทรวงพาณิชย์ได้ดำเนินการอะไรไปบ้างแล้ว และกำลังจะทำอะไรต่อไป เชิญครับ

ผม กิตติพงษ์ จันทรวงศ์ จากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ที่ผ่านมากกระทรวงพาณิชย์ได้มีผลการผลักดัน ส่วนของการใช้ประโยชน์จาก AEC หลายโครงการด้วยกัน ซึ่งล่าสุด ท่านปลัดกระทรวงพาณิชย์ คือท่าน ศรีรัตน์ วัชรพานิช ได้มีการวางแผนพิมพ์เขียวสำหรับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ AEC blueprint ในส่วนของกระทรวงพาณิชย์ขึ้นมา ซึ่งล่าสุดมี 8 ยุทธศาสตร์หลักๆ โดยยุทธศาสตร์แรก เกี่ยวกับการ

ขับเคลื่อนการเจรจาในเวทีการค้าของอาเซียนและเวทีการค้า เศรษฐกิจอื่น เช่น WTO และ APEC ยุทธศาสตร์ที่สอง เกี่ยวกับการพัฒนาฐานองค์ความรู้ เกี่ยวกับ AEC โดยเราจะมีการจัดตั้ง AEC Learning Center หรือที่เรียกว่าศูนย์การเรียนรู้ ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เพื่อเป็นศูนย์กลางในการนำเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ AEC อย่างครบวงจร ส่วนยุทธศาสตร์ที่สาม คือ การยกระดับการให้บริการของกระทรวงพาณิชย์ แก่ภาคเอกชน เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกการค้าอย่างครบวงจรให้กับภาคเอกชน ซึ่ง ที่ผ่านมามีการให้บริการทางอิเล็กทรอนิกส์แบบช่องทางเดียว เรียกว่า single gateway ตลอดจนการให้บริการข้อมูลและคำปรึกษาทางธุรกิจผ่านศูนย์พัฒนาการค้าและธุรกิจ ภายในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือที่เรียกว่า AEC business support center รวมทั้งสิ้น 87 ศูนย์ ซึ่งได้ดำเนินการทั้งในส่วนของพาณิชย์จังหวัด ซึ่งมีทั้งหมด 76 จังหวัด และ ในต่างประเทศที่สำนักงานในต่างประเทศ 66 แห่ง ใน 44 ประเทศ สำหรับยุทธศาสตร์ที่ดี คือการพัฒนาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการค้าของไทย โดยมุ่งเน้น การพัฒนาปัจจัยพื้นฐานรองรับเศรษฐกิจการค้ายุคใหม่ เช่นการยกระดับมาตรฐานและ คุณภาพสินค้าและบริการของไทย และการพัฒนาธุรกิจอีคอมเมิร์ซ (e-commerce) เป็นต้น ส่วนยุทธศาสตร์ที่ห้า คือ การพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคและการค้าชายแดน เพื่อรองรับ AEC ซึ่งในส่วนนี้การค้าชายแดน หลังจากเปิด AEC ถือว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ กับไทยมาก เพราะไทยมีชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีศักยภาพ เช่น ลาว เวียดนาม กัมพูชา มาเลเซียและเมียนมาร์ นอกจากนั้นแล้ว เรายังมีการค้าผ่านแดน ซึ่งหลายท่านอาจจะยังไม่ทราบว่าการค้าผ่านแดนคืออะไร ขออนุญาตอธิบาย ยกตัวอย่าง เรามีการค้าผ่านแดนกับประเทศหลักๆ แล้ว คือเวียดนาม สิงคโปร์ และจีนตอนใต้ ซึ่งการค้า ผ่านแดนจะใช้ในลักษณะของการขับรถบรรทุกผ่านเข้าไป ตัวอย่างเช่น จากไทยผ่าน รถบรรทุกเข้าไปที่ลาว สูดท้ายแล้วไปออกที่เวียดนาม แม้กระทั่งการขับรถบรรทุกผ่านเข้าไป ในกัมพูชาแล้วก็ไปออกที่เวียดนามเช่นกัน และการผ่านเข้าไปยังมาเลเซียสุดท้ายแล้วก็ไปที่

สิงคโปร์ พวกนี้เราจะเรียกว่าการค้าผ่านแดน ซึ่งในอนาคตหลังจาก AEC จะมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะว่าตรงกับหัวข้อของวันนี้คือการที่ไทยจะเป็นศูนย์กลาง ซึ่งผมคิดว่าถ้าเรามีการจัดการบริหารที่ดีเราสามารถที่จะเป็นศูนย์กลาง หรือ Hub ได้เพราะไทยเป็นประเทศที่มีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์อยู่ตรงกลางของอาเซียน เราสามารถที่จะใช้เส้นทางรถจากกรุงเทพฯไปออกแม่สอดจังหวัดตาก แล้วก็ผ่านไปยังเมียวดีของพม่า แล้วก็อาจจะขับไปเรื่อยๆ ไปยังอินเดียได้ด้วย ผ่านทางตามของเมียนมาร์กับมอแระของอินเดีย ในอนาคตจะสำคัญมาก ส่วน ยุทธศาสตร์ที่หก คือการพัฒนาขยายเพิ่มสัดส่วนตลาดใน AEC ยุทธศาสตร์ที่เจ็ด คือการพัฒนากฎหมายด้านเศรษฐกิจการค้าให้ทันสมัย ซึ่งในอนาคตก็จะมีการปรับปรุงกฎหมายในส่วนของกระทรวงพาณิชย์ที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศให้มีความทันสมัยอย่างต่อเนื่อง และสุดท้าย ยุทธศาสตร์ที่แปด คือการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของกระทรวงพาณิชย์และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐฯ และภาคเอกชน โดยจะมีสถาบันที่เรียกว่า สถาบันกรมพระจันทบุรีนฤนาถ ของกระทรวงพาณิชย์ ซึ่งจะมีการปรับศักยภาพของสถาบันนี้เพื่อทำให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องของการค้าระหว่างประเทศ ขอบขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอบขอบคุณครับ แปะยุทธศาสตร์ของทางกระทรวงพาณิชย์นับว่าเป็นประโยชน์มาก ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาคมเศรษฐกิจ ไม่ทราบว่าท่านอื่นมีอะไรจะเสริมหรือไม่ครับ

ผู้แทนสำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการค้าชายแดน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ผู้แทนจากสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ ขอเสริมจากที่ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศได้กล่าวสรุปยุทธศาสตร์ของกระทรวงแปดข้อไปแล้วนั้น ในส่วนของสำนักงานปลัดมีนโยบายในเรื่องของการพัฒนาจังหวัดในส่วนภูมิภาค คือ ในยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจภูมิภาคชายแดน เรากำลังจะจัดตั้งเมืองประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน หรือ AEC City ขึ้น ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 เราจะใช้ 3 จังหวัด นำร่องก่อน ได้แก่ จ.ขอนแก่น จ.เชียงราย และ จ.สงขลา โดย จะเน้นในเรื่องของการพัฒนาผู้ประกอบการให้สามารถที่จะสร้างเครือข่ายกับประเทศ เพื่อนบ้านในการเข้าสู่ AEC แล้วในปี พ.ศ. 2558 เราจะเพิ่มอีก 3 จังหวัด เป็น 6 จังหวัด

รศ.ดร.ประกัสร์ เทพชาติธี

น่าสนใจมาก ในเรื่องของ AEC City ตามที่ท่านได้แจ้งให้ทราบมี จ.ขอนแก่น จ.เชียงราย และ จ.สงขลา สำหรับ จ.ขอนแก่น พอที่จะเห็นภาพว่าเป็นศูนย์กลางของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่นเดียวกับ จ.สงขลาที่เป็นศูนย์กลางของภาคใต้ แต่สำหรับ จ.เชียงราย ผมมีข้อสงสัยว่าเหตุใดจึงไม่เป็นเชียงใหม่

ผู้แทนสำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการค้าชายแดน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สาเหตุที่ไม่ได้เลือก จ.เชียงใหม่ เป็น AEC City เพราะว่าเป็นจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องอยู่แล้วในหลายๆส่วนจากภาครัฐ และเหตุที่เลือก จ.เชียงราย เพราะเห็นว่าเป็นจังหวัดที่ยังมีศักยภาพ ซึ่งถ้าภาครัฐให้การสนับสนุน จ.เชียงราย จะทำให้มีศักยภาพมากยิ่งขึ้น แต่ว่าความหมายของ AEC City ไม่ได้หมายความว่าเราเน้นแค่สามจังหวัดนี้ สำหรับในจ.เชียงใหม่เรายังมีโครงการที่จะพัฒนาศักยภาพผู้ประกอบการให้สามารถเชื่อมโยงกับ AEC ได้ แต่เรามุ่งเน้นพัฒนาศักยภาพให้ จ.เชียงรายเพิ่มขึ้นจนแข็งแกร่งเท่าๆเชียงใหม่ อีกประการหนึ่งเรามีเป้าหมายที่จะเชื่อมโยงกับจีนตอนใต้ คือเชื่อมต่อไปยังนครคุนหมิง เราจึงเลือก จ.เชียงรายเป็น AEC City ในปี พ.ศ. 2557 ในฐานะเป็นจังหวัดนำร่องก่อน ในส่วนปี พ.ศ. 2558 เราจะเพิ่มอีก 3 จังหวัด แต่ตอนนี้เรายังไม่ได้เลือกว่าอีก 3 จังหวัด ที่จะเพิ่มขึ้นนี้ จะมีจังหวัดใดบ้าง ถ้ามีความแน่นอนแล้วเราก็จะทำการประชาสัมพันธ์ให้ทราบต่อไปค่ะ

รศ.ดร.ประกัสร์ เทพชาติธี

เรียนเชิญท่านที่ต้องการสอบถามครับ เชิญท่านผู้แทนจากสภาหอการค้า

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ผมขอทราบข้อมูลเพิ่มเติมว่าจุดเด่นของการเป็น AEC City คืออะไรบ้างครับ

ผู้แทนสำนักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการค้าชายแดน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

พิจารณาจากปัจจัยพื้นฐาน คือ จังหวัดที่เราจะพัฒนาเป็น AEC City จะต้องมีความโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมในระดับหนึ่ง และการกระจายสินค้า มีสถาบันที่เป็นศูนย์กลาง

ในการวิเคราะห์แผนในการพัฒนา คือ มีมหาวิทยาลัยในท้องถิ่นที่จะสามารถให้ความร่วมมือกับภาครัฐได้ค่ะ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ครับขอบคุณครับ เชิญครับ

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ขออนุญาตเสริมจากทางท่านผู้แทนของสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ครับ สาเหตุที่เลือก จ.เชียงราย ในความเห็นส่วนตัว ผมคิดว่าเพราะ จ.เชียงราย มีเส้นทางเชื่อมกับเส้นทางระหว่างประเทศที่เรียกว่า เส้นทาง R3A (เส้นทางเริ่มจาก เชียงราย - อ.เชียงของ และข้ามแม่น้ำโขงไปยังแขวงบ่อแก้ว ของลาวไปยังเวียงจันทน์ หลวงน้ำทา และไปเชื่อมต่อชายแดนจีนที่บ่อเต็น จากนั้นจะไปยังเมืองเชียงรุ่งและไปสิ้นสุดที่คุนหมิง รวมระยะทางจากเชียงราย - คุนหมิง) และ เส้นทาง R3B (เส้นทางเริ่มจาก อ.แม่สาย จ.เชียงราย เชื่อมต่อกับท่าขี้เหล็กของพม่าผ่านเมืองเชียงตุง ไปต่อพรมแดนพม่า - จีน) ซึ่งทั้ง 2 เส้นทางนี้ เชื่อมต่อกับจีนตอนใต้ โดยทั้ง 2 เส้นทางไปบรรจบกันที่นครคุนหมิง ของจีน

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ครับขอบคุณครับ มีท่านอื่นจะเสริมหรือไม่ครับ

ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ดิฉันนางสาวพัชรี ภักดีนฤฤทธิ์ ตัวแทนจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ตามแผนยุทธศาสตร์แปดด้านที่กล่าวไปแล้ว กรมพัฒนาธุรกิจการค้าได้ดูแลเกี่ยวกับการส่งเสริมผู้ประกอบการ SMEs ซึ่งปัจจุบันกรมฯ ได้ทำงานตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีว่า เมื่อก่อนกรมทะเบียนการค้ามีหน้าที่รับผิดชอบการค้า แต่ตอนนี้เราให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้ประกอบการให้ถูกต้อง โดยเข้าสู่ระบบ ให้มี

ฐานะเป็นนิติบุคคลที่ต้องตามกฎหมาย มีการจดทะเบียนอย่างถูกต้อง มีระบบบัญชี
งบดุลที่ถูกต้อง ซึ่งการพิจารณาแบบนี้ เป็นจุดเริ่มต้นที่ดี กรมฯ ได้วางแผนว่าเบื้องต้นที่เราจะ
พัฒนา คือ เอนักธุรกิจที่อยู่นอกระบบ เข้ามาสู่ระบบแล้วพัฒนาให้มีศักยภาพมากขึ้น แล้ว
ส่งเสริมเขาโดยการให้ความรู้เรื่อง AEC ตอนนี้นักคิดและผู้ประกอบการธุรกิจ ส่วนมากความพร้อม
ในระดับหนึ่งอยู่แล้ว แต่ขาดโอกาสหรือช่องทางที่จะไปสู่ตลาดอาเซียน และยังขาดข้อมูลว่า
แต่ละประเทศมีข้อเด่นและข้อด้อยอย่างไร ซึ่งตอนนี้กรมฯ ได้ดำเนินการพัฒนาองค์ความรู้
ในส่วนนี้ อย่างเช่น เมื่อเร็ว ๆ นี้ กรมฯ ได้นำนักธุรกิจไปศึกษาโอกาสและดูทางการค้าและ
การลงทุนในลาว เช่น ให้ความรู้เรื่องกฎหมายระเบียบ ให้ความรู้เรื่องวัฒนธรรม ส่วนล่าสุด
โครงการที่ทำอยู่ คือ การสร้างนักธุรกิจมืออาชีพ

ในปัจจุบันเราต้องให้ความสำคัญกับคนในส่วนกลางมากกว่าในส่วนภูมิภาค ซึ่ง
อันที่จริงแล้วนักธุรกิจในส่วนภูมิภาคมีศักยภาพแต่เขาขาดแค่โอกาส เพราะฉะนั้นกรมฯ
จึงต้องการที่จะสร้างนักธุรกิจมืออาชีพ สร้างเป็นเครือข่ายหรือเป็นกลุ่ม แล้วเวลาเขาเดินทาง
ไปยังต่างประเทศก็จะไปด้วยกัน มีธุรกิจที่หลากหลาย สามารถที่แลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้
ซึ่งตอนนี้กำลังดำเนินการและคิดว่าเมื่อสำเร็จ เราจะส่งหน้าที่ต่อไปให้กับกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ เพราะเมื่อนักธุรกิจเหล่านี้เข้มแข็งในระดับประเทศแล้ว ก็พร้อมที่จะก้าวไป
สู่ตลาดในต่างประเทศ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ เชิญผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ครับ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ดิฉันรทอง แท้เที่ยงธรรม ผู้แทนจากกรมส่งเสริมการค้า
ระหว่างประเทศ ขอเรียนให้ทราบข้อมูลว่าลักษณะการทำงานของ
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ในปัจจุบันเราดูแลเรื่องตลาด
และสินค้า ดังนั้นในเรื่องของการตั้งสำนักจะแบ่งเป็นสองสำนัก
คือ หนึ่งสำนักพัฒนาตลาดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและเอเชีย
สองสำนักพัฒนาตลาดใหม่ ซึ่งดูแลตลาดใหม่ อย่างเช่น ละติน
อเมริกา ตะวันออกกลางและแอฟริกา

ในส่วนของการส่งเสริมสู่ตลาด AEC เนื่องจากว่า กรม
ส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศมีภารกิจหลักคือเน้นกิจกรรมส่งเสริมการตลาด ดังนั้น
ในส่วนที่กรมฯ ได้ดำเนินงานเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ข้างต้น มีดังนี้ ภารกิจแรก คือ

การพัฒนาข้อมูลในการเข้าถึงผู้ประกอบการ มีการตั้งศูนย์สนับสนุนประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน คือ AEC support center ขึ้นมา ซึ่งมีการทำงานที่แบ่งเป็นสองส่วน ส่วนแรกคือทำงานในส่วนกลาง ที่ทำหน้าที่ให้ข้อมูลข่าวสารกับผู้ประกอบการ ส่วนที่สองคือ มีการตั้งศูนย์ AEC support center ในต่างประเทศ คือในต่างประเทศที่เป็นประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด เป็นลักษณะของการให้ข้อมูลเชิงลึกที่ผู้ประกอบการสามารถที่จะเข้าไปติดต่อขอข้อมูลด้วยตัวเอง หรือ จะขอข้อมูลผ่านทาง e-mail ก็ได้ ทุกวันนี้ กรมฯ ยังคงมุ่งมั่นปรับปรุง AEC support center ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นไปด้วย คือ พยายามที่จะนำรูปแบบ หรือ model ของ Japan External Trade Organization หรือ JETRO ของญี่ปุ่น เรียกว่า เจโทรโมเดล (JETRO Model) มาใช้เพราะเป็นข้อเสนอหนึ่งของภาคเอกชนว่าต้องการให้มีการรวบรวมและการให้ข้อมูลเชิงลึก ที่ผู้ประกอบการนำไปใช้สามารถที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในต่างประเทศ ไม่ว่าจะไปลงทุนในประเทศอาเซียน หรือ ถ้าผู้ประกอบการจากประเทศอาเซียนต้องการที่จะเข้ามาลงทุนในไทย ต้องการข้อมูลเชิงลึกหลายๆ ด้านเช่นเดียวกัน อย่างเช่น อัตราค่าจ้างแรงงาน กฎระเบียบ วัฒนธรรม ซึ่งขณะนี้กรมฯ กำลังศึกษาและพยายามที่จะจัดทำระบบข้อมูลเหล่านี้ให้มีประสิทธิภาพ

นอกจากในส่วนของคุณข้อมูลแล้ว เรามีกิจกรรมที่พยายามพาผู้ประกอบการเข้าไปเจาะตลาดมากขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องตลาดของอินโดจีนหรือว่าทางด้านของประเทศ CLMV เพราะในช่วงหลัง อัตราการค้ากับกลุ่มประเทศ CLMV เติบโตขึ้นอย่างมาก โดยเฉพาะปี พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา การส่งออกไป CLMV เพิ่มขึ้นร้อยละ 11 ปัจจุบันตลาด CLMV เป็นสัดส่วนในการค้าการส่งออกประมาณร้อยละ 8.3 ของไทย ถ้าเป็นอาเซียนรวมทั้งหมดในปี พ.ศ. 2556 สัดส่วนการส่งออกทั้งหมดตอนนี้ คือ อาเซียนขึ้นมาเป็นตลาดส่งออกอันดับหนึ่งของไทยเรา คือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 26 ดังนั้นในส่วนของประเทศ CLMV มีการส่งเสริมกิจกรรมในลักษณะของการจัดแสดงสินค้าที่กรมฯ จัดเองหรือเราเรียกว่าเป็น สัปดาห์ประเทศไทย หรือ Thailand Week เพราะว่าผู้ประกอบการหลายท่านเสนอว่านอกจากการส่งเสริมด้านการค้าขายแดนแล้ว ส่วนหนึ่งน่าจะมียุทธศาสตร์ที่จะอยู่ในเมืองสำคัญในต่างประเทศที่ผู้ประกอบการไทยสามารถไปร่วม และสามารถที่จะไปเจาะ เช่น ในปีพ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา ได้จัดไปทั้งหมด 17 งาน นอกจากการจัดงานแสดงสินค้าแล้ว จะมียุทธศาสตร์อื่นๆ ได้แก่ การจัดคณะผู้แทนทางการค้า ซึ่งมีทั้งจัดคณะผู้ประกอบการไทยออกไปต่างประเทศ และจัดคณะผู้ประกอบการต่างประเทศมาไทย ในตอนนี้สำหรับตลาดอาเซียน ผู้ประกอบการส่วนใหญ่สนใจเรื่องการค้าสินค้าอาหาร โดยเฉพาะ ผัก ผลไม้ รวมไปถึงสินค้าอุตสาหกรรมหนัก เช่น ชิ้นส่วนยานยนต์ มีผู้ประกอบการ SMEs รายเล็กของไทยที่สนใจจะลงทุนและทำการค้าในตลาด CLMV และอาเซียนอยู่มาก

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ สำหรับทางกระทรวงพาณิชย์ กรมต่างๆ ที่มาร่วมระดมสมองได้ให้ข้อมูลครบคลุมแล้ว ขอเชิญกระทรวงอื่นๆ ครับ

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม

ดิฉัน กฤติกา บุรณะดิษ ผู้แทนจากสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร หรือ สนข. กระทรวงคมนาคม ทั้งนี้ กระทรวงคมนาคมได้มอบหมายให้ สนข. ทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่อง การเตรียมความพร้อมด้านการขนส่ง เพื่อรองรับการเปิด AEC ทาง สนข. ได้ทำการศึกษาแล้วกำหนดวิสัยทัศน์ในการเป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งที่เชื่อมต่อตรงระหว่างการค้าและการบริการของอาเซียน ที่สะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีกำหนดตัวยุทธศาสตร์ไว้ทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ยุทธศาสตร์แรก คือ การเพิ่มขีดความสามารถของประตูการค้า ยุทธศาสตร์ที่สอง คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยุทธศาสตร์ที่สาม คือ การกำกับดูแล ยุทธศาสตร์ที่สี่ คือ การอำนวยความสะดวกแก่ผู้ประกอบการ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ครับ กรุณาให้รายละเอียดเพิ่มเติมได้หรือไม่ครับ

ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร กระทรวงคมนาคม

ทั้งหมดนี้อยู่ระหว่างการทำการศึกษา และกำลังอยู่ในขั้นตอนของการร่างเป็นรายงานการศึกษา โดยเรื่องที่ศึกษาเร่งด่วนที่สุดคือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงกับประตูการค้าคือด้านศุลกากรต่างๆ รวมทั้งการอำนวยความสะดวกให้กับผู้ประกอบการ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ครับ เชิญผู้แทนจากกรมทางหลวงชนบทครับ เชิญครับ

ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท

สวัสดิ์ศ๊ะ ดิฉัน อนุคนัด คำสิริ ผู้แทนจากกรมทางหลวงชนบท ภารกิจในการเตรียมความพร้อมในการเข้า AEC ของกรมฯ เป็นการสนับสนุนต่อจาก สนข. โดยสร้างถนน ซึ่งตอนนี้กรมฯ ได้ทำการศึกษาและวางแผนว่า จะสร้างถนนส่วนใหญ่ของชนบท ซึ่งจะเป็นถนนสายรอง ตอนนี้โครงการที่ศึกษาอยู่มีหลายโครงการ อย่างเช่น โครงการสนับสนุนท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ โครงการสนับสนุนท่าเรือแหลมฉบัง คือพัฒนาถนนให้มีคุณภาพดีขึ้น ทั้งขยาย และปรับปรุงแก้ไขในส่วนที่ชำรุด

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

มีเส้นทางใดที่จะไปเชื่อมกับประเทศเพื่อนบ้านบ้างหรือไม่ครับ

ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท

เส้นทางที่จะเชื่อมกับประเทศเพื่อนบ้าน ที่กำลังศึกษาอยู่ในขณะนี้คือเส้นทางบริเวณ จ.กาญจนบุรี ซึ่งจะเชื่อมกับพม่าค่ะ

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

หมายถึง เส้นทางที่เชื่อม จ.กาญจนบุรี ไปถึงเมืองทวาย ไชหรือไม่ครับ

ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท

ใช่ค่ะ

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

ช่วงแรกที่แลกเปลี่ยนกันนี้เป็นการดูข้อมูลคร่าวๆ เพื่อให้เห็นภาพใหญ่ ว่าหน่วยงานใดดำเนินการอะไรบ้าง อีกสักครู่เราจะเจาะลึกลงไปในแต่ละด้าน ซึ่งด้านหนึ่งที่สำคัญที่ผมได้เรียนไปแล้ว คือ การที่ไทยเราจะเป็นศูนย์กลาง หรือ เป็น hub ในด้านการคมนาคมขนส่งทางบก ซึ่งพอถึงตอนนั้นแล้วเราจะมาระดมสมองกันต่อไปรายละเอียดต่างๆ นะครับ

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

ดิฉัน นางลักษณ์ วงศ์สุขสิริเดชา ผู้อำนวยการกองแผนงานของกรมการขนส่งทางบก ทางกรมการขนส่งทางบกได้ดำเนินการในการเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ AEC และกรอบอื่นๆ มานานแล้ว ซึ่งตามภารกิจของกรม คือ การเข้าร่วมในการเจรจาทำความตกลงว่าด้วย

การเดินทางเข้าออกซึ่งกันและกันระหว่างประเทศ ซึ่งมีทั้งที่เป็นส่วนหนึ่ง ในกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ในกรอบอนุภูมิภาค ลุ่มแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion หรือ GMS) และ ในกรอบของทวิภาคี ส่วนอีกส่วนหนึ่งคือภารกิจในการเปิดเสรีการค้า บริการในสาขาการขนส่งทางถนน ซึ่งตามพันธกรณีประเทศไทย ต้องเปิดให้ผู้ประกอบการอาเซียนได้เข้ามาลงทุนเป็นผู้ประกอบการ ในไทยได้ โดยไทยสามารถถือครองสัดส่วนร้อยละ 70 ซึ่งตอนนี้

เราก็ได้เสนอแก้ไขกฎหมายอยู่ ตอนนี้อยู่กฎหมายอยู่ในขั้นตอนของสำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา นอกจากนี้ ยังมีภารกิจอีกหลายด้าน เช่น การรองรับอาเซียนโดยเตรียมพร้อมเกี่ยวกับ สถานีขนส่งสินค้า ศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า รูปแบบการขนส่ง ซึ่งจะทำให้ไทยเป็น ศูนย์กลางขนส่งที่สมบูรณ์แบบได้ อย่างไรก็ตาม ทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน ในตอนแรก อยู่ในกรอบโครงการเงินกู้ 2 ล้านล้านบาท แต่เมื่อ พรบ. นั้นก็ตกไป ตอนนี้เรากำลังหา ลู่ทางใหม่แหล่งทุนใหม่มาใช้ในดำเนินการพัฒนาศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้าและสถานีขนส่ง สินค้า รอบประเทศ อีกส่วนหนึ่งที่เราดำเนินการควบคู่กันไป คือ การพัฒนาหรือยกระดับ มาตรฐานคุณภาพการบริการของผู้ประกอบการขนส่ง ซึ่งเรามองว่า ปัจจุบันนี้ ผู้ประกอบการ ขนส่งของไทยมีส่วนน้อยที่เป็นบริษัทใหญ่ และส่วนใหญ่ก็เป็นบริษัทเล็กๆ เป็นผู้ประกอบการ ขนาดเล็กและขนาดย่อม หรือ SME (Small and Medium Enterprises)

ดังนั้นกรมฯ มีโครงการตรวจประเมินที่จะช่วยยกระดับผู้ประกอบการ ถ้าผู้ประกอบการ รายใดผ่านเกณฑ์ประเมินตามที่เรากำหนดไว้ จะมีการให้มาตรฐานตัว Q ซึ่งเป็นการกระตุ้น ให้ผู้ประกอบการพัฒนา ทั้งการบริหารจัดการ การดำเนินการลดต้นทุนให้ได้ตามเกณฑ์ที่เรา กำหนด เป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการพัฒนาตัวเอง นอกจากนี้ยังมีอีกหลายๆ ประเด็น ที่ทำการศึกษาอยู่ เช่น ถ้าไทยเป็นศูนย์กลาง รถต่างประเทศจะผ่านเข้าออกประเทศไทย เป็นจำนวนมากจะทำให้ถนนเสียหายมากน้อยเพียงใด ไทยควรที่จะเก็บค่าผ่านทางหรือไม่ และเท่าไร จะมียกข้อยกเว้นอย่างไร หน่วยงานใดจะเป็นผู้ดำเนินการในส่วนนี้ การดูแลให้ ความปลอดภัยแก่รถที่เข้ามาจะดำเนินการอย่างไร ต้องมีการทำความเข้าใจ เพื่อให้มีการ กำหนดเส้นทางและไม่ให้ออกนอกเส้นทางหรือไม่ ถ้ารถต่างประเทศออกนอกเส้นทางที่ กำหนดไว้จะมีมาตรการจัดการอย่างไร ถ้ามีอุบัติเหตุจะดำเนินการอย่างไร เหล่านี้เป็นโจทย์ ใหญ่ที่ทางกระทรวงคมนาคมต้องไปคิดว่าจะบริหารจัดการอย่างไร ที่ทำให้ประเทศไทย ได้ประโยชน์ที่สุดและรับผลกระทบทางลบน้อยที่สุด

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ครับ ประเด็นที่ท่านได้แจ้งให้ทราบน่าสนใจทีเดียวนะครับ ในช่วงบ่ายเราจะมาระดม สมองของเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานต่อ ขอเชิญท่านต่อไปครับ

ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

ดิฉัน ผู้แทนจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานเราให้ความสำคัญกับ AEC และได้กำหนดเป็นแผนยุทธศาสตร์ขึ้นมา ซึ่งแผนยุทธศาสตร์ คือ หนึ่ง การส่งเสริมการให้ความรู้ พัฒนาผู้ประกอบการ ทั้งด้านการผลิต การบริการ และรวมถึงการตลาดให้ผู้ประกอบการ เพื่อทำให้ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันได้ และเติบโตต่อไปได้ในตลาดที่กว้างขึ้นกว่าปัจจุบัน นอกจากนี้ ยังมีการทำงานวิจัยต่างๆ เพื่อใช้ผลจากการวิจัยเป็นข้อมูลสนับสนุนผู้ประกอบการ เช่น ข้อมูลเรื่อง จุดแข็ง จุดอ่อน และจุดที่ต้องพัฒนา โอกาสเป็นอย่างไร สินค้าใดเหมาะกับผู้บริโภคในกลุ่มใดบ้าง รวมทั้งหาช่องทาง การตลาด ผู้ประกอบการไปพบกันเพื่อสร้างเครือข่ายพันธมิตรทางการค้า

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

ขอบคุณครับ เชิญท่านต่อไปครับ

ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม

ในส่วนของกรมโรงงานอุตสาหกรรม เนื่องจากว่าเรามีบทบาทและภารกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย จึงเกี่ยวข้องในแง่ปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่ ไม่ได้จัดทำแผนหรือยุทธศาสตร์กฎหมายที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมควบคุมดูแลให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติโรงงาน และ พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้ประกอบการโดยตรง

สำหรับการเตรียมความพร้อมผู้ประกอบการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้มีการจัดทำโครงการศึกษา รวบรวม วิเคราะห์ กฎหมายเปรียบเทียบ เพื่อให้ข้อมูลกับผู้ประกอบการที่มีความประสงค์ที่จะเข้าไปลงทุนตั้งโรงงานในประเทศอาเซียน ประกอบกิจการอุตสาหกรรมในอาเซียน ว่าจะต้องมีการปฏิบัติตามกฎหมายในประเทศอื่นๆ อย่างไรบ้าง ซึ่งมีขอบเขตเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการตั้งโรงงานอุตสาหกรรม โดยเฉพาะ กฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายความปลอดภัย เราทำการจัดตั้งคลังข้อมูลด้านกฎหมายสิ่งแวดล้อม กฎหมายความปลอดภัย รวมไปถึงกฎหมายในการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในประเทศเพื่อนบ้านอีก 9 ประเทศ เพื่อที่จะเป็นการเผยแพร่ข้อมูลให้กับผู้ประกอบการ ซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้วเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา

ภารกิจนี้เป็นการสอดคล้องกับภารกิจของ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เพราะเมื่อผู้ประกอบการเข้มแข็งภายในประเทศแล้ว เราจะส่งเสริมให้ผู้ประกอบการไปตั้งโรงงานในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งการที่ผู้ประกอบการที่จะออกไปตั้งโรงงานอุตสาหกรรมในต่างประเทศอาจมีหลายรูปแบบ ได้แก่ รูปแบบการไปลงทุนตั้งโรงงานเอง รูปแบบการเป็นกลุ่มการผลิต หรือ cluster ซึ่งเป็นการผลิตชิ้นส่วนต่างๆ หลายๆ ส่วน แล้วนำมาประกอบชิ้นส่วนภายหลัง ซึ่งหมายความว่าการลงทุนอาจเป็นรูปแบบของจ้างผู้ประกอบการในประเทศเพื่อนบ้านผลิตชิ้นส่วน ซึ่งอาจเป็นลักษณะของการเป็นหุ้นส่วน คือ partner หรือ การร่วมทุน คือ joint venture ดังนั้น ถ้าไทยต้องการจะเป็นศูนย์กลาง ต้องเป็นศูนย์กลางของสายการผลิตของสินค้าต่างๆที่เป็นไปได้

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอขอบคุณครับ ขอเชิญผู้แทนหน่วยงานต่างๆ จากกระทรวงการคลัง เชิญครับ

ผู้แทนกรมธนารักษ์

ผู้แทนจากกรมธนารักษ์ครับ ขออนุญาตรายงานให้ทราบเกี่ยวกับภารกิจของกรมธนารักษ์ เพราะว่าหลายๆ หน่วยงานอาจจะยังไม่ทราบว่าเรามีภารกิจอะไรบ้าง

ภารกิจสำคัญประการแรกของกรมธนารักษ์ คือ การดูแลบริหารที่ดินราชพัสดุทั้งหมดของประเทศ คือ เป็นการเตรียมที่ดินให้กับทางราชการไว้ใช้ มีที่ดินที่อยู่ในความรับผิดชอบประมาณ 12.5 ล้านไร่ แต่อย่างไรก็ดี ที่ดินเหล่านี้เป็นปัจจัยการผลิตที่สำคัญ ฉะนั้น ที่ดินเหล่านี้มีที่ดินที่มีมูลค่าในเชิงพาณิชย์ และด้วย

ข้อจำกัดของประเทศไทยในหลายๆ เรื่อง ก็มีที่ดินที่นำไปใช้ในเชิงสังคมด้วยเช่นกัน ซึ่งที่ดินที่เราจะไปสนับสนุนในเรื่องของเชิงทางด้านเศรษฐกิจเพื่อรองรับทางด้าน AEC กรมธนารักษ์ได้ทำการสำรวจที่ดินที่เหมาะสมสำหรับการส่งเสริมในเรื่องการค้าชายแดน โดยได้มีการสำรวจที่ดิน ซึ่งเป็นที่ดินของรัฐที่มีอยู่ตามชายแดนว่ามีที่ไหนที่เหมาะสม ที่จะใช้สนับสนุนงานภารกิจของกระทรวงการคลัง คือ ด้านศุลกากร เพราะการค้าชายแดนที่มีปริมาณ และมูลค่าสูงขึ้น ส่งผลให้ด้านศุลกากรในปัจจุบัน ไม่สามารถรองรับขนาดและมูลค่าการค้าได้

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการก็มีปัญหาในการหาสถานที่สำหรับการวาง หรือ เก็บสต็อกสินค้า การเป็นศูนย์กระจายสินค้า คลังสินค้าทัณฑ์บน และในส่วนเหล่านี้ทางกรมธนารักษ์ก็ได้มีการสำรวจพื้นที่ทั่วประเทศ และพิจารณาที่จะดำเนินการหาพื้นที่ที่เหมาะสมเพื่อใช้

ในการขยายด้านศุลกากร ซึ่งในปีนี้ได้มีแผนที่จะดำเนินการ 2 แห่ง โดยจะมีการประสานกับกรมศุลกากร ว่ามีพื้นที่ใดที่กรมศุลกากรเห็นว่าเหมาะสม สำหรับในการจัดหาที่ดินเพื่อสร้างคลังสินค้าและศูนย์กระจายสินค้า จะมีการศึกษาความเป็นไปได้ว่าในจังหวัดใดที่จะมีความเป็นไปได้ ในแผนนำร่อง หรือ Pilot plan มีหลายจังหวัดที่เรากำลังพิจารณาอยู่ และอยู่ระหว่างการดำเนินการ หากมีความคืบหน้าอย่างไร ทางเราจะให้ข้อมูลเพิ่มเติมต่อไป

ภารกิจที่สองของกรมธนารักษ์ คือ การเป็นหน่วยผลิตเหรียญกษาปณ์ที่ใช้ในตลาดทั้งเหรียญ 1 บาท 2 บาท 5 บาท และ 10 บาท โดยมีอัตราการผลิตคิดเป็นประมาณร้อยละ 5 ของอุปทานของเงิน หรือ money supply ของประเทศ และมีมูลค่าการใช้ประมาณ 5 หมื่นล้านบาท เหรียญที่เราผลิตและใช้อยู่ในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน มีประมาณ 2 หมื่น 5 พัน ล้านบาทเหรียญ

สิ่งที่เราค้นพบว่าเป็นผลกระทบจาก AEC นั่นคือ ปรากฏว่าเหรียญที่เราใช้มีส่วนหนึ่งหายไปจากระบบเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งอาจเพราะหายไปจากการเก็บอยู่ตามบ้านและไม่ได้นำออกมาใช้ โดยเฉพาะพวกเหรียญ 25 สตางค์ 50 สตางค์ เหรียญ 1 บาท และมีเหรียญบางส่วนได้ถูกนำไปบริจาคตามวัด แต่ส่วนที่กรมธนารักษ์พบจากที่มีการค้าขายแดนมากขึ้นนั้น ทำให้การใช้เหรียญในการค้าตามชายแดนมีมากขึ้นด้วยเช่นกัน และจากการลงตรวจงานของผู้ตรวจราชการกรม ทำให้ทราบว่า มีการนำเหรียญของไทยไปใช้ในประเทศเพื่อนบ้านด้วย จากข้อมูลที่พบจากการศึกษานั้นพบว่า เหรียญของไทยเป็นเหรียญที่คุณภาพดีมีความคงทน และมีการใช้กระจายทั่วไปในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งสะท้อนว่าการใช้เงินบาทของไทยเป็นที่ยอมรับในประเทศเพื่อนบ้าน จากการศึกษาของกรมฯ ยังทำให้ทราบว่าในประเทศเพื่อนบ้านของเรานั้น ส่วนใหญ่จะใช้ธนบัตร ไม่ได้มีการใช้เหรียญ จึงมีแนวคิดที่จะส่งเสริมที่จะให้ประเทศเพื่อนบ้านมีการใช้เหรียญ และเราจะส่งเสริมความร่วมมือกับโรงงานษาปณ์ของต่างประเทศ เพื่อให้พิจารณาให้เราเป็นศูนย์กลางในการผลิตเหรียญ ซึ่งเรามองว่าประเทศเพื่อนบ้านสามารถเป็นลูกค้ารายสำคัญในการจ้างผลิตเหรียญ

ภารกิจสำคัญอีกประการหนึ่งของกรมธนารักษ์ คือ การประเมินราคาทรัพย์สิน ซึ่งเป็นส่วนที่จะต้องเกี่ยวข้องกับกรมที่ดิน นอกจากนี้ยังมีภารกิจในการดูแลสินค้ามีค่าของแผ่นดิน เช่น เครื่องราชอิสริยยศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เครื่องประดับ เงินตราไทยโบราณ ในยุคต่างๆ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอขอบคุณครับ ผู้แทนจากหน่วยงานอื่นๆ ของกระทรวงการคลัง มีท่านใดจะเสริมบ้างหรือไม่ครับ

ผู้แทนกรมศุลกากร

ผู้แทนจากกรมศุลกากรครับ ผู้อำนวยการสำนักแผนและการต่างประเทศ อันที่จริงผมต้องการจะเล่าในรายละเอียดในช่วงหลังมากกว่า เพราะ เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกรมศุลกากรโดยตรง คือ เรื่องการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรี ขอขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ครับ ถ้าเช่นนั้น ขอเชิญผู้แทนจากกระทรวงพลังงานครับ

ผู้แทนกรมธุรกิจพลังงาน

ในส่วนของกระทรวงพลังงาน เราได้มีการจัดทำยุทธศาสตร์ 3 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับ AEC โดยยุทธศาสตร์แรก คือ การส่งเสริมการค้าการลงทุนของการจัดตั้งแหล่งลงทุนของธุรกิจพลังงานในอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่สอง คือ กลยุทธ์ในการใช้นโยบายการทูตพลังงานเชิงรุก ซึ่งตอนนี้เรากำลังศึกษาแบบเชิงลึกต่อไป ส่วนที่ยุทธศาสตร์ที่สามคือ การสร้างความสอดคล้อง โดยมีการปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ ของไทย เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคในการค้าการลงทุนด้านพลังงานกับประเทศอื่นๆ

ขอชี้แจงเพียงเบื้องต้นก่อน เนื่องจากยุทธศาสตร์เชิงลึกยังมีรายละเอียดอีกมาก เพราะเรื่องพลังงานนั้นค่อนข้างใหญ่และมีรายละเอียดมาก ขอขอบคุณค่ะ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขออนุญาตเรียนถามครับ เมื่อสักครู่່านกล่าวถึงเรื่องการทูตพลังงานเชิงรุก รู้สึกว่าน่าสนใจมาก พอจะขยายความได้หรือไม่ครับ

ผู้แทนกรมธุรกิจพลังงาน

มีการจัดทำรายละเอียดเป็นเอกสารแล้ว ดังนั้นขอเสนอข้อมูลโดยเอกสารดีกว่า เนื่องจากมีรายละเอียดมาก มีการศึกษาวิจัยในเบื้องต้นไปแล้ว และมีการวิจัยขั้นต่อไปที่กำลังศึกษา

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอบคุณครับ ขอเชิญท่านผู้แทนจากกระทรวงแรงงาน เชิญครับ

ผู้แทนกรมการจัดหางาน

ผู้แทนกรมการจัดหางานครับ ขอพูดในภาพรวมของกระทรวงแรงงานก่อนอย่างสั้นๆ นะครับ การเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่ AEC ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว มีดังนี้ กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กรมการจัดหางาน สำนักงานเศรษฐกิจการแรงงาน โดยสำนักเศรษฐกิจการแรงงาน รับผิดชอบเรื่องข้อมูลแรงงานในประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ดูด้านความพร้อมของแรงงาน ซึ่งส่วนนี้เป็นส่วนหนึ่งในการศึกษาวิจัยที่ดำเนินการไปแล้ว ส่วนกรมพัฒนา

ฝีมือแรงงานนั้น มีการเตรียมความพร้อมในการพัฒนาแรงงานให้มีมาตรฐานในตลาดอาเซียน แต่ปัญหาคือ ประเทศอาเซียนแต่ละประเทศนั้นมีมาตรฐานแรงงานที่ไม่เท่ากัน จึงต้องมีการเจรจาอีกหลายครั้งว่าจะปรับให้มาตรฐานของแต่ละประเทศใกล้เคียงกันหรือพอๆ กันได้หรือไม่ คือ ต้องหามาตรฐานกลาง ซึ่งต้องมีการพิจารณากันอีกหลายครั้ง

กรมการจัดหางาน มีภารกิจหลัก คือ การพิจารณาออกใบอนุญาตทำงาน หรือ work permit ให้กับคนต่างด้าวที่เข้ามาทำงาน โดยการจะให้ใบอนุญาตทำงานนั้นต้องอิงกับตำรวจตรวจคนเข้าเมือง คือ ตม. เป็นหลัก หากผ่านวีซ่าเข้ามาได้ เราไม่สามารถปฏิเสธการให้ใบอนุญาตทำงาน ต้องให้โดยพิจารณาว่าระยะเวลาตามวีซ่ายาวนานเท่าไร และระยะเวลาจ้างงานซึ่งเป็นตามสัญญาจ้างของเขายาวนานเท่าไร ไม่ว่าจะจ้างงานวิชาชีพหรือ แรงงานมีทักษะ ก็ล้วนอยู่ภายใต้สัญญาจ้าง และซึ่งถ้ามีสัญญาจ้างและเอกสารอื่นๆ ครบ กรมการจัดหางานจะพิจารณาใบอนุญาตทำงาน

ปัญหาหลักในตอนนี้คือ ในการพิจารณาออกใบอนุญาตทำงาน ถ้าเป็นในกลุ่มประเทศอาเซียนการเจรจาไม่ยากนัก แต่มีบางประเทศได้พยายามผลักดันแรงงานไร้ฝีมือให้เข้ามาสู่ประเทศไทย และคิดว่าการเคลื่อนย้ายแรงงานรวมแรงงานไร้ฝีมือไปด้วย ซึ่งเราได้พยายามชี้แจงตลอดว่าไม่ใช่เช่นนั้น เพราะที่จริงนั้นต้องเป็นแรงงานฝีมือ (skill) ขึ้นไป นี่คือนโยบายที่พยายามเจรจากันอยู่ครับ

ศ.ดร.ประภัสร์ เกษชาติ

ขอบคุณครับ มีท่านอื่นจากกระทรวงแรงงานต้องการจะเพิ่มเติมข้อมูลหรือไม่ครับ เชิญครับ

ผู้แทนกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรารับผิดชอบต่อมิติของการพัฒนาฝีมือแรงงาน โดยภารกิจหลักของเรา คือ การศึกษาวิจัย เพื่อวางยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และแผนดำเนินงาน โดยเมื่อปลายปีที่แล้วเราได้

คัดเลือกไปแล้ว 5 สาขา คือ ยานยนต์ อุตสาหกรรมอาหาร การท่องเที่ยว การค้าชายแดน และโลจิสติกส์ (logistics) ซึ่งเป็นส่วนของภาคบริการ ซึ่งอยู่ในขั้นตอนระหว่างจัดทำแผน และในปัจจุบันเราพิจารณาถึงเรื่องของพื้นที่เป็นหลัก เนื่องจากแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตเราต้องพิจารณาว่า จังหวัดใดเป็นจังหวัดนิคมอุตสาหกรรม จังหวัดการท่องเที่ยว จังหวัดการค้าชายแดน เราจะพิจารณาว่าความต้องการในพื้นที่ ต้องการให้พัฒนามีมือแรงงานในเรื่องใด เพื่อจะได้จัดการพัฒนาให้ตอบโจทย์ในพื้นที่

ในส่วนของปี พ.ศ. 2553 เราได้ทำวิจัยเรื่อง 32 ตำแหน่งงาน เมื่อทำวิจัยเสร็จปัจจุบันเราจึงอยู่ในระหว่างจัดทำมาตรฐานฝีมือแรงงานและหลักสูตร เพราะหลักสูตรของอาเซียนนั้นเสร็จแล้ว และมาตรฐานฝีมือแรงงานของไทยเวลานั้นเดิมมีอยู่ 5-6 มาตรฐาน แต่อาเซียนนั้นใช้ทั้งหมด 32 ตำแหน่งงาน แต่เมื่อสำรวจจากความต้องการจริงขึ้นอยู่กับความต้องการของผู้ประกอบการไทย ซึ่งยังต้องการตำแหน่งอื่นด้วย โดยมาตรฐานฝีมือแรงงานนั้นต้องประกาศในราชกิจจานุเบกษา จึงต้องใช้เวลา โดยตอนนี้กำลังจัดทำรายละเอียดร่วมกันผู้ประกอบการภาคเอกชน

ในปี พ.ศ. 2554 นั้น เราทำการวิจัยในเรื่องของการเตรียมความพร้อมของกำลังคนเพื่อรองรับการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรีในสาขาเร่งรัด 9 สาขา ซึ่ง 9 สาขานั้นค่อนข้างหลากหลาย บางสินค้าเป็นสินค้าที่ไม่เป็นที่นิยมแล้ว ในขณะที่บางสินค้ายังมีลู่วางที่สดใส ดังนั้นจึงต้องพิจารณาว่าส่วนไหนที่เราต้องให้ลำดับความสำคัญ ก่อนผลการศึกษา 9 สาขาออกมาในปี พ.ศ. 2555 จะเห็นว่ามูลค่ารายได้ในการผลิตปัจจุบันเทียบร้อยละ 10 นั้น เป็นยานยนต์และชิ้นส่วน ในปัจจุบันเราผลิตรถยนต์ปีละ 2.5 ล้านคัน ใช้เองราว 1 ล้านกว่าคัน ส่งออกราว 1.4 ล้าน ซึ่งสร้างมูลค่ารายได้ให้เข้าประเทศในภาพรวมถึง 2 ล้านล้านบาท ในส่วนของการส่งออกรถยนต์นั้นนำรายได้เข้ามา 1.2 ล้านล้านบาท คิดแล้วเป็นร้อยละ 10 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product หรือ GDP) ดังนั้น เราจึงมองว่าส่วนนี้ควรพัฒนาอย่างจริงจัง โดยเรามีเป้าหมายในปี พ.ศ. 2563 ว่าเราจะผลิตให้ได้ประมาณ 3.5 ล้านคัน แล้วจึงนำมาขับเคลื่อนทางยุทธศาสตร์ต่อ และคณะรัฐมนตรีได้เห็นชอบไปเมื่อวันที่ 3 กันยายน พ.ศ. 2556 ทำให้เราอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาว่าเราจะขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โดยใช้ จ.สมุทรปราการ เป็นฐานหลักเพื่อตั้งสถาบันพัฒนาบุคลากรอุตสาหกรรมยานยนต์ ร่วมกับทางสถาบันยานยนต์ของกระทรวงอื่นและภาคเอกชน เพราะยานยนต์ชิ้นส่วนนั้นมีความต้องการทักษะฝีมือแรงงานสูง มีการเติบโต และจำนวนของแรงงานที่จะใช้ในอนาคตสูงมาก

ดังนั้นอุตสาหกรรมยานยนต์จึงเป็นต้นแบบให้กับอุตสาหกรรมอื่นที่กำลังทำตาม จากนั้นเราจะหันไปดำเนินการเรื่องของการค้าชายแดน โลจิสติกส์ การท่องเที่ยว การบริการ และอุตสาหกรรมอาหาร โดยแต่ละภาคจะมีกลยุทธ์ที่แตกต่างกันไป และในส่วนของอุตสาหกรรมนั้น ความต้องการทักษะฝีมือแรงงานจะขึ้นอยู่กับสินค้าที่ผลิต แต่ภาคบริการนั้น ความต้องการขึ้นอยู่กับพื้นที่ จึงเป็นโจทย์ยากที่กรมพัฒนาฝีมือแรงงานต้องทำการศึกษาอีกมาก ในแผนจะมีการตั้งโครงการในปี พ.ศ. 2557- 2558 คือ โครงการเพิ่มทักษะฝีมือแรงงานให้กับผู้ประกอบการระดับขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium Enterprises หรือ SME) ที่เป็นพื้นฐานห่วงโซ่ให้กับผู้ประกอบการขนาดใหญ่ (Large Enterprise หรือ LE) โดยดำเนินการทั้ง 4 ภาค และตอนนี้โครงการได้เริ่มต้นไปแล้ว

อีกเรื่องที่เราให้ความสำคัญคือ การพัฒนาทักษะภาษาและวัฒนธรรมให้กับแรงงาน โดยในการนี้มีกรรมการของคณะอนุกรรมการพัฒนาศักยภาพแรงงานด้านภาษาและวัฒนธรรมเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยได้ดำเนินการมาในระดับหนึ่งแล้ว และกำลังดำเนินการต่อโดยการไปหารือกับสมาคมผู้ประกอบการแท็กซี่ สุวรรณภูมิและกลุ่มอื่นๆ ในเรื่องของการใช้ภาษา และหากพวกเขามีความสามารถทางภาษาแล้ว ความรู้ทางด้านวัฒนธรรมก็เป็นสิ่งที่ต้องเสริมให้เขา เพื่อไปเพิ่มมูลค่าเพิ่ม (value added) ให้กับกาให้บริการ และการพัฒนาคุณภาพ

ภารกิจประจำที่เราดำเนินการกับประเทศ CLMV ซึ่งได้ทุนจากกระทรวงการต่างประเทศ คือ ฝึกด้านภาษา ทักษะ โดยมีการฝึกให้แรงงานใน อ.เชียงแสน จ.เชียงราย ใน จ.อุบลราชธานี และมีสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานใน จ.สงขลา ซึ่งดูแลในส่วนของการค้าภาคใต้

ภารกิจสุดท้ายเป็นเรื่องของงานในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับสิ่งที่ตัวแทนจากกรมการจัดหางานได้กล่าวไว้คือ ในอนาคตเรามีแนวคิดที่ต้องการจะให้มาตรฐานแรงงานเป็นเกณฑ์ (Criteria) ตัวหนึ่ง ที่ผู้ประกอบการภาคเอกชนสามารถนำมาพิจารณาเป็นเกณฑ์ในการที่จะรับแรงงานฝีมือจากอาเซียนเข้ามาทำงาน และจะทำให้เรามั่นใจได้ว่า เราจะมีแรงงานต่างชาติที่มีคุณภาพมาทำงานในบ้านเรา

ศส.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ตอนนั้นผมขอเชิญผู้แทนจากทางรัฐวิสาหกิจต่อเนาะครับ ซึ่งวันนี้มีมาจากหลายหน่วยมาร่วมระดมสมองกับเรา เช่น การบินไทย ไปรษณีย์ไทย ทีโอที ท่านใดต้องการจะเล่าให้ฟังเกี่ยวกับเรื่องเตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC ครับ เชิญครับ

ผู้แทนบริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด

สวัสดีครับ ผมเป็นผู้แทนจากฝ่ายกลยุทธ์ ไปรษณีย์ไทยมีการตั้งคณะทำงานเพื่อดูแลในการจัดทำกลยุทธ์เพื่อรองรับ AEC โดยเริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2554 โดยจะมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดกลยุทธ์ของเราจะพิจารณาว่า การเปิดเสรี AEC มีผลกระทบกับบริการใดของเราเป็นหลัก เนื่องจากเราต้องแข่งขันในตลาด ซึ่งในเบื้องต้นด้านบริการจดหมายของไปรษณีย์นั้น ยังไม่ได้รับผลกระทบ เพราะยังไม่มี การเปิดเสรีในอาเซียนในสาขา

การสื่อสาร หรือ communication แต่สาขาที่เรากระทบคือ โลจิสติกส์ เพราะอย่างที่ทราบกันคือ ในปี พ.ศ. 2556 ต่างชาติจะสามารถถือหุ้นได้ 70% แม้ว่าบริการด้านนี้ เรามีการแข่งขันกับเอกชนจากต่างชาติอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็น DHL หรือ ผู้รับจ้างขนส่งสินค้าและพัสดุรายอื่นๆ เช่น TNT และ UPS แต่เมื่อเปิดเสรีก็ทำให้มีการทำธุรกรรมมากขึ้น เอกชนต่างชาติจะเข้ามาในประเทศมากขึ้น จากการที่มีบริษัทเอกชนในประเทศอยู่แล้วไม่ว่าจะเป็น NTC นิมซีเส็ง Siam first และบริษัทรถทัวร์ต่างๆ พวกเขาจะหันไปรวมตัวกันมากขึ้น เนื่องจากตลาดที่มีมากขึ้น เราจึงหันมาให้ความสำคัญกับด้านนี้ก่อน เพื่อที่จะรักษาฐานรายได้ส่วนแบ่งตลาด เราจึงกำหนดเป็นกลยุทธ์ เพื่อพิจารณาว่าจะพัฒนาด้านใดบ้าง สำหรับบริการด่วนพิเศษของเราที่จะมีคู่แข่งเข้ามาเพิ่มมากขึ้น บริษัทในอาเซียนด้วยกันคงไม่เท่าไร แต่ที่กังวลคือ มีบริษัทระดับโลกมากมายเต็มไปหมด กลยุทธ์อีกส่วนหนึ่งเราจึงเป็นการพยายามที่จะหาพันธมิตรคือ การไปรษณีย์ด้วยกัน ไม่ว่าจะเป็นของมาเลเซีย อินโดนีเซีย หรือสิงคโปร์ เรามีแผนที่จะมีการร่วมมือกัน ส่วนในรายละเอียดคงจะกล่าวถึงในภาคการเปิดเสรีการค้าบริการ ขอขอบคุณครับ

สท.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

ขอบคุณครับ มีท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ เชิญครับ

ผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

สวัสดีครับ ผมจาดรณต์ ศรีศุภอรรรถ จากบริษัทการบินไทย ฝ่ายคลังสินค้า สำหรับฝ่ายคลังสินค้าของเราเน้นเรื่องพัฒนาให้เป็นศูนย์กลาง ในการขนส่งสินค้านั้น ขณะนี้การบินไทย มีคลังสินค้า free zone ที่สามารถจะรองรับสินค้าได้ 1.2 ล้านตันต่อปี ทั้งสินค้าเข้า-ออก และสินค้าผ่านแดน (transit) โดยปัจจุบันมีสินค้า

ที่ทางคลังสินค้ารองรับได้ประมาณ 9 แสนตันต่อปี แต่ถ้ามีการขยายตัวด้านการขนส่งสินค้าเพิ่มมากขึ้น คลังสินค้าสามารถที่จะสร้างคลังเพิ่มขึ้นอีก 4.5 แสนตันต่อปี หากสามารถขยาย phase 2 ได้ ก็จะสามารถรองรับสินค้าได้ 1.6 ล้านตันต่อปีเป็นอย่างน้อยนะครับ

ในส่วนของการบินไทยนั้น จะรองรับกฎเกณฑ์ทางด้านของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคือ กรมศุลกากร การทำอากาศยาน และกรมการบินพลเรือน โดยในส่วน of กรมศุลกากรกับทางการบินไทยนั้นมีการวางแผนกันว่า จะจัดทำคลังสินค้า free zone ส่วนหนึ่งเป็นสินค้า multi modern คือ การสามารถที่จะทำการขนส่งต่อเนื่องจากระบบราง หรือ รถบรรทุก มาเปลี่ยนเป็นการขนส่งทางอากาศ หรือจากการขนส่งทางอากาศ เปลี่ยนเป็นระบบราง หรือ รถบรรทุก ที่จะออกไปประเทศเพื่อนบ้านได้ ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการศึกษา

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอบคุณครับ ในช่วงบ่ายเราคงจะได้มีเวลาเจาะลึกในรายละเอียด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องไทยกับการเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางอากาศ เชิญท่านต่อไปครับ

ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย

ผู้แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทย หน้าหลักเราจะดูใน 2 ส่วน คือ เรื่องของภาคธนาคาร สถาบันการเงิน และเรื่องการลงทุน

ในส่วนของภาคธนาคาร เราจะเตรียมการตามแผนพัฒนาระบบสถาบันการเงิน ซึ่งมีมาแล้ว 2 ฉบับ โดยฉบับแรกตั้งแต่ปี 2004-2008 ซึ่งในแผนแรก เน้นเรื่องการเสริมสร้างความแข็งแกร่งให้กับระบบสถาบันการเงิน ซึ่งเน้นเรื่อง of measure and exclusion โดยจะเห็นการรวมกลุ่มของรายเล็กเป็นธนาคารที่ใหญ่ขึ้น และดูแลเรื่องของการที่เราสามารถให้บริการได้ครอบคลุม หรือเป็น universal bank มากขึ้น ส่วนในช่วงฉบับ 2 ที่กำลังดำเนินการอยู่ เน้นในเรื่องของการให้สถาบันการเงินลดต้นทุนของตัวเอง และส่งเสริมขีดความสามารถทางการแข่งขัน โดยล่าสุดนั้นเรากำลังจะให้ใบอนุญาตกับธนาคารต่างชาติให้เข้ามาดำเนินกิจการในประเทศไทย ในส่วนนี้ถือว่าเป็นการรองรับ AEC ในอนาคต ที่จะเปิดเสรีภาคธนาคารในอาเซียนเพิ่มขึ้น

ในส่วนที่ 2 เน้นเรื่องการลงทุน โดยเราเน้นการผ่อนคลายกฎเกณฑ์ควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 ในแผนนี้เราเน้นให้คนไทยออกไปลงทุนยังต่างชาติน่ามากขึ้น อย่างเช่น การลงทุนโดยตรงของคนไทยจากเดิมที่เรามีการกำหนดวงเงิน

สูงสุดไว้ แต่ในปัจจุบันบุคคลธรรมดาก็สามารถลงทุนได้อย่างไม่มีข้อจำกัดเรื่องวงเงิน นอกจากนี้เรื่องของการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ได้ให้สถาบันการเงินสามารถออกไปลงทุนโดยไม่จำกัดวงเงิน เพื่อเป็นการสนับสนุนการค้าชายแดน ล่าสุดธนาคารแห่งประเทศไทยได้อนุญาตให้สามารถนำธนบัตรหรือเงินบาทของไทยออกไปใช้นอกประเทศได้ จากเดิมที่เรากำหนดไว้ที่ 5 แสนบาท ตอนนี้ก็เพิ่มเป็น 2 ล้านบาท

จะเห็นได้ว่าหลักๆ เป็นเรื่องของผ่อนคลายนโยบายกฎเกณฑ์ หลายๆอย่าง ที่ทำให้ภาคเอกชนสามารถทำธุรกรรมได้มากขึ้น นอกจากนี้เรายังมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการเงินกับภาคเอกชน เช่น การประสานกับธนาคารพาณิชย์ หรือตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า (Thailand Futures Exchange หรือ TFEX) ในการจัดสัมมนาให้ภาคเอกชนรู้จักการบริหารความเสี่ยงต้นทุนทางการเงินผ่าน currency future

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ตอนนี้เราก็มองไปที่ภาคเอกชน เชิญผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยครับ

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ทางสภาหอการค้าฯ ก็มีการตั้งคณะกรรมการชื่อคณะกรรมการ AEC Prompt โดยมีภารกิจหลัก คือ การเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับ AEC และให้สมาชิกสภาหอการค้าฯ เตรียมตัวทราบถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ โดยส่วนใหญ่เน้นพยายามที่จะสร้างห่วงโซ่ ที่จะช่วยเสริมซึ่งกันและกันอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะรองรับการแข่งขันที่เพิ่มขึ้น และพยายามประสานกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาต่างๆที่เกิดขึ้น

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ภาคเอกชนท่านอื่นมีอะไรต้องการจะเสริมบ้างหรือไม่ครับ ถ้าเช่นนั้นขอเชิญผู้แทนจากภาควิชาการ วันนี้มาจากหลายสถาบันการศึกษา ขอเชิญครับ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิบูลย์ จงรัตนเมธิกุล จากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ใน ส่วนของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เน้นเรื่องการศึกษา ในเรื่องของการเตรียมความพร้อม ยกตัวอย่างเช่น คณะมนุษยศาสตร์ ที่ นอกจากจะเปิดการเรียนการสอนในเรื่องของภาษาที่เกี่ยวข้องแล้ว ท่านคนบดียังได้อยู่ในระหว่างการจัดทำพจนานุกรมภาษา AEC ทั้งหมด และร่วมมือกับสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี แห่งชาติ หรือ สวทช. (National Science and Technology

Development Agency หรือ NSTDA) ที่จะทำให้เป็นพจนานุกรมที่ให้ใช้ออนไลน์ได้ทั่วไป

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เน้นจุดเด่นที่เราคิดว่าเราสามารถที่จะก้าวขึ้นไปเป็น ผู้นำได้คือ การอาศัยชื่อเสียงในสาขาวิชาด้านการเกษตรและป่าไม้ ทั้งนี้ตามปกติ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้นำในสาขาวิชาเหล่านี้ในอาเซียนอยู่แล้ว รวมทั้งเป็น มหาวิทยาลัยชั้นนำลำดับต้นๆ ของ AEC ประมาณลำดับที่ 6 หรือ 7 ฉะนั้นเราจะเพิ่มความ ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน ในเรื่องของการทำความร่วมมือ เรื่องการแลกเปลี่ยน นิสิต การจัดทำหลักสูตรที่เป็นลักษณะของ double degree โดยเฉพาะในระดับบัณฑิตศึกษา คือ ปริญญาโท และเอก ทางด้านการเกษตร โดยล่าสุดได้ทำความร่วมมือกับมหาวิทยาลัย ในมาเลเซีย โดยบรรลุข้อตกลงในเรื่อง double degree ไปแล้ว และกำลังขยายไปยัง ประเทศอื่น เช่น อินโดนีเซียต่อไป

นอกจากนั้น ยังมีความร่วมมือด้านความมั่นคงทางอาหาร เพราะม.เกษตรฯ เราเป็น สมาชิกของที่ประชุมมหาวิทยาลัยจากนานาชาติทางด้านการเกษตรอยู่ และในเดือน มิถุนายนเราจะมีการจัดประชุมในเรื่องของบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาในเรื่อง ความมั่นคงทางอาหาร สิ่งที่เราพยายามทำเป็นสิ่งที่เราอาศัยจุดเด่นของทางมหาวิทยาลัย เป็นตัวผลักดัน ขอขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอขอบคุณครับ เชิญท่านผู้แทนจากมหาวิทยาลัยมหิดล เชิญครับ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล

มหาวิทยาลัยมหิดลเป็นมหาวิทยาลัยทำวิจัยอย่างเต็มตัว เพราะฉะนั้นเรามีภารกิจ ทั้งการวิจัย ทั้งการสอน และการจัดฝึกอบรม ต่างๆ แต่ภารกิจส่วนใหญ่เน้นหนักไปด้านการวิจัย ในส่วนของการ

เตรียมความพร้อมเข้าสู่ AEC นั้น เรามียุทธศาสตร์ในการแสวงหาพันธมิตรกับมหาวิทยาลัย
ในภูมิภาคอาเซียนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในส่วนของสถาบันวิจัยทางด้านประชากรและสังคม
โดยในสถาบันนั้นสอนระดับปริญญาโทและเอก ซึ่งนักศึกษาร้อยละ 80 มาจากภูมิภาค
อาเซียน โดยเฉพาะมาเลเซีย กัมพูชา เมียนมาร์ และ อินโดนีเซีย ดังนั้น เครือข่ายของ
มหาวิทยาลัยมหิดลที่อยู่ในภูมิภาคอาเซียนนั้นน่ามีความแข็งแกร่งพอสมควร

อีกสิ่งหนึ่งที่เราพยายามจะทำคือ การสร้างเครือข่าย หรือ network ของศิษย์เก่า
ชาวต่างชาติที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยมหิดล ผมคิดว่าในด้านความรู้ทาง
สาธารณสุขและการวิจัยทางสังคมซึ่งสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
ดำเนินการอยู่นั้นถือว่าเป็นศูนย์กลาง หรือ Hub อาจจะยังเรียกได้ไม่เต็มที่ แต่ระยะเวลากว่า
40 ปีที่ผ่านมา เราได้มีการร่วมมือกันในอาเซียนอย่างมากและศักยภาพที่เราจะเป็น
ศูนย์กลางของความรู้ทางด้านสาธารณสุขในอาเซียนจึงมีสูงมาก

ส่วนความรู้ทางด้านสุขภาพ ทั้งประเทศใน CLMV บวกประเทศอาเซียนเดิม
ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน ยกเว้นสิงคโปร์ ล้วนยอมรับนับถือการแพทย์ของไทย
มาก สังเกตได้จากในการจัดงานมอบรางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดลที่ผ่านมา ซึ่งมหาวิทยาลัย
มหิดลรับสนองในเรื่องนี้ สถาบันวิจัยประชากรและสังคมเป็น 1 ใน 3 หน่วยงาน ที่ร่วมกันจัด
รางวัลสมเด็จพระเจ้าฟ้ามหิดล ได้รับความร่วมมือและความสนใจจากสถาบันทางการแพทย์
สถาบันการศึกษา และกระทรวงสาธารณสุขของประเทศอาเซียนเป็นอย่างดี และนอกจาก
การวิจัย เราแสวงหาการสร้างเครือข่าย และยังมีแสวงหาแหล่งทุนที่อยู่ภายในภูมิภาค
อาเซียน โดยมีการลงขันร่วมกันมีการนำเงินทุนมาร่วมมือกันระหว่างกระทรวงต่างๆ และ
สถาบันการศึกษามากขึ้น

ในส่วนของจัดการประชุมนานาชาติ เป็นอีกงานหนึ่งที่มหาวิทยาลัยมหิดล เห็นว่า
เราสามารถเป็นผู้นำทางด้านความรู้ในอาเซียนได้ ตัวอย่างเช่น ในปีที่ผ่านมาสถาบันวิจัย
ประชากรและสังคมจะมีการจัดการประชุมวิชาการกลางปีทุกปี โดยปีที่แล้วเป็นหัวข้อเรื่อง
“ประชากรและสังคมในอาเซียนความท้าทายและโอกาส” ซึ่งทำให้เราสามารถรวบรวม
องค์ความรู้ ได้เห็นภาพการเคลื่อนไหว และการเปลี่ยนแปลงในอาเซียน ไม่ว่าจะเป็นการ
ย้ายถิ่น (migration) ทั้งจากภายในภูมิภาคอาเซียน และจากภายในภูมิภาคอาเซียนออกไป
นอกภูมิภาค ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของประชากรในภูมิภาค ซึ่งมีความสำคัญ
อย่างมากในอนาคต เช่น ภายในอาเซียนนั้น ประเทศไทยกำลังจะเข้าสู่สังคมคนสูงอายุ
(Aging society) รวดเร็วกว่าประเทศอื่นทั้งหมด ในขณะที่วัยคนสัดส่วนประชากร
วัยแรงงานที่จะเป็นผู้ผลิต GDP ในอนาคต ภายในระยะเวลาอีกประมาณ 15 ปีนั้น เราจะ
ขาดแคลนกำลังคนที่จะเป็นผู้ผลิต ซึ่งมีความสำคัญต่อผลิตภาพ และประสิทธิภาพในการ
ผลิตของประเทศไทย นอกจากนี้อัตราการเกิดเป็นอีกส่วนหนึ่งที่ในปีสถาบันวิจัยประชากร

และสังคมให้ความสำคัญกับอัตราการเกิดที่ลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อความแข็งแกร่งด้านเศรษฐกิจของประเทศไทยในอีก 15-20 ปีข้างหน้า ทั้งหมดนี้เป็นส่วนที่เรากำลังดำเนินการครับ

ศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ครับ เชิญอาจารย์ จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ครับ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

จากคณะรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ค่ะ เราได้มีการตั้งสำนักวิชาการระหว่างประเทศ ใช้คำว่า International Affairs แทนที่จะใช้คำว่า International Relations เหมือนกับสาขาาระหว่างประเทศ หรือความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่เปิดสอนอยู่ในกรุงเทพฯ มีจุดประสงค์เพื่อที่จะรองรับการขยายตัวในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านโดยเฉพาะ ซึ่งอันที่จริงแล้วในภาคเหนือตอนบนนั้นมีการตื่นตัวมานานก่อนที่จะเกิด AEC โดยเริ่มมาตั้งแต่เรื่องของอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง หรือ Greater Mekong Subregion(GMS) โดยตอนที่เราจะเขียนหลักสูตรเพื่อที่จะจัดตั้งสำนักนี้ขึ้นมาในปี พ.ศ. 2551 เราได้ขอความเห็นจากบรรดาหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงพาณิชย์ กรมศุลกากร หรือตำรวจตรวจคนเข้าเมือง เพื่อให้ทราบหน่วยงานเหล่านั้นมีความต้องการใช้บุคลากรที่มีองค์ความรู้ในลักษณะใดบ้าง และเราได้ร่างหลักสูตรเพื่อผลิตนักศึกษาที่มีความรู้สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงานเหล่านั้น กล่าวคือมีความรู้ในการติดต่อกับประเทศอื่น โดยเฉพาะการมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นอย่างไร ในหลักสูตรของเรานั้น ในช่วงครึ่งปีแรกของชั้นปีที่สี่จะมีการส่งนักศึกษาไปฝึกงานกับบรรดาหน่วยงานราชการที่อยู่ในพื้นที่ เช่น ตำรวจตรวจคนเข้าเมืองตามจังหวัดต่างๆ การทำอากาศยาน เชียงใหม่ และเชียงราย ด้านศุลกากรที่มีในภาคเหนือตอนบนทั้งหมด รวมทั้งอยู่ในฝ่ายที่ต้องติดต่อประสานงานกับต่างประเทศของบรรดา องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และเทศบาลต่างๆ ซึ่งฟังผิวเผินนั้นอาจมองว่าเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดเล็ก แต่อันที่จริงแล้วหน่วยงานเหล่านี้ซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่เชื่อมโยงกับการเปิดประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนโดยตรง มีความตื่นตัวสูงมากและมีการเชื่อมโยงร่วมมือกับบรรดาผู้ประกอบการในพื้นที่เป็นอย่างดีในการค้าขายหรือทำธุรกิจตามชายแดนต่างๆ รวมทั้งล่าสุด เราได้มีการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานอยู่ในสถานเอกอัครราชทูตไทยที่เวียงจันทน์

และที่อย่างกึ่ง เราได้มีการจัดการอบรมภาษาเพื่อนบ้าน แต่เราไม่สามารถที่จะอบรมได้ทุกภาษาใน AEC เราจึงได้เลือกจัดอบรมภาษาเมียนมาร์ และภาษาเวียดนาม เพื่อให้นักศึกษาของเรามีศักยภาพที่เมื่อจบออกไปสามารถที่จะเข้าสู่ AEC และรองรับการขยายตัวของการค้าชายแดนหรือการค้าผ่านแดนที่จะมาพร้อมกับ AEC ได้อย่างทันทั่วทั้ง

นอกจากนี้เรามีการเผยแพร่ความรู้ เช่น วันที่เชียงใหม่มีการจัดประชุมนานาชาติเรื่องอาเซียนเช่นกัน และยังมีการศึกษาวิจัย ทำวิจัยให้กับหน่วยงานต่างๆ ที่ติดต่อเข้ามา และมีการสร้างเครือข่าย เช่น ดิจันท์ได้รับมอบหมายจากท่านคนบตี ให้สร้างเครือข่ายกับศูนย์อาเซียนศึกษา ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เป็นศูนย์กลางหรือ Hub ให้กับการสร้างเครือข่ายในภาคเหนือตอนบนด้วย ขอขอบคุณ

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

เรากลับมาต่อในช่วงที่สอง ซึ่งเป็นหัวใจของการประชุมในวันนี้ คือ เรื่องของการที่ไทยจะสามารถเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้หรือไม่ เราจะเป็นศูนย์กลางในด้านใดได้บ้าง ขอเริ่มจากการไล่เรียงตามประเด็นที่ปรากฏในพิมพ์เขียว หรือ blueprint เริ่มจากการเคลื่อนย้ายสินค้าเสรีก่อน อาจมีประเด็นว่า มีสินค้าประเภทใดบ้างที่เราจะได้เปรียบและสามารถที่จะมีบทบาทเป็นศูนย์กลางของ AEC ได้บ้าง

ข้อมูลที่ผมฉายขึ้นบนจอเป็นข้อมูลที่ได้จากกระทรวงพาณิชย์ ว่ามีสินค้าที่เราพร้อมและได้เปรียบ ได้แก่ สินค้าเกษตร ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ ยางพารา สิ่งทอ และอาหาร

ทุกท่านคงทราบกันดีอยู่แล้วในเรื่องของการที่ไทยเป็นศูนย์กลางในเรื่องของการส่งออกสินค้าเกษตรและรวมไปถึงเรื่องอาหาร ไทยเคยมีดีแลแกนว่าเราจะเป็น "ครัวโลก" หรือ World Kitchen ในประเด็นนี้ผมขอเริ่มระดมสมองในเรื่องนี้ก่อนนะครับ ว่าไทยจะสามารถเป็นศูนย์กลางเรื่องอาหารใน AEC ได้หรือไม่ โดยขอเริ่มจากกระทรวงพาณิชย์ เชิญครับ

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ผมขอเรียนรวมๆ ก่อนนะครับ ขอไม่เน้นไปทางอาหารหรืออื่นใด ในปัจจุบันนี้เกิดสถานการณ์ที่ว่าอุตสาหกรรมของไทยย้ายฐานการผลิตไปยังประเทศที่มีต้นทุนถูกกว่า เทคโนโลยีของเราดีพอไม่มีปัญหา แต่อัตราค่าจ้างที่ถูกปรับขึ้นเป็น 300 บาท ทำให้ภาคเอกชนหลายๆ อุตสาหกรรมเกิดปัญหา ทำให้ต้องไปแสวงหาประเทศที่มีค่าแรงที่ต่ำกว่า ซึ่งตอนนี้ประเทศที่ได้รับความนิยม

จากนักลงทุนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมสิ่งทอ คือ กัมพูชา และพม่า ซึ่งที่ผ่านมากรมการค้าต่างประเทศได้นำคณะทำงานเกี่ยวเนื่องของการสนับสนุนการส่งออกเดินทางไปยังกัมพูชาและพม่า เพื่อไปดูตลาด กัมพูชาเป็นพวกสิ่งทอ พม่าไปดูพวกอุตสาหกรรมอาหารทะเล ในส่วนของยางพารา ไทยกับมาเลเซียเอง พยายามที่จะร่วมมือกันในการที่จะทำ “เมืองยางพารา” หรือ Rubber City ขึ้น แต่ว่าผมไม่ทราบว่าคุณมีความคืบหน้าหน้าจะครบในเบื้องต้นขอเรียนเท่านี้

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ครับ ขอเชิญท่านอื่นด้วยนะครับ

ผู้แทนบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)

ผู้แทนจากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด(มหาชน) หรือ CAT ถ้าในด้านเกษตร ภารกิจของบริษัท CAT เป็นภาคปฏิบัติ เรามีระบบสำหรับรองรับการให้บริการ คือ ระบบ อี-สมาทไฟล์ (e-smart file) คือ เปิดระบบให้ตรวจสอบย้อนกลับภาคการผลิต ด้านเกษตร เน้นเรื่องกล้วยไม้ กล่าวคือ ในการส่งออกสินค้าพวกพืชไปต่างประเทศ ถ้าเกิดมีปัญหาเรื่องสารปนเปื้อน เช่นถ้าเป็นทางยุโรปอาจจะโดนตีกลับสินค้าทั้งหมด ซึ่งถ้าสินค้าใดโดนเหมือนกับ

โดนทั้งประเทศ เพราะว่ามันไม่สามารถแยกได้ว่าสินค้านั้นผลิตมาจากจังหวัดใด บริษัทใด หรือผู้ผลิตรายใด แต่ระบบนี้ทำให้สามารถบันทึกเริ่มต้นจากผู้ผลิต ตั้งแต่การเตรียมพื้นดิน การให้ปุ๋ย การใช้สารยาฆ่าแมลง จนถึงการเก็บเกี่ยว มีระบบสามารถรู้ตำแหน่งว่าสินค้านั้นมาจากผู้ผลิตรายใด ดังนั้น เมื่อผู้ผลิตสมัครเข้ามาเป็นสมาชิกในระบบนี้ จะก่อให้เกิดความไว้วางใจในการส่งออกว่า เกษตรกรรายใดที่อยู่ระบบนี้จะผลผลิตของเขาเป็นที่น่าเชื่อถือ ตัวอย่างเช่น ข้าวอินทรีย์จาก 4 จังหวัดผู้ผลิตทำการผลิตข้าวแบบเกษตรอินทรีย์ แล้วใช้ระบบในการตรวจสอบสินค้าจากกลุ่มของเขา พอผ่านการตรวจสอบแล้ว สามารถยกมูลค่าสินค้าของเขาให้มีมูลค่าสูงยิ่งขึ้นได้ เนื่องจากว่าเขาบอกว่าเป็นระบบอินทรีย์แล้วสามารถตรวจสอบไปยังกลุ่มเกษตรกรได้ว่าเป็นความจริง ถ้าราคาข้าวถ้าวางขึ้นห้างจากเดิมอาจจะกิโลกรัมละ 30 หรือ 40 บาท ก็สามารถได้ราคาถึง 150 บาท ฉะนั้นการที่จะไปสู่ AEC การมีระบบที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับการผลิตและแหล่งที่มาของสินค้า มันจะช่วยอย่างมากในการสร้างความน่าเชื่อถือ และสามารถเพิ่มมูลค่าของสินค้าได้

อย่างไรก็ดี CAT ยังเผชิญกับปัญหาและอุปสรรค เพราะระบบนี้ต้องการปัจจัยที่จำเป็นอย่างยิ่งคือ หนึ่งเกษตรกรต้องมีอินเทอร์เน็ตเข้าถึง สองเกษตรกรต้องมีพื้นฐานความรู้ด้าน IT บ้าง จึงจะทำระบบนี้ได้ ขอขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ครับ ขอขอบคุณครับ ขอความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้แทนจากหน่วยงานอื่นๆ ด้วยครับ
เชิญครับ

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ขอเสริมจากผู้แทนของ CAT ในเรื่องของเกษตรอินทรีย์นะครับ ว่าที่ผ่านมากระทรวงพาณิชย์ได้พยายามผลักดันในเรื่องของเกษตรอินทรีย์ ทั้งในแง่ของอาหารปลอดภัยและมีผลิตภัณฑ์สปาต่างๆ มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2550 โดยเริ่มตั้งแต่การส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกพวกข้าวอินทรีย์ในทุ่งกุลาร้องไห้ แล้วที่ผ่านมากกระทรวงพาณิชย์ได้มีแผนการส่งเสริมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ และได้มีการวางกลยุทธ์ต่างๆ เช่น กลยุทธ์การพัฒนาผู้ประกอบการสินค้าเกษตรอินทรีย์ กลยุทธ์ในการขยายตลาดสินค้าอินทรีย์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ มีการจัดงานแสดงสินค้า Organic and Natural Expo 2013 เมื่อวันที่ 9-12 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 ขอขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ผู้แทนจากกรมอื่นๆ ของกระทรวงพาณิชย์ท่านใดประสงค์จะเล่าข้อมูลเพิ่มเติมหรือไม่ครับเชิญครับ

ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

ขอเสริมในเรื่องของภารกิจที่กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศดูแล คือ ในเรื่องของ การสนับสนุนด้านตลาดของสินค้าต่างๆ ในส่วนของสินค้าผัก ผลไม้แช่เย็น แช่แข็ง สินค้าเหล่านี้ถือว่าเป็นจุดแข็งของไทย เพราะไทยเป็นประเทศที่มีการผลิตผักผลไม้ที่มีความหลากหลาย ซึ่งเราสามารถส่งออกทั้งผักสด ผลไม้สด และยังมีมีการเพิ่มนวัตกรรมในรูปของอาหารผักผลไม้กระป๋อง ซึ่งสินค้าผักผลไม้ของไทยเป็นที่นิยมอย่างมากในทุกๆ ประเทศทั่วโลกและ

ถือว่าเป็นคุณภาพดีกว่าทุกประเทศในอาเซียนด้วย

แต่ปัญหาและอุปสรรคของไทยคือ ปัจจัยด้านสภาพอากาศที่แปรปรวน และปัจจัยด้านระบบโลจิสติกส์ของเรา ที่ยังมีต้นทุนที่สูง นอกจากนี้ยังมีปัญหาเรื่องของการรักษาความสด (freshness) ส่วนปัญหาที่สำคัญอีกประการคือ เรามีคู่แข่งสำคัญคืออินโดนีเซีย ซึ่งอินโดนีเซียมีการกีดกันทางการค้าค่อนข้างสูงและมีการกำหนดโควตาการนำเข้าผักผลไม้ ดังนั้นสินค้าไทยโดยเฉพาะหอมแดงที่ส่งไปอินโดนีเซียจึงมักจะประสบปัญหาอยู่เสมอ

อย่างไรก็ดี กระทรวงพาณิชย์โดยกรมการค้าต่างประเทศ (DFT) และกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ (DTN) ได้ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาเพื่อเจรจาในเรื่องนี้กับอินโดนีเซียผ่านเวทีขององค์การการค้าโลก กระทรวงพาณิชย์เรามีกลยุทธ์ในเรื่องของสินค้าประเภทผักผลไม้ มีการสนับสนุนการพัฒนากระบวนการผลิตให้ได้มาตรฐาน มีการสร้างตราสินค้าหรือแบรนด์ของผลไม้ไทยโดยเน้นเรื่องเอกลักษณ์ด้านคุณค่าและสายพันธุ์ที่โดดเด่น มีการส่งเสริมการพัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่สามารถยืดอายุของผลผลิตเหมาะสมกับตลาดเพื่อการส่งออกหน่วยงานของรัฐควบคุมกำกับดูแลการเพาะปลูกให้ได้ปริมาณที่เหมาะสมกับความต้องการของตลาด สุดท้ายคือ การกระจายผลผลิตออกนอกแหล่งผลิต และการประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการบริโภคทั้งภายในและต่างประเทศ ขอยกตัวอย่างคร่าวๆกลยุทธ์ของสินค้าผักผลไม้ของไทยเพียงเท่านี้ก่อน ขอขอบคุณค่ะ

ศ.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

เนื่องจากการประชุมเราเป็นการประชุมแบบระดมสมองนะครับ ฉะนั้น ไม่จำเป็นต้องยึดติดกับท่าทีของหน่วยงานท่าน ท่านสามารถเสนอความคิดเห็นส่วนตัวของท่านก็ได้ นะครับ เพื่อให้การประชุมได้ข้อคิดเห็นที่หลากหลายเพิ่มขึ้น เชิญครับ

ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

จากกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ ถ้ากล่าวในมุมมองความคิดเห็นส่วนตัวในเรื่องของการเป็นครัวโลกนั้น มี 2 ส่วน คือ การเป็น “ครัวของโลก” คือ kitchen of the world กับ การเป็น “ครัวสู่โลก” คือ kitchen to the world

ในส่วนแรกสิ่งที่สำคัญคือ ผลิตภัณฑ์ ในการผลิตมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลากหลายมากมายเพื่อจะได้ผลิตให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานของแต่ละประเทศที่เราต้องการส่งออก ในส่วนที่สอง คือ ส่วนของการค้า และลักษณะของการส่งเสริมการบุกตลาด โดยนำสินค้าที่ต้องได้คุณภาพไปบุกตลาด ซึ่งในส่วนนี้ของกระทรวงพาณิชย์ได้มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมอาหาร จัดขึ้นโดยกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (DITP) นอกจากนี้ ได้จัดให้มีการอบรมพ่อครัวเพื่อพัฒนามาตรฐานพ่อครัวที่จะไปเป็นพ่อครัวในต่างประเทศ รวมถึงการส่งเสริม

ร้านอาหารไทยในต่างประเทศ มีแผนการส่งเสริมการตลาด เช่น ส่งเสริมภาพลักษณ์ในต่างประเทศในฐานะผู้ผลิตอาหารคุณภาพ มีความปลอดภัย ตรวจสอบได้ แล้วผลักดันตลาดใหม่ๆ โดยเน้นมูลค่าเพิ่ม (value add) เช่น อาหารพร้อมปรุง อาหารเสริมสุขภาพ และอาหารพร้อมรับประทาน รวมทั้งอาหารที่ผลิตจากวัตถุดิบเกษตรอินทรีย์ คือ organic food ดังที่มีท่านอื่นกล่าวถึงไปแล้ว

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติศรี

ขอบคุณครับ เชิญกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ครับ ไม่ทราบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีข้อมูลที่จะร่วมระดมสมอง ได้บ้างหรือไม่ครับ เมื่อสักครู่นี้ฟังทางกระทรวงพาณิชย์เล่ามา ผมเห็นว่าเราต้องมีการบุกตลาดด้วย ที่นี้ในการบุกตลาดอาเซียนเราต้องยอมรับว่าหลายร้อยล้านคนเป็นมุสลิม ดังนั้น เราจะบุกตลาดในเรื่องอาหารฮาลาลอย่างไรครับ

ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ท่านที่หนึ่ง

ในเรื่องนี้ได้มีความร่วมมือกับศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในการพัฒนาอาหารฮาลาลเพื่อการที่จะไปบุกตลาดในประเทศมุสลิม

ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ท่านที่สอง

ขออนุญาตเสริมค่ะ สำหรับสินค้าฮาลาลที่จะได้รับการยอมรับในต่างประเทศจะต้องมีตราฮาลาล ในส่วนของที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ฮาลาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตรวจสอบคุณภาพอาหารแล้วก็ให้ตราฮาลาล แต่ว่าบางประเทศที่เป็นมุสลิมยังไม่ให้ความเชื่อถือในตราฮาลาลของอาหารจากประเทศไทยเท่าใดนัก ถ้าเทียบกับตราฮาลาลของอาหารที่ผลิตในประเทศมาเลเซีย จึงมีผู้ผลิตบางกลุ่มที่ผลิตในไทยแต่เอาออกไปเพื่อขอตรารับรองอาหารฮาลาลที่มาเลเซีย เพื่อที่จะเอาไปขายได้ในตลาดประเทศมุสลิม ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์และทำให้ประเทศมุสลิมเชื่อถือตราฮาลาลที่รับรองในประเทศไทยให้มากขึ้น คือ ต้องทำให้ผู้ส่งออกเชื่อมั่นว่าตราฮาลาลที่ไทยให้การรับรองมีคุณภาพเทียบเท่ากับตราฮาลาลที่ให้โดยมาเลเซีย ในช่วงเริ่มแรกนี้อาจจะต้องลำบากในการประชาสัมพันธ์และสร้างความเชื่อถือ แต่เชื่อว่าเป็นผลในระยะยาวแล้ว ถือว่าคุ้มค่ากับการลงทุนอย่างยิ่ง

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติศรี

เชิญผู้แทนกรมปศุสัตว์ครับ เชิญครับ

ผู้แทนกรมปศุสัตว์

ในด้านของกรมปศุสัตว์เราดูแลการส่งสินค้าบางประเภทออกไปจำหน่ายในต่างประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน เช่น สุนัข ไก่ แต่ว่าในส่วนงานที่ผมรับผิดชอบโดยตรงนั้นคือเป็นผู้ดูแลการนำเข้าส่งออกสินค้าโดยผ่านเงื่อนไข (condition) และมาตรฐาน (requirement) ที่กำหนด ไม่ได้เกี่ยวข้องกับในด้านของการผลิต เช่นการส่งออกไปยังกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน จะต้องดูเงื่อนไขทางการค้าของเขาก่อนจึงจะสามารถส่งออกไปได้ หรือถ้าเป็นสินค้าจากประเทศอื่นเข้ามาไทย

ก็มาพิจารณาในส่วนของเงื่อนไข และมาตรฐานของไทยก่อน จึงจะสามารถนำเข้ามาได้ ซึ่งบทบาทของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คือ การบริหาร "ด่าน" ซึ่งในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกอบด้วย ด่านปศุสัตว์ ด้านประมง และด่านพืช เรามีนโยบายว่าให้มีการจัดตั้งเป็นจุดให้บริการเบ็ดเสร็จจุดเดียว หรือ one stop service ของด่านในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะมีการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับด่านในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งขั้นตอนนี้อยู่ในระหว่างการดำเนินการ โดยได้แบ่งด่านออกเป็น 5 กลุ่ม คือกลุ่มชายแดนไทย-ลาว กลุ่มชายแดนไทย-กัมพูชา กลุ่มชายแดนไทย-มาเลเซีย กลุ่มท่าเรือ และกลุ่มสนามบินนานาชาติ ซึ่งแต่ละกลุ่มมีการจัดตั้งเป็นคณะกรรมการร่วมกันระหว่างด่านกับผู้ประกอบการ เพื่อร่วมมือกันในด้านข้อมูลและการแก้ไขปัญหา

รศ.ดร.ประสงค์ เทพชาติ

ขอบคุณครับ เรามาฟังข้อคิดเห็นของทางภาคเอกชนบ้าง ทางหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยมีความเห็นอย่างไรบ้างครับ ในเรื่องไทยเราจะเป็นครัวของโลก

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

สำหรับสินค้าเกษตร ผมคิดว่าสิ่งที่เป็นอุปสรรคใหญ่คือ อุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี คือ NTB (Non-tariff barrier) ซึ่งถ้ามีการค้าเพิ่มขึ้นใน AEC ผมคิดว่า NTB จะเป็นประเด็นสำคัญมากที่ต้องพิจารณาแม้ว่าการลดอัตราภาษีสินค้าที่มีการเจรจาตกลงกันปรากฏว่าสินค้าส่วนใหญ่ มีภาษีมันเป็นศูนย์ แต่ว่าสิ่งที่มาทดแทนคือ NTB เช่น เรื่องการส่งออกไก่ของไทย เรามีศักยภาพส่งออกได้มาก แต่เจอปัญหาเรื่องนี้ นอกจากนี้ เรื่อง NTB มีประเด็นที่สำคัญคือ การต้องขอใบอนุญาต บางประเทศกำหนดว่าต้องมีใบอนุญาตนำเข้าสำหรับสินค้าหลายชนิด ประเทศไทยเองก็กำหนดว่าต้องมีใบอนุญาตนำเข้าสินค้าเกษตร

23 รายการ ซึ่งผมมองว่า NTB เป็นอุปสรรคมากกว่าภาษี เพราะใบอนุญาตมักได้มายาก จึงน่าจะมีการเจรจาต่อไปในอนาคตน่าจะครับ ควรจะเจรจาในลักษณะสินค้าที่อยู่ในกลุ่มบัญชีสินค้าอ่อนไหว คือ sensitive list ควรจะมีการเจรจาระหว่างกันว่าจะต้องมีการกำหนดเวลาที่จะยกเลิก อาจจะภายใน 10 หรือ 15 ปี ผมคิดว่าการค้าจะมากขึ้นหลายเท่าตัว

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ครับ ขอขอบคุณครับ เชิญท่านต่อไปครับ

ผู้แทนกรมศุลกากร

จากกรมศุลกากรครับ ขออนุญาตรายงานเรื่องภาษี ขณะนี้ถึงแม้ยังไม่ถึง AEC ในปีหน้า บรรดาประเทศอาเซียนเดิม 6 ประเทศ มีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละศูนย์ ในส่วนของประเทศไทย เหลือสินค้าในบัญชีอ่อนไหว คือ sensitive list เพียงแค่ 4 รายการ ที่มีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 5 ซึ่งอัตราภาษีร้อยละ 0-5 ใช้กับสินค้าที่ค้าขายในกลุ่มอาเซียนด้วยกัน แต่ถ้าเป็นการค้าขายกับประเทศนอกอาเซียน มีการเก็บภาษีในหลายๆ อัตรา ในส่วนของ sensitive list ที่เหลืออยู่ของไทย ทั้ง 4 ชนิด ได้แก่ ไม้ตัดดอก มันฝรั่งสดและแช่เย็น กาแฟที่ไม่ได้คั่ว และเนื้อมะพร้าวแห้ง อย่างไรก็ตามโดยส่วนตัวผมไม่ทราบเหตุผลว่าเหตุใดจึงยังคงทั้ง 4 รายการนี้ไว้ ส่วนประเทศอื่นอีก 6 ประเทศลดอัตราลงจนเหลือศูนย์แล้ว แต่ยังมีรายการสินค้าอ่อนไหวเช่นกัน ส่วนอีก 4 ประเทศที่เป็นสมาชิกใหม่คือ CLMV ยังมีเวลาในปีนีกับปีหน้า ที่จะค่อยๆ พิจารณาลดอัตราภาษีให้สอดคล้องกับประเทศในกลุ่มอาเซียนเดิม โดยส่วนตัวผมเห็นด้วยกับผู้แทนจากสภาหอการค้าว่า NTB เป็นอุปสรรคทางการค้าที่สำคัญและไม่ใช่ว่าเฉพาะด้านเรื่องโรคต่างๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องสุขอนามัย ซึ่งประเทศส่วนใหญ่ใช้เป็นมาตรการ ซึ่งอาจจะเพิกัดกันทางการค้าแต่อาจส่งผลทางด้านสุขอนามัยกันมากขึ้น

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ครับ ขอขอบคุณครับ

ผู้แทนสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย

ดิฉันเป็นสมาชิกของสมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์ไทย ขอให้ข้อมูลเพิ่มเติมในเรื่องไก่ ไก่ที่เราพูดถึงจะมีอยู่สองแบบคือ ไก่สดกับไก่

แปรรูป ซึ่งไก่สดคือ ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง ส่วนไก่แปรรูป หมายถึง พวกไก่ปรุงสุก และไก่หมักเกลือ อันที่จริงในตลาดอาเซียนถ้าพิจารณาตามสถิติจะพบว่าอนาคตของไก่สดในอาเซียนยังไปได้ดี ทุกวันนี้ไทยมีการส่งออกไก่แปรรูปคือ ไก่ปรุงสุกไปสหภาพยุโรปมาก เพราะเรามีโควตาภาษีจากสหภาพยุโรป สำหรับไก่ปรุงสุกของเรามีตลาดหลักอยู่สองตลาดคือ สหภาพยุโรปกับญี่ปุ่น ส่วนไก่สดเรายังไม่สามารถส่งออกไปได้ไปทั้งสองตลาดนั้นได้ เพราะติดปัญหาเรื่องใช้วัตถุดิบ จึงเป็นข้อจำกัดที่ทำให้ประเทศอื่นๆไม่ยอมนำเข้าไก่สดของไทย นอกจากนี้ ยังติดปัญหาเรื่องการได้รับการรับรองตราฮาลาลอีกด้วย

ศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ มีท่านใดต้องการจะเสริมบ้างหรือไม่ครับ เชิญครับ

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

ขออนุญาตเรียนเพิ่มเติมในส่วนของมาตรการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีคือ Non-Tariff Measures หรือ NTM ในเรื่อง NTM อาเซียนก็ไม่ได้นั่งนอนใจในส่วนนี้ ได้มีการหยิบยกประเด็น NTM ของแต่ละประเทศขึ้นมาคุยกัน โดยจะเป็นลักษณะว่าเป็นประเทศนี้มีกรณีใดเกิดขึ้น และประเทศผู้รับผิดชอบกรณีนั้นคือประเทศใด ได้มีการไล่เรียงออกมาทั้งหมด ปัจจุบันนี้เราอยู่ระหว่างที่เราจะดึงบางกรณีขึ้นมาคุยกัน ซึ่งข้อมูลนี้สามารถเข้าถึงได้ทางเว็บไซต์ของอาเซียน สามารถเข้าไปตรวจสอบได้ว่า NTM ใด ที่เกิดขึ้นแล้ว และจบแล้ว คือมีการเจรจกันแล้วระหว่างประเทศต้นทางและประเทศปลายทาง ส่วนกรณีที่ยังอยู่ระหว่างการเจรจาเพื่อขจัด NTM จะมีการแจ้งความคืบหน้าในส่วนของ ASEAN Trade in Good Agreement หรือ ATIGA ภายใต้การประชุมของคณะกรรมการที่เรียกว่า Meeting of Coordinating Committee on ATIGA หรือเรียกสั้นๆว่า CCA

ศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ เชิญท่านต่อไปครับ

ผมมาประชุมในวันนี้ รู้สึกตื่นเต้นกับคำว่าศูนย์กลางมากนะครับ เป็นคำที่ได้ยินมานานมากตั้งแต่เมื่อประมาณยี่สิบปีก่อน ตอนนั้นเราก็อยากให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางทางด้านการเงิน แต่ไม่นานก็เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ เมื่อสักครูได้ยื่นท่านผู้แทนจากหอการค้า เราเคยพยายามเป็นศูนย์กลางภาคสิ่งทอ โดยรัฐบาลในเวลานั้นก็มีโครงการ "กรุงเทพฯเมืองแฟชั่น" หรือ Bangkok Fashion City มีการทำ catwalk ที่ยาวที่สุดในโลก ผู้ประกอบการได้ตื่นตื่นอยู่ช่วงหนึ่งแต่แล้วก็อหึก แล้วมีมาตรการอื่นที่ไม่ได้เป็นการสร้างเสริม ทำให้ผู้ประกอบการเสียเวลาและเจ็บปวดกันไปหลายราย จากความฝันค้างในครั้งนั้น เราก็ได้พยายามเป็นศูนย์กลางอีกหลายด้าน แล้วก็มีมาพูดเรื่องประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการผลิตรถยนต์ จะเป็น Detroit of Asia ต่อมาก็มีโครงการครัวโลก

ผมคิดว่าผู้ประกอบการ ณ วันนี้รอสัญญาณอันสับสนจากทั้งภาครัฐบาล และจากทั้งฝ่ายที่ดูแลประจำคือ ทางหน่วยราชการ ผมคิดว่าศักยภาพในหลายๆ อย่างของเรามีแล้ว ภาคเอกชนก็พร้อม เพียงแต่ว่าวันนี้หลังจากที่เราคุยกัน ผมฟังข้อมูลจากหลายๆ ท่านก็เป็นนโยบายที่จะทำ แต่ในภาคปฏิบัติตัวเลขการค้าจะเป็นตัวชี้ออกมา ว่าไทยจะเป็น Hub หรือ ไม่ใช่ และจะเป็น Hub ของโลกหรือ Hub ของอาเซียน ผมคิดว่าเรามีประเด็นที่ควรดูให้ชัดเจน ถ้าในประเด็นของ Hub ของอาเซียน หมายความว่า ทุกประเทศต้องวิ่งมาหาเราหรือว่าถ้าหากเป็น Hub ของโลกคือ ทั่วโลกมองเห็นเป็นภาพเดียวกันว่า หากต้องการสินค้าคุณภาพเลิศชนิดนี้ต้องจากประเทศไทยเท่านั้น

วันนี้เมื่อฟังเรื่องอาหารฮาลาลแล้ว ผมคิดว่าเราเสียเรื่องฮาลาลไปแล้ว อย่างไรก็ตามเสียภาพลักษณ์ของไทยก็ไม่ได้เป็นประเทศศูนย์กลางที่ผลิตอาหารมุสลิมคือ อาหารฮาลาล แต่เราจะไม่มีวิธีหรือยุทธศาสตร์อย่างไร หรือควรยอมรับว่าที่แต่อย่างไรเป็นศูนย์กลางเรื่องนี้ไม่ได้ ในความเห็นของผม ผมคิดว่าไทยไม่จำเป็นต้องเป็นศูนย์กลางทุกเรื่อง อีกประเด็นหนึ่งผมคิดว่า ณ วันนี้ อย่างที่ท่านผู้แทนจากหอการค้า กล่าวว่าเป็นปัญหาคือการมี NTB เกิดขึ้นในอาเซียน แต่เราก็ต้องไม่ลืมว่าในความเป็นจริง ไทยก็มี NTB ของไทยเช่นกัน ซึ่งอันที่จริงมันก็เป็นรูปแบบของโลกการค้าเสรี

เพราะฉะนั้นผมคิดว่าการจะเป็นศูนย์กลาง น่าจะต้องมียุทธศาสตร์อย่างอื่น เช่น จะทำอย่างไรให้ภาคเอกชนแข็งแกร่งได้ด้วยตัวของเขาเอง ส่วนข้าราชการให้การสนับสนุนส่วนใดได้ก็สนับสนุนให้มากที่สุด

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

เป็นความคิดเห็นที่ดีมากครับ เห็นได้ว่าเรายังมีปัญหาอยู่ ในการที่จะเป็นศูนย์กลางไม่ว่าจะเป็นศูนย์กลางของอาเซียนหรือของโลก ซึ่งผมก็เห็นด้วยกับทางท่านอาจารย์ว่าเราไม่

สามารถเป็นศูนย์กลางได้ในทุกด้าน ผมจึงเน้นเป็นพิเศษว่า เราจะเอาจุดที่นำจะเป็นจุดแข็งมากที่สุด นั่นก็คือด้านอาหาร กับอีกด้านหนึ่งที่เราคิดว่าเป็นจุดเด่นมากๆ คือยานยนต์ ซึ่งได้มีท่านผู้ร่วมประชุมได้กล่าวหาว่าเราผลิตรถปีหนึ่งราวๆ 2.5 ล้านคัน และติดอันดับสิบประเทศที่ผลิตรถยนต์มากที่สุดในโลก คือ ติด Top Ten ของโลก ดังนั้นผมคิดว่าสำหรับในอาเซียน เราไม่เป็นรองใครอย่างแน่นอน ในเรื่องของอุตสาหกรรมยานยนต์ ช่วงเวลาที่เหลืออยู่ก่อนที่เราจะพบกับประธานอาหารกลางวัน ผมขอถือโอกาสเชิญท่านมาระดมสมองว่า ไทยจะสามารถเป็น Hub ของอุตสาหกรรมยานยนต์ ในอาเซียนได้หรือไม่ ซึ่งตอนนี้เราน่าจะเป็นอันดับหนึ่งในการผลิตอยู่ แต่ว่าเราจะคงอันดับหนึ่งต่อไปได้หรือไม่ เพราะท่านคงได้ยินข่าวมาว่าญี่ปุ่นมาลงทุนในไทยเยอะมากแล้วใช้ไทยเป็นฐานในการผลิตรถยนต์ แต่ว่าจากสถานการณ์ทั้งทางการเมือง ทั้งเศรษฐกิจ ทั้งอุทกภัย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาทำให้มีข่าวว่านักลงทุนญี่ปุ่นอาจจะหันไปลงทุนที่อินโดนีเซียและเวียดนามที่จะเป็นฐานการผลิตใหม่ และได้มีการส่งสัญญาณชัดเจนมากขึ้นเรื่อยๆว่า กำลังจะมีการย้ายฐานการผลิตยานยนต์ออกจากไทย คำถามสำคัญคือ เราจะสามารถคงความเป็น Hub ของอุตสาหกรรมยานยนต์ในอาเซียนได้ต่อไปหรือไม่

ผู้แทนกรมสรรพสามิต

กรมสรรพสามิตมีหน้าที่ดูแลในเรื่องของภาษีรถยนต์ ซึ่งกรมสรรพสามิตเองตระหนักดีว่าอุตสาหกรรมรถยนต์เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศไทย ซึ่งมีศักยภาพสูงในการส่งออก ทางกรมสรรพสามิตมีโครงสร้างภาษีเพื่อที่จะสนับสนุนรถยนต์ซึ่งประเทศให้การสนับสนุนโดยเฉพาะรถยนต์ประเภทกระบะและรถยนต์ประหยัดพลังงานมาตรฐานสากล (eco-car) ในวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2559 นี้ จะมีโครงสร้างภาษีรถยนต์ใหม่ออกมา ซึ่งจะเปลี่ยนไปเก็บภาษีรถยนต์ตามปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมาแทนที่จะเก็บแบบภาษีในปัจจุบัน ซึ่งโครงสร้างภาษีรถยนต์แบบใหม่ของเราจะทำให้การสนับสนุนรถยนต์กระบะและรถยนต์ประหยัดพลังงานเช่นเดิม โดยมีการลดอัตราภาษีให้ตามความเหมาะสมและกรมสรรพสามิตก็มีภารกิจในเรื่องของพลังงานด้วย รถยนต์ที่ใช้ E20 จะได้รับการลดอัตราภาษี

กรมสรรพสามิตให้ความสำคัญในเรื่องของการย้ายฐานการผลิตของภาคอุตสาหกรรม เพราะว่ามีข่าวมากขึ้นเรื่อยๆ ว่าอาจจะมีการย้ายฐานการผลิต อัตราค่าจ้างที่เพิ่มเป็น 300 บาท เป็นปัจจัยหนึ่ง ที่จะส่งผลให้ผู้ประกอบการย้ายฐานการผลิต แต่ว่าทางกรมฯ กำลังจะวางแผนริเริ่มความร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน อาจจะมีการ

จัดการสัมมนาร่วมกัน ในเรื่องของการแลกเปลี่ยนเทคโนโลยี เราอาจจะให้เขามาร่วมลงทุนกับเราถ่ายทอดเทคโนโลยีของเราให้กับประเทศอื่น โดยการที่เราแบ่งเป็นฐานการผลิตที่ประเทศไทยด้วย และร่วมมือกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียนด้วย

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ผมขอแสดงความเห็น เรื่องของสินค้าประเภทรถยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ มันเป็นการลงทุนจากต่างประเทศ เพราะฉะนั้นแนวหลักสำคัญ คือเราต้องดึงดูดให้เขามาลงทุนในประเทศไทย แล้วให้เขาอยู่ระยะครับ แต่มีปัจจัยปัญหาหลายๆ อย่าง ถ้าเราติดตามข่าว เราจะพบว่าในปีที่แล้ว ปรากฏว่าอาเซียนเราได้รับเงินลงทุนจากต่างประเทศที่เป็นการลงทุนทางตรง (Foreign Direct Investment หรือ FDI) สูงกว่าที่คาดไว้คือ ผมจำตัวเลขไม่ได้

แต่เข้าใจว่าประมาณแสนสองหมื่นแปดพันล้านเหรียญ ที่เข้าไปเงินประมาณแสนหนึ่งหมื่นหมื่นเจ็ดพันล้าน แสดงว่ามีเงินเข้ามามาก แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือเงินพวกนี้มันไปที่ประเทศอาเซียนอื่นๆ แต่ว่าสำหรับไทย ปรากฏว่ากลับลดลง สถิติระหว่างปี 2012-2013 ลดไปร้อยละ 12 ที่เข้ามาไทย ในขณะที่เข้าไปในสิงคโปร์เพิ่มร้อยละ 19 ทั้งนี้สิงคโปร์เป็นประเทศที่ร่ำรวย มี FDI สูงที่สุดในอาเซียนทุกปีอยู่แล้ว มากกว่าไทยประมาณ 4-5 เท่าทุกปี แต่ว่าปีที่แล้วที่ผ่านมาเพิ่มมาอีกร้อยละ 19 แต่ไทยลดไปอีกร้อยละ 12 มันมีปัจจัยหลายๆ อย่างที่เราจะต้องพิจารณาว่ามันเกิดอย่างนี้ขึ้นได้อย่างไร ถ้าเราดูอินโดนีเซีย แรงงานเขากว่าครึ่งอายุอยู่ระหว่าง 20-30 และมีแรงงานเหลือเฟือ เพราะฉะนั้นต่างประเทศเขาดูว่าอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีอนาคตค่อนข้างดี ดูว่ามีบทบาททางเศรษฐกิจในอนาคตที่ดี อีกอย่างหนึ่งอินโดนีเซียเป็นประเทศที่มีจำนวนประชากรสูงมาก เพราะฉะนั้นถ้าเกิดว่าเศรษฐกิจเขาดีขึ้น ความสามารถในการซื้อก็จะสูงขึ้น จะเหมือนกับไทยเมื่อสมัย 20-30 ปีก่อน ที่คนไทยเริ่มรวยขึ้นสามารถที่จะซื้อรถยนต์ได้มากขึ้น มาดูอินโดนีเซียว่าต่อไปจำนวนรถยนต์ที่จะขายได้ในอินโดนีเซียจะมหาศาล ยิ่งไปกว่านั้นรัฐบาลอินโดนีเซียมีดัชนีคอร์รัปชั่นที่ขึ้นมากคือ มีการลดการทุจริตลงมาก ในขณะที่ไทยเรื่องคอร์รัปชั่นเจริญเติบโตขยายตัวอย่างกว้างขวาง ผมเข้าใจว่ามันเป็นปัจจัย เพราะฉะนั้น ถ้าเราพิจารณาเรื่องแรงงานไทย ปัจจุบันแรงงานไม่พอจึงนำแรงงานจากต่างด้าวซึ่งต้องเสียเงินใต้โต๊ะเพราะว่าฝ่ายที่ดูแลเรื่องแรงงานต่างด้าวเรียกร้องจะเอาเงิน ถ้าไม่ยอมยกให้เงินก็ไม่ให้มีแรงงานใช้ ผมว่าปัญหาพวกนี้เกิดกับบริษัทต่างชาติที่มาลงทุนในไทยเช่นกัน

อีกประเด็นหนึ่ง เวลาคุยกับหอการค้าสหรัฐฯ ในไทย ถามเรื่องการลงทุนในประเทศไทย สิ่งหนึ่งที่เขากังวลและเตือนนักลงทุนสหรัฐฯที่เข้ามาในไทยคือ ประเทศไทยมีมาตรา 27 ของกรมศุลกากร ที่จะปรับท่าน 4 เท่าของมูลค่าสินค้า บวกภาษี หากเกิดกรณีที่เขาพบว่า ท่านจ่ายจำนวนภาษีผิดไม่ว่าจะโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจก็ตาม เพราะฉะนั้นเขาจึงพูดกันว่าถ้ามีความเสี่ยงเรื่องนี้ ก็อย่ามาลงทุนในประเทศไทย เรื่องนี้เป็นปัจจัยสำคัญที่ ผมคิดว่าว่า 4-5 ปีมาแล้ว ก็ไม่ได้รับการแก้ไข นักธุรกิจสหรัฐฯ พูดถึงว่าเจ้าหน้าที่ศุลกากรเจตนาให้มันเกิดความผิดพลาดเพื่อที่จะมาปรับเขาทีหลัง บริษัทอเมริกันที่ถูกปรับแล้ว พอรู้ว่าตัวผิดก็มาเจรจาว่าขอจ่ายสองเท่าของมูลค่าสินค้าบวกภาษี สมมติสินค้าหมื่นล้าน ภาษีพันล้าน แต่ว่าเวลาถูกปรับเขาจะต้องจ่าย 44,000 ล้าน จึงมาเจรจาให้จ่าย 22,000 ล้าน แต่มีการชู้ว่าจะเอา CEO ติดคุกด้วยถ้าขึ้นศาล สิ่งที่เกิดขึ้นทำให้เขากลับแล้วเขาก็เที่ยวบอกต่อ ปรากฏว่าสหรัฐฯ ไม่ต้องการมาลงทุนในไทย ไปดูตัวเลขในสถิตินี้สหรัฐฯ ไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านมากกว่าในไทย ซึ่งจากปรากฏการณ์เหล่านี้ ถ้าประเทศไทยยังไม่แก้ไข ผมคิดว่าในอนาคตไทยจะสู้ประเทศเพื่อนบ้านยากมาก

ทุกวันนี้ประเทศเพื่อนบ้านเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศในอาเซียนเข้าเป็นภาคี “ความตกลงหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก” (Trans-Pacific Strategic Economic Partnership Agreement หรือ TPP) แต่ไทยไม่เข้าร่วม นอกจากนี้ปัญหารถการค้าข้อตกลงเขตการค้าเสรี (Free Trade Area หรือ FTA) กับยุโรปก็ยังมีปัญหา ถ้าไม่รีบแก้ไขจะทำให้ไทยมีปัญหาในอนาคต ผมคิดว่าควรเชิญผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมาร่วมระดมสมอง และบอกเขว่าถ้าฟังก์ชันภาษีไม่เพียงพอ เรื่องปัจจัยเล็กๆน้อยๆต่างๆเหล่านี้จะต้องปรับเปลี่ยนแปลงแก้ไข

รศ.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

ขอบคุณมากครับ เชิญผู้แทนกรมศุลกากรครับ

ผู้แทนกรมศุลกากร

ที่ท่านผู้แทนสภาหอการค้าฯ กล่าวมาถูกทั้งหมดนะครับ โทษของเรารุนแรงมาก ศุลกากรปรับ 4 เท่า มีทั้งโทษปรับและโทษจำคุก เราพยายามแก้กฎหมายอยู่ เราเสนอให้ลดอัตราลง และได้รับการต่อว่าจากหอการค้าอเมริกัน-ไทย และในการเจรจากับสหภาพยุโรป ทุกครั้ง สหภาพยุโรปถามถึงเรื่องนี้ทุกครั้งว่าได้แก้กฎหมายในส่วนนี้หรือยัง กรมฯ กำลังพยายามลดอัตราโทษปรับลง เพราะเห็นว่าเป็นประเด็นที่ค่อนข้างมีผลต่อการตัดสินใจในการลงทุนของต่างประเทศ

ผมจะขอสรุปครบท่านอาจารย์พิชญ์ภู่อามีข้อมูลเพิ่มเติมอะไรเกี่ยวกับเรื่องของอุตสาหกรรมยานยนต์เชิญครับ

ผู้แทน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ดิฉันไปอยู่ในทีมที่ทำสำรวจความเห็นของผู้ประกอบการอุตสาหกรรมยานยนต์ ที่มาจากญี่ปุ่นหรือร่วมทุนกับญี่ปุ่น มีคำถามถึงจุดแข็งและจุดอ่อนที่เรามองประเทศไทยในฐานะของการเป็นศูนย์กลางของการผลิตรถยนต์ ได้คำตอบว่า เรามองว่าเมืองไทยมีจุดเด่นประการแรกคือ ที่ตั้งทางกายภาพได้เปรียบ เพราะไทยอยู่ตรงกลางภูมิภาคที่ไทยสามารถเป็นศูนย์กลางการผลิตและส่งออกไปในประเทศอื่นๆรอบๆ ได้เป็นอย่างดี ประการที่สองคือ ไทยมีผู้ประกอบการอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม หรือ SMEs ที่จะผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ต่างๆ ที่จะสนับสนุนเขาได้อย่างดีมากคือหลาย ๆ อย่าง เขาไม่จำเป็นต้องผลิตเอง เพราะต้นทุนเยอะเกินไปที่จะมาเปิดการผลิต เขาจึงพึ่ง SMEs ประการที่สาม คือ บุคลากรแรงงานฝีมือของไทยมีองค์ความรู้ที่จำเป็นต่ออุตสาหกรรมยานยนต์ดีกว่าของประเทศเพื่อนบ้าน บุคลากรของไทยมีความรู้มากกว่า ไทยวางรากฐานการศึกษาทั้งคณะวิศวกรรมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยและสถาบันเทคนิคต่างๆ มาอย่างยาวนานแล้ว ไทยมีภาควิชาชีพวิศวกรรมยานยนต์ของคณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นหัวหอกในการพัฒนาความรู้ที่จำเป็นในอุตสาหกรรมยานยนต์ แต่ในแง่จุดอ่อนของไทยปรากฏว่า นักลงทุนญี่ปุ่นไม่กังวลเรื่องอัตราค่าจ้างแรงงาน เพราะเมื่อเทียบกับคุณภาพของแรงงานที่เขาได้เขาคิดว่าคุ้ม แต่เรามองว่าปัญหาหนึ่งที่เป็นปัญหาหลักจริงๆ ของไทย ซึ่งทำให้เขาเกิดความไม่มั่นใจ คือปัญหาความยืดหยุ่นของความขัดแย้งทางการเมือง ซึ่งส่งผลในประการแรกคือ เกิดการชะลอของการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ตลาดในประเทศที่จะรองรับมันเริ่มน้อยลง และประการที่สองคือ ความไม่แน่นอนของนโยบายรัฐต่างๆ คือเมื่อมันไม่เกิดเสถียรภาพทางการเมือง รัฐบาลดำรงตำแหน่งสั้นๆ ไม่ครบวาระ เขาจึงไม่เชื่อมั่นว่านโยบายต่างๆ ที่ออกมา หรือมาตรการต่างๆ ที่ส่งเสริมการลงทุน จะผันแปรเปลี่ยนแปลงมากนักเพียงใด

เป็นข้อมูลที่ดีมากครับเชิญผู้แทนจากทางกระทรวงแรงงานครับเชิญครับ

ที่อาจารย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เสนอมา ผมเห็นด้วยทั้งหมดว่านั่นคือสถานการณ์จริงของอุตสาหกรรมยานยนต์ เรื่องของอัตราค่าจ้างแรงก็ก็ต้องเข้าใจครับว่าอุตสาหกรรมประกอบยานยนต์หรือ assembling ประกอบด้วยระดับแถวการผลิต หรือ Tier แบ่งเป็น Tier1 Tier2 และ Tier3 ซึ่ง Tier1 คือการประกอบชิ้นส่วน Tier2 คือการผลิตชิ้นส่วนประกอบรถ Tier3 คือการผลิตชิ้นส่วนที่ใช้เทคโนโลยีต่ำมาก เป็นพวกน็อต และสกรู ดังนั้นในความเห็นของผม ถ้าจะมีการย้ายฐานการผลิตก็คงเป็นการย้ายกลุ่ม Tier3 ซึ่งมักเป็น SMEs และเป็นผู้ผลิตในท้องถิ่น (local supplier) เพราะต้นทุนค่าจ้างแรงงานที่สูงแต่ในส่วนของเรื่องแรงงานฝีมือ ผมคิดว่าไม่ต้องเป็นห่วงเพราะว่าในส่วนของแรงงานในอุตสาหกรรมการประกอบยานยนต์ ซึ่งมีราวๆ แสนกว่าคน เป็นแรงงานฝีมือมีทักษะทั้งสิ้น ในส่วนของอุตสาหกรรมผลิตชิ้นส่วนมีแรงงานราวหกแสนกว่าคนอาจต้องมีการปรับตัวที่อาจารย์และทีมงานทำวิจัยมาข้อมูลตรงกับข้อมูลที่ทางกระทรวงแรงงานมีข้อมูล แต่สิ่งที่จะห่วงระยะยาวคือ เรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพแรงงาน ซึ่งมีผลมากต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งระบบ

ดังนั้นในเรื่องที่ท่านประธานการประชุมถามว่าอุตสาหกรรมตัวใดที่ไทยจะเป็น Hub ได้บ้าง เป็นคำถามที่ตอบค่อนข้างยาก เพราะต้องพิจารณาความสามารถในการแข่งขันของแต่ละภาคส่วน (sector) คือ ต้องพิจารณาว่ามีทรัพยากรเพียงพอหรือไม่ แรงงานการผลิตมีทักษะเพียงพอหรือไม่ โครงสร้างพื้นฐานของประเทศรองรับได้หรือไม่ เรื่องของการเพิ่มประสิทธิภาพเป็นอย่างไร เรื่องวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีมีการพัฒนานวัตกรรมเพียงใด การทำตราสินค้าให้เป็นที่รู้จัก (branding) และการเพิ่มมูลค่า (value added) มีการพัฒนาหรือไม่ ถ้าท่านไปทบทวนแต่ละสินค้าแต่ละอุตสาหกรรมแล้วพบว่าสินค้าใดหรืออุตสาหกรรมใดมีองค์ประกอบตามเกณฑ์เหล่านี้ สินค้าและอุตสาหกรรมเหล่านั้นจึงจะยั่งยืนและสามารถเป็นศูนย์กลางได้ ทั้งนี้บางสินค้าและบางอุตสาหกรรมของไทยติดอันดับโลกอยู่แล้ว เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์อยู่ใน 10 อันดับแรกของโลก ดังนั้นจึงเป็นอันดับหนึ่งในอาเซียนแน่นอน ส่วนของอินโดนีเซียผมคิดว่าอีก 10 ปีเขาจึงจะพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์ได้ทันกับไทย เพราะเขาประเทศมีจุดอ่อนเรื่องของโครงสร้างพื้นฐาน เรื่องโลจิสติกส์ แต่ถ้าเขาเน้นการผลิตเพื่อขายตลาดในประเทศ เราแพ้แน่ เพราะว่าการส่งออกเขามีสองร้อยห้าสิบล้านคนเรามีหกสิบล้านคน แต่ถ้าผลิตเพื่อส่งออกเขาอาจจะยังสู้เราไม่ได้ ในความเห็นของผม อุตสาหกรรมยานยนต์ยังสามารถไปได้

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

เชิญทางกระทรวงพาณิชย์ครับ

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

พอดีมีโอกาสได้ไปฟังผลการวิจัยของสถาบันวิจัยโนมูระ Nomura Research Institute ซึ่งทำการวิจัยโดยไปสัมภาษณ์นักลงทุนสัญชาติญี่ปุ่นที่ลงทุนในกลุ่มอาเซียน ปรากฏว่านักลงทุนญี่ปุ่นมองว่ายุทธศาสตร์ของเขาจะเป็นในลักษณะ “ไทยบวกหนึ่ง” หรือ “Thailand plus one” เขามองว่าประเทศไทยยังคงเป็นศูนย์กลางผลิตอยู่ และเป็นศูนย์กลางในการลงทุนเพื่อผลิตในอาเซียน แต่ว่าในลักษณะชิ้นส่วนประกอบย่อยๆ หรือที่ท่านผู้แทนกระทรวงแรงงานเรียกว่า Tier3 อาจต้องขยับออกไปลงทุนผลิตนอกประเทศไทยเพราะอัตราค่าจ้างแรงงานที่เพิ่มขึ้น แต่สุดท้ายชิ้นส่วนเหล่านั้นก็นำกลับเข้ามาประกอบในไทยอยู่ดี ซึ่งไทยยังได้ประโยชน์อยู่มาก เพราะเท่ากับลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต แต่ถ้าถามว่าอุตสาหกรรมส่วนประกอบระดับล่างอย่าง Tier3 ในไทยจะเสียหายหรือไม่ ก็ต้องตอบว่าอาจจะเสียบ้าง แต่จำเป็น เพื่อความอยู่รอดในภาพรวมคืออุตสาหกรรมยานยนต์ยังคงเข้มแข็งอยู่ได้

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณมากครับ ก่อนจะจบในภาคเช้า ผมขอเรียนถามกระทรวงอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเรื่องที่เรากำลังคุยกันว่าทางกระทรวงอุตสาหกรรมคิดอย่างไรบ้างครับ

ผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

เราได้มีการจัดตั้งคณะทำงานติดตามผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรมจากการเข้าสู่ AEC อันที่จริงแล้วเป็นงานต่อเนื่องจากที่นายกรัฐมนตรีได้จัดประชุมเชิงปฏิบัติการการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนปี พ.ศ.2558 ในการประชุมครั้งที่สอง เมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ. 2555 นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้แต่ละหน่วยงานจัดเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ AEC โดยที่กระทรวงอุตสาหกรรมได้รับมอบหมายให้วิเคราะห์ระดับความพร้อมของสินค้าในจำนวน 17 ผลิตภัณฑ์ ซึ่งในนั้นรวมถึงสินค้ายานยนต์ด้วย ซึ่งเราได้ทำการศึกษาความพร้อมโดยที่มีการจัดทำดัชนีทดสอบสัดส่วนน้ำหนักของแต่ละอุตสาหกรรม

จากผลการวิเคราะห์พบว่าจากการเข้าสู่ AEC จะทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนได้เปรียบมากขึ้น เนื่องจากจะทำให้มีวัตถุดิบที่ถูกลงและจากการที่เรามีอุตสาหกรรมชิ้นส่วนที่ค่อนข้างเข้มแข็ง และมีการผนึกกำลังกันร่วมมือกันในประเทศไทย ทำให้อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนเป็นอุตสาหกรรมที่รับประโยชน์มากที่สุดจาก 17 อุตสาหกรรมที่เราศึกษาและในส่วนของ การดำเนินการที่ผ่านมา กระทรวงอุตสาหกรรมได้มีการสนับสนุนอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนอย่างต่อเนื่อง แต่อย่างไรก็ตามจากการที่เราได้ศึกษาก็พบว่า แม้อุตสาหกรรมยานยนต์จะได้เปรียบในการแข่งขันมาอย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีอุปสรรค คือ ประเทศไทยยังไม่มีศูนย์ทดสอบยานยนต์

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ผมคิดว่าเราน่าจะครบถ้วนสมบูรณ์ในช่วงเข้านี้ครับ คือเรื่องการค้าสินค้า เราคงต้องพักรับประทานอาหารกลางวัน แล้วมาประชุมระดมสมองต่อในช่วงบ่าย ซึ่งเราจะเน้นไปที่เรื่องของภาคบริการ และเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน เป็นเรื่องหลักครับ

.....จบภาคเช้า.....

การประชุมเชิงวิชาการ "การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5: ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน" (ช่วงบ่าย)

รศ.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

กลับมาต่อในช่วงบ่าย ซึ่งเราจะมาประชุมระดมสมองในเรื่องภาคบริการไทยว่ามีบทบาทอย่างไร จะสามารถเป็นศูนย์กลางหรือ Hub ในด้านใดได้บ้าง ตามที่ผมได้ฉายบนจอภาพ ภาคบริการที่สำคัญ ประกอบด้วย ธุรกิจ ร้านอาหาร โรงแรม การท่องเที่ยว โรงพยาบาล และการศึกษา

เรามาศึกษาภาคการท่องเที่ยวก่อนนะครับ อย่างที่เราทราบกันดีว่า ไทยติดอยู่ในประเทศ 20 อันดับแรกของโลก (World Top 20) คืออยู่ระดับที่ 16 ของประเทศที่เป็นเป้าหมายในการท่องเที่ยวมากที่สุด และเป็นอันดับ 4 ของเอเชีย ในฐานะประเทศที่ได้รับความนิยมในการมาท่องเที่ยวมากที่สุด กรุงเทพฯ เป็นเมืองที่น่าท่องเที่ยวที่สุดในโลกติดอันดับ 1 มาหลายปีในนิตยสาร Travel Leisure รายได้จากการท่องเที่ยว ในปี 2010 จำนวน 20,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในแง่ของรายได้ถือเป็นอันดับ 3 ของเอเชีย และอันดับ 11 ของโลก นอกจากนั้นยังมีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวอีก เช่น การท่องเที่ยวเพื่อการแพทย์หรือ Medical tourism คือการเดินทางท่องเที่ยวที่มีจุดประสงค์ทั้งเพื่อมารักษาพยาบาลและท่องเที่ยวไปด้วย อีกทั้งยังมีธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือ Ecotourism และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหรือ Cultural Tourism เป็นต้น นี่เป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ผมได้มา ตอนนี้นำประเด็นสำคัญคือ ไทยจะวางสถานะของตนเองว่าเราจะเป็น Hub ของการท่องเที่ยวใน AEC ได้หรือไม่ ประเด็นนี้ก็ใครขอรับฟังข้อคิดเห็นจากท่านผู้ จากหน่วยงานต่างๆ ครับ

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

ในเรื่องการท่องเที่ยวมีกรอบ ACMECS คือความร่วมมือระหว่างประเทศลุ่มแม่น้ำอิรวดี-เจ้าพระยา-แม่โขง (Ayawadee-Chaopraya-Mekong Economic Cooperation) ซึ่งไทยและประเทศเพื่อนบ้านเป็นภาคีอยู่ซึ่งภายใต้กรอบนี้ มีโครงการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่มีชื่อว่า ACMECS Single Visa โดยปัจจุบันใช้กันอยู่สองประเทศคือไทย และกัมพูชาที่มีการดำเนินการคือ ทำให้นักท่องเที่ยวจาก 35 ประเทศ สามารถขอ Visa เข้าไทยหรือกัมพูชาแบบครั้งเดียว แต่สามารถจะเดินทางท่องเที่ยวได้ทั้งสองประเทศ ซึ่งสามารถ

ช่วยขยายการท่องเที่ยวในระหว่างภูมิภาคได้เป็นอย่างดี โดยนักท่องเที่ยวสามารถพักในไทยได้ 60 วัน และพักที่กัมพูชาได้ 30 วัน แต่กับประเทศเพื่อนบ้านอื่นคือพม่าและลาว ยังไม่มีความตกลงในด้านนี้ครับ

ศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอเชิญผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง (สศค.) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่วางยุทธศาสตร์ในภาพใหญ่ของประเทศเช่นกัน ครับ

ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

ทาง สศค. ในตอนนี้กำลังทำการศึกษาเพื่อวางยุทธศาสตร์ด้านการเงินและการคลังของอาเซียน ซึ่งธุรกิจด้านการท่องเที่ยว โรงแรม ภัตตาคาร ร้านอาหาร เป็นส่วนหนึ่งที่ สศค. กำลังพิจารณาว่าเราจะสามารถให้การสนับสนุนด้านการเงินได้หรือไม่ ตอนนี้เรากำลังศึกษาถึงความพร้อมของผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งจากผลการศึกษาคว่าๆ นั้น พบว่าผู้ประกอบการไทย มีศักยภาพในการแข่งขันในอาเซียนได้ แต่จะต้องคำนึงถึงด้านอุปสรรคที่ไม่ใช่ภาษีหรือ Non-tariff barrier เช่นมาตรฐานด้านอาหาร และมาตรฐานการบริการ ที่ทาง สศค. กำลังศึกษาและประเมินอยู่ แต่ยังไม่จบนะครับ

ศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ทางภาคเอกชน มองอย่างไรครับ

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

การจะเปิดเสรีด้านการบริการ ควรจะต้องมีการเปิดเสรีด้านการลงทุนด้วย เท่าที่จำได้ ดูเหมือนว่าอยู่ในส่วนที่จะต้องเปิดปีหน้า ในแง่ของการสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 70 ในแง่นี้ผมมองว่าตำแหน่งที่ตั้งของไทยเหมาะสำหรับการเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวอย่างมาก หากได้รับการบริหารจัดการที่ดีจากภาครัฐ จะทำให้บริษัทท่องเที่ยวไทยจัดทัวร์ไปได้อรอบอาเซียน โดยใช้ไทยเป็นศูนย์กลาง ดังนั้นคิดว่าไทยมีศักยภาพที่ค่อนข้างสูงและสามารถแข่งขันได้ดี อีกทั้งการที่ไทยเป็นประเทศเป้าหมายของนักท่องเที่ยวจากหลายประเทศ ทั้งในยุโรปและในสหรัฐฯ ผมจึงคิดว่าน่าจะมีความเป็นไปได้ หากได้รับการบริหารจัดการที่ดี

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

การบินไทยก็เข้าไปเกี่ยวข้องกับท่องเที่ยวพอสมควร ไม่ทราบว่าการบินมองอย่างไรครับ

ผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ในส่วนของการบินไทย การเกิด AEC จะมีผลต่อการบินไทย คือ สายการบินต้นทุนต่ำ (Low cost) ที่เน้นการบินระยะใกล้ๆ จะกลายเป็นคู่แข่งที่สำคัญของเส้นทางระยะใกล้ของการบินไทย ซึ่งมันมีผลกระทบแน่นอน แต่ว่าการท่องเที่ยว พอบินระยะใกล้บวกกับการศึกษาโครงสร้างพื้นฐานที่กระทรวงคมนาคมวางแผนไว้ การขนถ่ายผู้โดยสารภายในอาเซียนจะมากขึ้น ตัวอย่างเช่น การที่ต้องการทำรถไฟความเร็วสูงจากคุนหมิงถึงสิงคโปร์ จำนวนการขนถ่ายผู้โดยสารจะมีมากขึ้น แต่ไทยจะได้ประโยชน์จริงๆหรือเป็นเพียงทางผ่านก็ไม่ทราบ ไทยอาจจะไม่ได้ประโยชน์ อาจจะได้ประโยชน์ด้วยซ้ำไป แต่ในส่วนของธุรกิจโรงพยาบาลที่มีคนมาพักรักษาในโรงพยาบาลและทำเป็นธุรกิจแบบเป็นโรงแรมด้วยก็น่าจะพัฒนาอีกมาก

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ขอถามคำถามหนึ่งครับ แอร์เอเชียเป็นของไทยหรือของมาเลเซีย ครับ

ผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

แอร์เอเชียเป็นของมาเลเซียครับ แต่ไทยแอร์เอเซียนั้นจดทะเบียนเป็นของไทยครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ตอนนี้เราก็คงมาต่อกันนะครับ ท่านใดต้องการจะเสริมอะไรบ้างหรือไม่ครับ ในเรื่องไทยจะเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวของอาเซียนได้หรือไม่ ท่านคิดอย่างไร เคารพครับ

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

ขอให้ความคิดเห็นนะคะ ในปัจจุบันการขนส่งทางบกของไทยที่เชื่อมภาคพื้นทวีปคือไทยกับประเทศอาเซียนส่วนบน เราได้มีข้อตกลงการเดินทางโดยสาร รถทัวร์ เช่น ไทยและลาว รถสามารถเข้าออกระหว่างกันได้ นอกจากนี้ระหว่างไทยและลาว เราก็มีรถประจำทางระหว่างกันไม่ว่าจะเป็น กรุงเทพฯ-เวียงจันทน์ เชียงใหม่-หลวงพระบาง อุตรดิตถ์-

หนองคาย-วังเวียง ตอนนี้มี 12 เส้นทาง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนด้านการท่องเที่ยว การค้าขาย และการแพทย์ เช่น คนลาวมักจะเข้ามารักษาพยาบาลที่โรงพยาบาลอุดรธานี เป็นต้น อันนี้เป็นข้อมูลการขนส่งของเราที่เป็นตัวสนับสนุนตัวหนึ่งที่จะทำให้การท่องเที่ยวของเราเพิ่มมากขึ้น รวมถึง ณ วันนี้นักท่องเที่ยวจีนนิยมมาเที่ยวเชียงใหม่มาก ประมาณในช่วงครึ่งปีถึงหนึ่งปีก่อนหน้านั้น มีภาพยนตร์จีนที่เกี่ยวกับเมืองไทย คนจีนจึงมาเที่ยวเชียงใหม่กันเป็นจำนวนมาก แล้วนำรถยนต์มาด้วย ซึ่งก็เอาปัญหามาด้วย เพราะก่อให้เกิดปัญหาการจราจร ปัญหานี้เราจะดำเนินการแก้ไขต่อไป ดังนั้นหากจะมีแผนพัฒนาการเชื่อมต่อทางถนนในการขนส่งทางบก ก็ต้องวางแผนบริหารจัดการปัญหาที่จะเกิดตามมาด้วย

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

มีท่านอื่นจะแสดงความคิดเห็นบ้างไหมครับ เชิญอาจารย์ครับ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยมหิดล

ถ้าถามความเห็นของผม ยอมรับว่าในแง่ที่ตั้ง (location) และสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย ส่งเสริมให้ไทยสามารถเป็น Hub ของการท่องเที่ยวได้ แต่สิ่งสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเลือกที่จะมาประเทศไทยคือ เรื่องของการให้บริการหรือ Hospitality ซึ่งหมายถึง เรื่องการดูแลอย่างเอาใจใส่และมีเมตตริจิต ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ที่จะเล่าก็คือว่าเพื่อนของผม ซึ่งเป็นชาวอเมริกันทั้งสามีและภรรยา นั้น มักจะมาไทยทุกปี ปีละประมาณ 3-4 เดือน เพื่อท่องเที่ยวคือ เขาทำงานเก็บเงินพอปลายปีก็ไปเที่ยวจนหมด แล้วก็กลับไปทำงานใหม่ พอปีหน้าก็มาใหม่แต่ช่วงแรกๆ เขามาเมืองไทยเพราะเป็นเป้าหมายของเขา ต่อมาก็ถัดไปเขาเริ่มใช้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางในการไปท่องเที่ยวประเทศอื่น แต่สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นประจำคือ เขาจะมาที่เมืองไทยก่อน เพื่อมาใช้เวลาในไทย 1-2 สัปดาห์ เพื่อปรับตัว ด้วยเหตุผลของความสบาย ราคาค่าใช้จ่ายถูก หลังจากนั้นก็จะไปท่องเที่ยวที่ต่างๆ ทั้งพม่า เนปาล ภูฏาน เป็นต้น และก่อนเดินทางกลับก็จะกลับมาพักที่ไทย ผมคิดว่าเราอาจไม่ได้มองพวกเขาเป็นลูกค้าระยะยาว เขาอาจจะไม่ได้มาเมืองไทยทุกปี แต่พวกเขาอาจจะมองประเทศไทยเป็นแหล่งพักผ่อนตัวก่อนและภายหลังจากการไปท่องเที่ยวที่อื่น เพื่อมาผ่อนคลายในประเทศไทยก่อน ทั้งในเรื่องของอาหาร การบริการ การดูแลต่างๆ บางทีก่อนจะกลับก็จะมาอยู่ที่กรุงเทพฯ 4-5 วันก่อนเพื่อให้คนไทยให้ผ่อนคลายจากการเดินทางที่เหน็ดเหนื่อย จึงเป็นจุดที่ผมคิดว่าเรื่อง Hospitality เป็นจุดขายสำคัญของคนไทย

ในเรื่องการท่องเที่ยวที่ชวนชัดเจนนะครับ ไม่ทราบว่ามีท่านใดต้องการจะเสริมบ้างไหมครับ ก่อนที่เราจะขยับไปเรื่องอื่น อย่างที่ผมได้เรียนไปในช่วงแรกนะครับ ว่ามีธุรกิจอื่นๆที่เกี่ยวข้องกันกับการท่องเที่ยว เช่น ในเรื่องของ Medical tourism ซึ่งเป็นทั้งเรื่องการท่องเที่ยวและรักษาพยาบาลไปพร้อมกัน หรือ ธุรกิจ MICE คือ Meetings, Incentive Travel, Conventions, Exhibitions ซึ่งหมายถึงการประชุมสัมมนาและการจัดนิทรรศการทางธุรกิจที่ถือโอกาสท่องเที่ยวไปด้วยเป็นต้น ที่อาจารย์ได้บอกว่าไทยเราก็น่าจะเป็น "ประตูสู่อาเซียน" คือ Gate way to ASEAN นักท่องเที่ยวนิยมมาใช้ไทยเป็นฐานเพื่อไปท่องเที่ยวต่อยังประเทศเพื่อนบ้าน จึงเป็นภาพที่ชัดเจนในเรื่องของการท่องเที่ยวว่าเราสามารถเป็นศูนย์กลางได้แน่ครับ ตอนนี้งานมาประชุมกันต่อในเรื่องการเป็นศูนย์กลางทางการรักษาพยาบาลทางการแพทย์ คือ Medical Hub เชิญท่านผู้ร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นของท่านในประเด็นนี้ครับ เชิญครับ

ผู้แทนกรมเนารักษ์

หลายท่านอาจจะสงสัยว่ากรมเนารักษ์เกี่ยวข้องด้วยหรือ ขอเรียนอย่างนี้ครับว่าเรื่อง Medical Hub จริงๆ ในภาพรวมภาพใหญ่ถือเป็นส่วนหนึ่งในยุทธศาสตร์ของประเทศ คือเป็น Country's strategy

ในส่วนของกรมเนารักษ์ อย่างที่เรียนไปในช่วงก่อนว่า ภารกิจของเราเกี่ยวข้องกับการให้ที่ดินกับทางราชการไว้ใช้ประโยชน์ แต่เริ่มที่จะมีการสนองตอบประเด็นในด้านสังคมและเศรษฐกิจมากขึ้น อย่างเช่นในช่วงเช้า ที่มีบางท่านกล่าวถึง ปัญหาในเรื่องการที่ไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุ หรือ Aging society ทางกรมเนารักษ์ได้เล็งเห็นถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นเช่นกัน จึงได้มีการนำที่ราชพัสดุของเรามาใช้สนับสนุนในการจัดทำบ้านพักคนชรา ซึ่งในปีที่ผ่านมาเราได้มีการทำข้อตกลงความร่วมมือกับทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยจะนำที่ดินของกรมเนารักษ์ที่ จ.นครนายก มาสร้างเป็นบ้านพักคนชราที่มีความยากจน แต่ภาพรวมในอนาคตที่กรมเนารักษ์มอง สำหรับศักยภาพทางการเงินของคนรายนั้น ทำให้เขาสามารถที่จะดูแลตนเองได้ แต่สิ่งที่จะเป็นปัญหาในอนาคตอีก 10-20 ปีข้างหน้า คือสังคมไทยจะกลายเป็นสังคมผู้สูงอายุมากขึ้น แต่เรายังไม่มีการจัดการเพื่อรองรับอย่างดีพอ โดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้ระดับปานกลางทางกรมเนารักษ์จึงอยู่ระหว่างการจัดทำแผนในการนำที่ราชพัสดุที่มีความเหมาะสมมาให้การสนับสนุนในการจัดทำบ้านพักคนชรา ซึ่งเรื่องบ้านพักคนชรานี้ โดยนอกจากจะคำนึงถึงคนไทยแล้ว เรายังคำนึงถึงชาวต่างชาติด้วย เพราะคนต่างชาติประทับใจในการให้บริการในเรื่องของการรักษาพยาบาลของไทย ผมได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมกับประเทศ

ต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น พม่า ภูฏาน บังกลาเทศ พวกเขาล้วนบอกว่า ชอบที่จะมารักษาตัวที่ประเทศไทย ตัวอย่างเช่น บางโรงพยาบาลอาจถูกเรียกว่าเป็น Bangladesh Hospital ด้วยซ้ำไป

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

ประเด็นที่น่าจะมองคือหากเปิดเสรีด้านการบริการ ก็จะมีการเปิดเสรีด้านการลงทุนด้วย เพราะฉะนั้นอะไรที่เราเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและคนไทยนั้น ต่างชาติในอาเซียนก็จะเล็งเห็นผลประโยชน์เช่นกัน การแข่งขันจึงมีแนวโน้มที่จะมากขึ้น ทั้งในแง่การท่องเที่ยว บริษัทการท่องเที่ยวของประเทศเพื่อนบ้าน ต่างก็มีความสามารถที่จะมาเปิดเหมือนประเทศไทยได้ ดังนั้นเชื่อว่าการแข่งขันจะรุนแรงมากขึ้น ในแง่ของโรงพยาบาล (Medical Hub) บางที่อาจจะมีปัญหาเรื่องหมอที่เก่งและมีฝีมือดีนั้นจะไม่อยู่ในโรงพยาบาลรัฐเช่น จุฬาฯ ศิริราช อีกต่อไป อาจจะไปหาหมอเก่งๆ ย้ายไปอยู่ในโรงพยาบาลเอกชนชั้นนำหมดแล้ว เพราะว่าเขารองรับชาวต่างชาติซึ่งสามารถให้ค่าใช้จ่ายได้มากกว่า อาจจะถูกกลายเป็นประเด็นปัญหา ผมทราบมาจากอาจารย์ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า อาจารย์หมอเก่งๆ ที่เดิมเคยมาสอนนั้น ปัจจุบันนี้ไม่ค่อยมีเวลามาสอนแล้วจะมีอาจารย์ที่ระดับรองๆ ลงมา เนื่องจากอาจารย์หมอที่มีความชำนาญนั้นได้เงินค่าตอบแทนจำนวนมากจากโรงพยาบาลเอกชนทำให้ไม่มีเวลามาสอน อันนี้จะเป็นปัญหาที่รัฐอาจจะต้องมีนโยบายขึ้นมาเพื่อป้องกันปัญหานี้ในอนาคตครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติศรี

ท่านต้องการจะเพิ่มเติมอีกหรือไม่ครับ เชิญครับ

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

ผมมองในมุมกว้างว่าในเรื่องการให้บริการในทางการแพทย์ ผมมองใน 2 มุมมองคือ มุมมองของ In bound คือเราจะได้ประโยชน์จากต่างชาติที่เข้ามารักษาในเมืองไทย เช่น โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ที่มีประเทศทางอาหรับเข้ามาใช้บริการ และโรงพยาบาลบำรุงราษฎร์มีการสร้างที่พักอย่างหรูหราให้คนมาเฝ้าไข้ได้พัก แต่ถ้าไปดูจากข้อมูลของ Joint Commission International ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับบริการรับรองมาตรฐานโดยสหรัฐอเมริกา ที่ได้จัดอันดับโรงพยาบาลที่ได้รับมาตรฐาน ข้อมูลอาจจะเก่าน้อย ณ วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2554

เมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียนทั้งหมด ประเทศไทยมีโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจาก JCI ถึง 28 โรงพยาบาล ซึ่งถือว่ามากที่สุดใอาเซียนมากกว่าสิงคโปร์ที่มีโรงพยาบาลที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 22 แห่ง ตรงนี้จึงเป็นจุดขายของประเทศไทยในอีกทางหนึ่ง

ส่วนอีกมุมหนึ่งผมมองในแง่ out bound คือการให้บริการทางการแพทย์ในลักษณะของสถาบันเสริมความงามต่างๆ อย่างวูฒิดักดีคลินิก ก็ได้ไปเปิดตลาดที่ลาวมากกว่า 1 สาขาแล้ว ทั้งนี้เนื่องมาจากกลุ่มประเทศ CLMV เหล่านี้มีเงินมากขึ้น เมื่อคนมีเงินรายได้มากขึ้นก็จะหันมาดูแลสุขภาพ สุภาพสตรีก็นิยมเข้าคลินิกดูแลความงามของผิวพรรณเป็นโอกาสของไทยอีกอย่างหนึ่ง เพราะวิชาชีพแพทย์เป็นวิชาชีพเฉพาะที่เลียนแบบกันไม่ได้ ตรงนี้ผมมองว่ามันเป็นอีกโอกาสหนึ่งของไทย ขอขอบคุณครับ

สท.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ผมมีข้อมูลที่มาเสริมนะครับ เป็นข้อมูลจากทางสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งได้ทำการศึกษาไว้ นโยบายจากรัฐบาลก็ต้องการส่งเสริมให้ไทยเป็น Medical Hub อยู่แล้ว ตรงนี้ก็ค่อนข้างชัดเจน ไทยมีจุดแข็งที่สำคัญคือ มีแพทย์และบุคลากรทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ มีมาตรฐานในระดับสากล มีการให้บริการของคนไทยถือว่าดีและมีราคาที่ไม่แพง จึงทำให้มีชาวต่างชาติเข้ามาใช้บริการการรักษาพยาบาลของไทยมากถึงปีละ 1.4 ล้านคน ในจำนวนนี้ร้อยละ 17 เป็นชาวญี่ปุ่น มีท่านใดต้องการจะเสริมบ้างหรือไม่ครับ

ผู้แทนจากสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

สาขาของการบริการด้านการแพทย์เป็นสาขาหนึ่งในยุทธศาสตร์ของประเทศ ซึ่งทางสศค. ได้วิเคราะห์คู่แข่งของไทยใน ASEAN+3 โดยคู่แข่งของไทย คือ สิงคโปร์ เกาหลีใต้ อย่างที่ท่านอาจารย์ได้กล่าวไปว่า จุดแข็งของประเทศไทยคือ การบริการทางการแพทย์ของเรามีคุณภาพดี บริการดี และราคาไม่แพง เมื่อเปรียบเทียบกับทางสิงคโปร์ที่ถึงแม้เขาจะมีรายได้จากการบริการทางการแพทย์ที่สูงกว่าไทย เพราะค่าบริการที่สูงกว่า แต่ไทยเรามีปริมาณของผู้เข้ามารับบริการมากกว่าสิงคโปร์ โดยที่รายได้ก็ใกล้เคียงกันไม่ต่างกันมาก เพราะฉะนั้นจึงเป็นจุดแข็งที่น่าสนับสนุน

แต่จุดอ่อนของไทย อย่างที่ท่านผู้แทนสภาหอการค้าฯ กล่าวไว้คือปัญหาสมองไหลของบุคลากรทางการแพทย์ เพราะหลังจากเปิดเป็นอาเซียนแล้ว ก็จะมีการเปิดเสรีทางการบริการ ทำให้ 8 สาขาอาชีพที่รวมทั้งด้านบริการทางการแพทย์ด้วย อาจจะไหลไปสู่ต่างประเทศที่มีค่าตอบแทนสูงกว่า เช่น สิงคโปร์ อย่างไรก็ตามก็ยังไม่น่าห่วงเท่าไรนัก เนื่องจาก

สิ่งคปรีมีข้อจำกัดหลายๆ ประการ เท่าที่ทำการศึกษามาไทยมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางการรักษายาบาลและการแพทย์ในอาเซียนได้

รศ.ดร.ประภัสร์ เทพชาตรี

เป็นอีกสาขาที่เราสามารถเป็นศูนย์กลางได้ เราจะหารือกันต่อในสาขาด้านการศึกษา ซึ่ง AEC จะเป็นโอกาสของเรา เพราะสถาบันการศึกษาของไทยถือว่ามีจุดแข็งในเรื่องของการให้บริการด้านการศึกษา แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีการกล่าวถึงมาก ว่าระบบการศึกษาของไทยเสื่อมและตกต่ำลงไปมาก ขณะนี้จึงมีการพูดถึงการปฏิรูปการศึกษา จึงอาจเกิดความไม่ชัดเจนว่า เรื่องการศึกษาเป็นจุดแข็งหรือจุดอ่อนของเรากันแน่ ในวันนี้เรามีอาจารย์จากหลายมหาวิทยาลัยที่อยู่ในสถาบันการศึกษา ท่านมองอย่างไร ว่าการศึกษาเราจะมีศักยภาพเพียงพอหรือไม่ วันนี้เรามีสถาบันเทคโนโลยีพระนคร มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ครับ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ถ้าเราจะมองดูทั้งระบบการศึกษา ยังไม่แน่ว่าเป็นจุดอ่อนหรือจุดแข็งของเรา แต่หากเจาะเป็นแต่ละสาขาวิชาไป ผมมองว่าบางสาขาถือเป็นจุดแข็ง เช่น การแพทย์ และโรงเรียนแพทย์ของมหาวิทยาลัยต่างๆ ในประเทศไทยนั้น มีศักยภาพที่น่าจะเป็น Hub ทางด้านโรงเรียนแพทย์ในอาเซียนได้ ผมในฐานะที่มาจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จึงคิดว่าสาขาวิชาด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการเกษตร ป่าไม้ ประมง และ การแปรรูปอาหาร ล้วนเป็นสาขาวิชาที่ไทยมีศักยภาพที่จะเป็นศูนย์กลางในอาเซียนได้เช่นกัน

น่าเสียดายที่ไม่มีผู้แทนจากกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งผมคิดว่ามีประเด็นที่น่าสนใจในอนาคาคคือ เรื่องอาชีวศึกษา (vocational school) ต่างๆ เพราะในการพัฒนาอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมยานยนต์ที่ได้หารือกันไปในช่วงเช้า หากนักลงทุนจะย้ายฐานการผลิตไปที่ประเทศเพื่อนบ้าน แต่บุคลากรต่างๆ ของเขายังไม่พร้อม ผมคิดว่าการศึกษาแบบอาชีวศึกษาควรให้ความสำคัญและพัฒนา แต่เรายังคงมีปัญหาเรื่องภาษา ถึงแม้ไทยจะมีโรงเรียนนานาชาติ มีหลักสูตรนานาชาติในมหาวิทยาลัย แต่ผมไม่แน่ใจว่ามีหรือไม่ในสถาบันอาชีวศึกษา ที่มีหลักสูตรนานาชาติในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่จะรองรับการเปิด AEC ในขณะเดียวกันเราต้องเตรียมพร้อมในเรื่องของการเปิดเสรีต่างๆ ในเรื่องการบริการ เพราะมีมหาวิทยาลัยจากต่างประเทศต่างๆ มาเปิดสาขาในประเทศไทยมากมาย ทำให้เราต้องแข่งขันกับเขา ในขณะเดียวกันมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาของไทยนั้น รับเงินงบประมาณ

จากแผ่นดิน จึงถือว่าเป็นบทบาทหน้าที่ของสถาบันการศึกษาว่าเราให้บริการการศึกษากับคนไทยเป็นหลักก่อน ดังนั้นถ้าบอกว่าให้กับคนไทยเป็นหลักก่อน อาจเกิดคำถามว่าแล้วเปิดหลักสูตรนานาชาติไปทำไม ในส่วนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เรบอกว่าเราเปิดหลักสูตรนานาชาติให้กับเด็กไทย แต่ขณะเดียวกันเราต้องการให้นิสิตต่างชาติเข้ามาบ้างในลักษณะการแลกเปลี่ยน เราไม่ได้เปิดหลักสูตรนานาชาติเพื่อรองรับนักศึกษาต่างชาติใน AEC แต่ทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มีความต้องการว่าในจำนวนร้อยละ 90 ของนิสิตต้องเป็นเด็กไทย ส่วนผู้สอนจะเป็นไทยหรือต่างชาติขึ้นอยู่กับหลักสูตร แต่สิ่งที่เกิดขึ้นคือเมื่อมีหลักสูตรนานาชาติก็จะทำให้คนต่างชาติสามารถเข้ามาเรียนได้ และเหตุที่เราต้องปรับ semester ของเราให้สอดคล้องกับ AEC เพราะเราต้องการให้เกิดการแลกเปลี่ยนนิสิต นักศึกษาระหว่างสถาบันการศึกษาเหล่านี้ ดังนั้นผมคิดว่าไทยมีโอกาสในบางสาขา และเรายังต้องพัฒนาไปเรื่อยๆ เพื่ออนาคตครับ

อีกสาขาที่น่าสนใจคือ หลักสูตรที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและโรงแรม ซึ่งสอดคล้องไปกับธุรกิจบริการ ที่เรากล่าวมา หลักสูตรพวกนี้ผมเชื่อว่าชาวต่างชาติทั้งหลายใน AEC ต้องการที่จะมาเรียนการบริการแบบไทย ว่าจะอย่างไรให้เขาสามารถผลิตบุคลากรที่สามารถให้บริการกับนักท่องเที่ยวแล้วประทับใจเหมือนกับที่นักท่องเที่ยวมาเมืองไทย อันนี้เป็นอีกสาขาที่ผมคิดว่าน่าจะมีโอกาส

แต่ในขณะที่มีโอกาส ก็อาจจะมีปัญหาที่ตามมาเช่นกัน ซึ่งเราต้องตั้งรับให้ดี เช่นในเรื่องของการที่เราอยากจะเป็นศูนย์กลางในการรักษาพยาบาล (Medical Hub) แต่เราต้องเตรียมพร้อมเผชิญกับโรคต่างๆที่ได้เคยหายไปจากประเทศไทยแล้วนั้นอาจจะกลับมาอีก ซึ่งเราเคยเจอปัญหาเหล่านี้แล้วจากการเกิดการข้ามพรมแดน ที่มีการข้ามเข้ามาในเรื่องของโรคทั้งของ คน สัตว์ และพืช จากการเปิดเสรีต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเคลื่อนไหวเคลื่อนย้าย เมื่อช่วงเช้าเราได้พูดถึงสินค้าเกษตร บางทีก็ไม่ได้มีเจตนาที่จะต้องมีอุปสรรคทางการค้าที่จะมากีดกัน แต่เป็นความจำเป็นที่ว่าไทยเราก็กต้องป้องกันตนเอง ในขณะที่ต่างประเทศก็ต้องป้องกันตัวเองเช่นกัน เพราะมีศัตรูพืชหลายชนิดเข้ามาสร้างความเสียหายมากมายในประเทศไทย ดังนั้นเราต้องมีความพยายามที่จะป้องกัน ตัวอย่างใน 2-3 ปีที่แล้ว เรามีปัญหาในกรณีมะพร้าว และมีมันสำปะหลัง ที่มีแมลงศัตรูพืชชนิดใหม่ๆ เข้ามาสร้างความเสียหาย ดังนั้นการเปิดเสรีต่างๆ หรือการเคลื่อนย้ายต่างๆ มีทั้งโอกาสและปัญหาที่จะตามมามากมาย ก็ขอฝากไว้เท่านี้ ขอขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาตรี

ขอบคุณครับ เชิญอาจารย์ท่านอื่นๆ ครับ ท่านมองอย่างไร เหลือท่านอาจารย์จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ครับ ท่านคิดอย่างไรครับ

ดิฉันมองว่า ในส่วนของการศึกษานั้น เราเป็น Hub ได้ ถ้าเราแบ่ง AEC เป็น 2 ส่วน คือ ภาคพื้นทวีป (Mainland) และประเทศหมู่เกาะทั้งหลาย (Archipelago) ในส่วนของภาคพื้นทวีปนั้น กลุ่มเดียวกับเราคือ บรรดาประเทศ CLMV ดังนั้นเราจึงสามารถที่จะเป็น Hub ได้อย่างสบายมาก แต่ถ้านับรวมไปถึงประเทศหมู่เกาะทั้งหลาย เราจะต้องพยายามเพิ่มศักยภาพอย่างหนักเพื่อแข่งขันกับสิงคโปร์

ในส่วนของไทยเรา เดิมมีปัญหาเรื่องเวลาเปิดเทอม ซึ่งท่านอาจารย์ก็ได้กล่าวถึงไปเมื่อสักครู่ นับจากปีนี้เป็นต้นไป เราขยับเวลาเปิดเทอมให้เป็นสากล ซึ่งจะกลายเป็นสิ่งที่สะดวกสำหรับนักศึกษาไทยที่ไปเรียนต่างประเทศ และนักศึกษาต่างประเทศที่ต้องการมาเรียนในไทย คำถามคือ ประเทศอื่น ๆ นั้นต้องการเข้ามาศึกษาในประเทศเราหรือไม่ คำตอบคือเขาเองก็ต้องการเข้ามาเรียน เขามองว่าไทยจะเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจ การเมือง และด้านอื่นหลาย ๆ ด้านในอนาคต เพราะฉะนั้นเขาต้องการเข้ามาอยู่ในสังคมของเรา มาเรียนรู้เราให้มากที่สุด หรือส่งคนของเขาเข้ามาเพื่อที่จะเรียนภาษาไทย แต่ปัญหาของเราคือหลักสูตรนานาชาติที่เปิดสอนรองรับความต้องการต่างๆ เหล่านี้ยังมีน้อย และมีเฉพาะแค่ในระดับมหาวิทยาลัย แต่ในระดับอาชีวศึกษาซึ่งอันที่จริงมีความเข้มแข็งมากในทางวิชาการสายอาชีพ เพราะสามารถพัฒนาไปสู่ระดับโลกได้ ยกตัวอย่างจากรายการโทรทัศน์ของหนึ่ง จะเห็นว่าสถาบันอาชีวศึกษาเขาพัฒนาฝีมือแรงงานไปไกลมาก ซึ่งจุดนี้จะเป็นโอกาสอย่างมาก ถ้าหากสามารถขยับไปสู่การเปิดหลักสูตรนานาชาติได้

ส่วนจุดอ่อนของการศึกษาไทยคือภาษาอังกฤษ เรายังไม่แข็งแรงเมื่อเทียบกับสิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ ทำให้นักศึกษาที่ต้องการจะเรียนในระบบภาษาอังกฤษไปด้วยนั้น เขาเลือกไปประเทศเหล่านั้นมากกว่าที่จะมาไทย รวมถึงเด็กไทยที่มีความต้องการที่จะเรียนต่อ ก็จะไปสิงคโปร์เป็นหลัก แต่ในขณะเดียวกัน ภาษาไทยก็ยังเป็นภาษาที่ประเทศ CLMV ยังให้ความสำคัญมาก และต้องการเข้ามาเรียน ตัวอย่างเช่น นักศึกษาที่มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ก็จะมีนักศึกษาจากเวียดนามและลาวเข้ามาเรียน ซึ่งไม่ได้อยู่ในส่วนของนักศึกษาโครงการแลกเปลี่ยน แต่เป็นการเข้ามาเรียนหลักสูตรของเราอย่างเต็มรูปแบบ นอกจากนั้นยังมีนักศึกษาจากจีนตอนใต้ ที่ได้ทุนจากรัฐบาลของจีนเข้ามาเรียนเช่นกัน ดิฉันได้สอบถามนักศึกษาเหล่านั้นว่าทำไมจึงมาเรียนที่เมืองไทย ทำไมไม่ไปสิงคโปร์หรือยุโรป อเมริกา ซึ่งนักศึกษาก็ได้ให้เหตุผลว่าเพราะราคาถูกกว่า และในประเทศของเขานั้นมีนักลงทุนและนักท่องเที่ยวไทยเข้าไปจำนวนมาก เพราะฉะนั้นสังคมในประเทศของเขาจึงต้องการฝึกคนให้เรียนรู้ภาษาไทย และให้เข้ากับคนไทยให้ได้มากขึ้น ในขณะที่มองในแง่อนาคตส่วนตัวของนักศึกษาเขามองว่า คนในประเทศเขาที่มีความสามารถ ใช้ภาษาไทยได้ดีมักมีโอกาสดำรงตำแหน่งที่เงินเดือนสูงๆ เขาจึงต้องการมีโอกาสเช่นนั้น

โดยปกติในวงการการศึกษาไทยในอดีต มักมองว่าเราเป็นฝ่ายรับหรือเป็นฝ่ายด้อยกว่าตลอดเวลา แต่โอกาสใน AEC มันทำให้สถานการณ์เปลี่ยนไป เราเป็นฝ่ายที่เขาต้องการดึงดูดเราไปเช่นกัน และต้องการสร้างรายได้จากเราเช่นเดียวกัน ฉะนั้น เราอาจจะใช้จุดนี้ เปิดหลักสูตรที่จะเอื้ออำนวยต่อเขา อย่างเช่นที่ท่านอาจารย์แนะนำมา ในเรื่องของการท่องเที่ยว การโรงแรมหรือธุรกิจที่จะนำไปต่อยอด อย่างเช่น ในกรณีการแพทย์ สาธารณสุข ก็อาจจะเปิดหลักสูตรพวกนี้ให้มากขึ้นและครอบคลุม เพื่อที่จะเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้ามาได้เช่นกันค่ะ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ตอนนี้ในเรื่องการศึกษา ผมขอถามทางกระทรวงพาณิชย์ในเรื่องการศึกษานะครับ ท่านมองอย่างไร ครับ

ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

หากมองในแง่การศึกษานั้น มีความเป็นไปได้ที่เราจะเป็นศูนย์กลางอยู่แล้วในอาเซียน อย่างที่ท่านอาจารย์ได้กล่าวไปแล้วในส่วนของตลาดของ CLMV ส่วนหนึ่งที่ทางกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศทำงานร่วมกับผู้ประกอบการ ในแง่โรงเรียนนานาชาตินั้น พวกเขาเห็นว่าตลาดทางอาเซียน เขาถือว่าเป็นตลาดเป้าหมายที่จะเข้าไปขยายและจะไปหาพันธมิตรเพื่อเปิดหลักสูตรร่วมกัน ตัวอย่างเช่น มหาวิทยาลัยมหิดล มีการมาร่วมกับกรมฯ เมื่อเร็ว ๆ นี้ที่จะไปเจาะตลาด ทำให้ผู้คนในเหล่าประเทศอาเซียนรู้จักมหาวิทยาลัยมหิดลมากขึ้น และสนใจที่มาศึกษาต่อในเมืองไทยด้วยส่วนหนึ่ง จึงสนใจที่จะหาพันธมิตรที่จะไปเปิดหลักสูตรร่วมกัน ดังนั้นเมื่อมองในด้านธุรกิจการศึกษาถือว่ายังเป็นโอกาสอยู่ค่ะ

ดิฉันขอเพิ่มในส่วนของร้านอาหารไทย ถ้ามองในตลาดอาเซียนนั้นถือว่ามีศักยภาพ แต่ก็ควรถูกแบ่งเป็น 2 ส่วนเช่นกันคือ อาเซียนเดิม 5 ประเทศนั้น มีการเข้าไปเปิดร้านอาหารไทยแล้วค่อนข้างมาก และมีหลายร้านที่ได้รับความนิยมมีชื่อเสียง และได้มีการมอบเครื่องหมาย “Thai Select” คือเครื่องหมายมาตรฐานที่กรมส่งเสริมการค้าส่งออก มอบให้กับร้านอาหารไทยในต่างประเทศที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการ โดยการให้หลักเกณฑ์พื้นฐานของการประกอบอาหารไทยและการบริการที่แสดงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมของอาหารไทยได้อย่างเหมาะสม อาทิเช่น การใช้วัตถุดิบ เครื่องปรุง และเครื่องเทศ รวมถึงลักษณะของอาหารถูกต้องตามประเภทของอาหารไทย ซึ่งรสชาติของอาหารนั้น อาจมีความเหมือนหรือแตกต่างจากอาหารไทยในประเทศไทย เนื่องจากรสชาติของอาหารแต่ละร้านย่อมมีเอกลักษณ์ที่ต่างกันตามตำรับของร้านอาหารหรือพ่อครัวแม่ครัว การรับรองคุณภาพนี้จึงเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภคชาวต่างชาติที่จะได้รับประทานอาหารไทยที่มี

เอกลักษณ์ความเป็นไทยเหมือนดังที่ได้รับประทานในประเทศไทย ในสิงคโปร์มีการเปิดร้านอาหารไทยแบบแฟรนไชส์คือ Thai express ของทางเครือ Minor group เป็นต้น ส่วนมาเลเซียแม้จะมีร้านอาหารไทยมากมาย แต่จะเป็นระดับล่าง ดังนั้นจึงไม่ค่อยมีร้านที่ได้ไทยซีเล็คท์ ในขณะที่อินโดนีเซียก็มีบ้างเล็กน้อย

ส่วนในประเทศ CLMV ที่ทางกรมฯ ไปศึกษามาพบว่า ลักษณะอาหารของเขาค่อนข้างคล้ายเรามาก ดังนั้นการจะส่งเสริมร้านอาหารไทยใน CLMV จึงยังมีข้อจำกัดอยู่ โดยเฉพาะในกรณีของเวียดนามที่เราไปร่วมทำร้านอาหารกับที่นั่น ทางด้านนักธุรกิจเวียดนามซึ่งถือหุ้นตามกฎหมายเวียดนามเขาจะถือหุ้นมากกว่าคนไทย เมื่ออาหารไทยเป็นที่นิยมมากนั้น เขามักจะทิ้งหุ้นส่วนไทยแล้วไปทำเอง จึงเป็นสาเหตุที่ภาคเอกชนไม่ค่อยนิยมไปลงทุนเปิดร้านอาหาร

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาตรี

ขอขอบคุณนะครับ สำหรับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ เชิญอาจารย์เลยครับ

ผู้แทนมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ขอย้อนกลับไปเรื่องของบริการทางการแพทย์นะคะ เนื่องจากไทยเราชินกับการรองรับผู้ใช้บริการที่ร่ำรวยจากประเทศตะวันออกกลางและญี่ปุ่นเสียมาก เช่น ในเชียงใหม่มีหลายโรงพยาบาลที่มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายต้อนรับที่พูดภาษาเหล่านั้นได้ ช่วงหลังๆ มีป้ายภาษาญี่ปุ่นและภาษาจีนเพิ่มขึ้นมา แต่จากการสังเกตจากประสบการณ์ที่ดีฉันไปลงพื้นที่ชายแดน อ.แม่สาย นั้นพบว่า มีอย่างที่ผมแทนกระทรวงพาณิชย์พูดถึงคือเริ่มมีคลินิกไปเปิดคือ หลายๆ คลินิกนั้นไม่มีศักยภาพเท่าที่ท่านยกตัวอย่างมากคืออู๋มศักดิ์คลินิก ที่สามารถไปลงทุนประเทศเปิดคลินิกในต่างประเทศโดยตรง แต่คลินิกเหล่านี้จะไปตั้งอยู่ขอบๆ ตามตะเข็บชายแดน คือตามเมืองที่เป็นด่านการค้าสำคัญ ตัวอย่างเช่น แพทย์ผิวหนัง หรือหมอที่รักษาผิวหนังต่างๆ ใน จ.เชียงใหม่ มักจะไปเปิดคลินิกในบริเวณใกล้ด่าน อ.แม่สาย ดิฉันจึงถามว่าคุ้มหรือที่จะทิ้งเวลาวันหยุดเสาร์อาทิตย์แล้วขับรถไปเพื่อรักษาผิวให้สุขภาพสตรีจากประเทศเพื่อนบ้าน คุณหมอบอกว่าคุ้มมาก เพราะบางสัปดาห์นั้นเขาได้เงินเท่ากับที่ทำงานทั้งเดือนใน จ.เชียงใหม่ เพราะฉะนั้นดิฉันจึงคิดว่าจะมีความเป็นไปได้หรือไม่ ที่ทางภาครัฐจะมีมาตรการส่งเสริมหรือสิทธิประโยชน์ที่ส่งเสริมให้คุณหมอบริษัทไปเปิดคลินิกตามเมืองที่เป็นด่านการค้าสำคัญ หรือด่านชายแดนต่างๆ ให้กับบรรดาชาวต่างชาติจากประเทศเพื่อนบ้าน ที่เขาสนใจมาเข้าเย้นกลับ เพราะลูกค้าจากประเทศเพื่อนบ้านเหล่านี้มีจำนวนไม่น้อยที่มีศักยภาพและกำลังซื้อที่จะส่งเสริมธุรกิจการแพทย์ในลักษณะนี้

ขอบคุณครับ เราไปต่อในสาขาอื่น ที่กล่าวไปแล้วนี่เป็นสาขาที่ถูกมองว่าเป็นจุดแข็งของไทย แต่จะมีบางสาขาที่ถูกมองว่าเป็นจุดอ่อนคือ สาขาที่ไทยไม่พร้อมและมองว่าอาจจะประสบปัญหาในการแข่งขันที่สูงขึ้น คือ โทรคมนาคม การเงิน ประกันภัย โลจิสติกส์ เป็นต้น วันนี้เรามีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผมจึงขอเรียนถามว่าท่านคิดอย่างไรเชิญ ผู้แทนจากบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ครับ

ผู้แทนทีโอที

ในส่วนของทีโอที ได้มีการเตรียมยุทธศาสตร์เพื่อมุ่งสู่การเป็นผู้ให้บริการโครงสร้างพื้นฐาน และได้มีการจัดทำโครงการระบบเคเบิลใต้น้ำระหว่างประเทศเพื่อรองรับการให้บริการบรอดแบนด์อินเทอร์เน็ต (Broad band internet) ระหว่างประเทศที่มีอัตราการเติบโตสูง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นคงเรื่องการเชื่อมต่อข้อมูลข่าวสาร และเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันด้าน ICT ของประเทศไทย และเป็นการเชื่อมต่อกับกลุ่มประเทศสมาชิกในอาเซียน ในการนี้ระบบเคเบิลใต้น้ำจะเป็นการเชื่อมต่อโดยตรงจากประเทศไทยไปยังประเทศที่เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตของโลก ได้แก่ สิงคโปร์ ฮองกง ญี่ปุ่น และฝรั่งเศส ซึ่งโครงการนี้เป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมตัวเพื่อรองรับกับ AEC

ในศูนย์ฝึกอบรมของทีโอทีนั้น เรามีการเตรียมความพร้อมรองรับการจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ ให้แก่บุคคลด้าน ICT ในภาคเอกชนและภาครัฐ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ทีโอทีได้มีการส่งผู้แทนร่วมกับกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Ministry of Information and Communication Technology) หรือ ICT ไปประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนด้านโทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ (ASEAN Telecommunications and IT Ministers หรือ TELMIN) ที่ผ่านมาเราได้เสนอ Study on Cloud computing in ASEAN for ICT framework and policy recommendation infinitive คือ โครงการที่ได้รับงบประมาณจากประเทศญี่ปุ่น สิ่งที่จะได้จากโครงการนี้คือเป็นการศึกษาแนวทางการใช้ Cloud computing ในประเทศไทยและในอาเซียน ทั้งในเชิงนโยบายและในแง่มุมมองเทคโนโลยีด้านต่างๆ โดยจะเป็นกรอบการวิจัยเพื่อให้ประเทศสมาชิกในอาเซียนใช้เป็นแนวทางในการศึกษาต่อไป

ก่อนหน้านี้เรามีการพยายามเสนอโครงการเกี่ยวกับ Internet gateway ซึ่งเป็น gateway ภาคพื้นดินใน Mainline ที่เชื่อมต่อระหว่างในภาคพื้นดิน นอกเหนือจากที่สิงคโปร์ มาเลเซียเป็นอยู่ตอนนี้ แต่ที่ผ่านมาโครงการที่เราเสนอนั้น มักจะไม่ค่อยได้รับการสนับสนุนเท่าใด ขอขอบคุณค่ะ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอบคุณครับ ทางหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย มีอะไรจะเพิ่มเติมหรือไม่ครับ

ผู้แทนหอการค้าไทยและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย

เกี่ยวกับภาคบริการที่คิดว่าจะมีปัญหา นั้น ผมคิดว่าปัญหาจะเกิดกับผู้ประกอบการในเรื่องการเงินการธนาคาร เพราะของไทยนั้น ดูเหมือนว่าอย่างไรก็ยังไม่พร้อม อยากจะขอเลื่อน แต่สำหรับภาคการค้าสินค้าและภาคอุตสาหกรรมนั้น มองว่าถ้ามีการเปิดเสรีทางการเงิน ต้นทุนทางการเงินจะลดลง เพราะว่าเราดูตัวอย่างที่สิงคโปร์ที่มีการเปิดเสรีทางการเงิน ทำให้ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับดอกเบี้ยเงินฝาก อยู่ที่ประมาณร้อยละ 1.5 ในขณะที่ประเทศไทยส่วนต่างอยู่ที่ร้อยละ 4-5 ประเด็นหนึ่งคือ ธนาคารส่วนใหญ่ที่นี้เชื่อแน่ว่าจะไม่มีความแข็งเพิ่มขึ้นมา ทำให้มีการรวมตัวกัน จึงค่อนข้างจะทำกำไรสูงกว่าที่ควรจะเป็น แต่หากถามทางธนาคาร ทางธนาคารก็จะบอกว่ามันไม่ได้เป็นเช่นนั้น แต่คำถามคือทำไมสิงคโปร์มีช่องว่างของส่วนต่างค่อนข้างน้อยคือ อยู่ที่ 1.5 หรือไม่เกิน 2 แต่ไทยอยู่ที่ 4-5 ครับ

ส่วนที่คิดว่าเป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภคคือเรื่องของการประกันภัยถ้าประกันภัยเปิดเสรี ผู้ประกอบการไทยอาจได้รับผลกระทบ แต่สำหรับผู้บริโภคก็จะได้ผลประโยชน์เพราะเชื่อว่าเบี้ยประกันน่าจะถูกลง หากมีการแข่งขันมากขึ้น

ส่วนในแง่โลจิสติกส์ผมมองว่า สมาคมโลจิสติกส์พูดเสมอว่าหากเปิดเสรีปีหน้านี้คือเมื่อสามารถลงทุนได้ 70% แล้วสิ่งที่ตามมาคือ บริษัทต่างชาติที่จดทะเบียนในสิงคโปร์จะกลายเป็นบริษัทสิงคโปร์ แล้วการแข่งขันจะค่อนข้างรุนแรงมากขึ้น ผู้ประกอบการไทยคิดว่าเขาอาจจะสู้ไม่ได้

ส่วนการก่อสร้างคิดว่าสมาคมก่อสร้างไทยที่เคยได้คุยด้วยนั้นค่อนข้างจะแข็งแรง เขาคิดว่าเขาสู้ได้ถ้าเราเปิดเสรีจัดซื้อจัดจ้างกับกลุ่มประเทศในอาเซียน ส่วนตัวผมคิดว่าบริษัทก่อสร้างไทยน่าจะมีโอกาสทำธุรกิจได้มากในประเทศอื่นในอาเซียน ขอบคุณครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอบคุณผู้แทนจากสภาหอการค้าครับ เรามาต่อในภาคโทรคมนาคม เมื่อสักครู่นี้โอทีได้เสนอความคิดเห็นไปแล้ว มีท่านอื่นอีกหรือไม่ครับ เชิญครับ

เราเป็นผู้ให้บริการโทรคมนาคมระหว่างประเทศและในประเทศ ที่ไปทั้งฝั่งมหาสมุทรเอเชีย-แปซิฟิก สำหรับปัญหาที่อาจเป็นไปได้คือมีการแข่งขันสูงขึ้นบ้าง เมื่อดูจากฝั่งประเทศเพื่อนบ้านที่แข็งแกร่ง มาตั้งศูนย์ในเมืองไทย โดยทาง CAT เองจะมีการไปตั้งศูนย์ที่ต่างประเทศบ้าง ตอนนี้ทำไปแล้วที่ลาวและพม่า ส่วนภายในปีนี้ก็จะไปตั้งศูนย์ที่สิงคโปร์ด้วย

ส่วนที่เกี่ยวข้องกับโลจิสติกส์ทาง CAT ได้ซื้อระบบโลจิสติกส์มาตัวหนึ่ง เราเป็นรัฐวิสาหกิจที่ทำงานเป็นภาคปฏิบัติ ซึ่งเรากำลังเสนอขอเปิดบริการอยู่ และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเป็น Hub ใน AEC นั้น อันที่จริงก็จะเกี่ยวข้องกับ e-commerce ที่เป็นอีกหัวข้อหนึ่ง โดยระบบนี้จะเป็นระบบคล้าย ETI และในระบบนี้ก็จะมีส่วน CAT มีอยู่ 2 module คือ module e-order โดยระบบ e-order จะเป็นระบบคล้ายๆ ระบบซื้อ โดยในระบบนี้เราได้ไปคุยกับภาคส่วนต่างๆเบื้องต้นบ้างแล้ว หากได้ระบบนี้มาจะสามารถส่งเป็น transaction ออกไปคือเป็นข้อความหรือ messaging ออกไป เพื่อประโยชน์ในการซื้อขาย โดยคิดจะเป็นราคา transaction และตัวระบบสามารถ interphase ให้เข้ากับ ERP ไม่ว่าจะ SAP หรือ local ได้ ข้อดีคือ หากเป็น process เดียวกันคือไม่ต้องใช้คนในการส่ง fax หรือโทรศัพท์ โดยระบบนี้จะสามารถวิ่งเข้าไปในระบบได้เลย ในการสั่งซื้อ สั่งจ้างซื้อขายเช่นนี้ จะลดการสิ้นเปลืองการใช้แรงงานคนได้ในระดับหนึ่ง สำหรับอีกตัวหนึ่งเราซื้อ module หนึ่ง คือ Testability module จะเป็นระบบเหมือนตรวจสอบการตรวจสินค้า ซึ่งได้เคยไปคุยกับทางไปรษณีย์ไทย และทางสมาพันธ์โลจิสติกส์มาแล้ว เพราะทั้งสองหน่วยงานนั้นมีภาคขนส่งอยู่มาก ถ้าจะทำหลายๆอุตสาหกรรมกันนั้น ไม่สามารถทำได้ เพราะเรามีคนน้อย จึงคิดกันว่าจะทำที่ละอุตสาหกรรมไปเรื่อยๆ และเชื่อว่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดี โดยตัว e-order นี้ ที่ประเทศจีนได้เอาระบบนี้ไปใช้ในภาคมือถือและกลายเป็น Hub ของจีนไปแล้ว เพราะระบบตัวนี้ทาง CAT อยากจะทำ โดยหากใช้ตัวนี้โดยมีภาคส่วนต่างๆเข้ามาช่วยนั้น ก็จะสามารถใช้เป็น Hub ใน e-commerce ได้ด้วยในอนาคตน่าจะรับขอบคุณครับ

ส.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

ขอบคุณครับ มีท่านใดอยากจะเสริมในภาคโทรคมนาคมบ้างหรือไม่ครับ อีกภาคหนึ่งที่เราอาจมีปัญหาในการแข่งขันคือ ภาคการเงิน ซึ่งจากข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ ก็ได้รับรู้ว่า ธุรกิจภาคการเงิน สถาบันการเงินต่างๆ ของเราอาจจะประสบกับการแข่งขันที่สูงขึ้น ดังนั้นสิ่งหนึ่งที่ไม่เราไม่กล้าพูดคือ เราจะเป็นศูนย์กลางการเงินของอาเซียน นั้นหมายความว่าเรามีจุดอ่อนในด้านนี้ของเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเทียบกับสิงคโปร์ และมาเลเซีย จึงใคร่ขอเรียนถามท่านผู้แทนจากภาคการเงินโดยตรง ขอเชิญครับ

ข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยตรงกับรายงานของกระทรวงพาณิชย์คือ ต้องเรียนก่อนว่าการที่จะเป็น Hub ได้ ถ้าศึกษาตามรายงานของต่างประเทศเรื่องบูรณาการทางการเงินหรือ financial integration ปัจจัยสำคัญที่จะเกิดเป็น Hub ได้ ปัจจัยที่หนึ่งคือ ปริมาณการค้าและการลงทุน (trade and investment) ระหว่างกัน มันต้องมากระดับหนึ่ง เนื่องจากว่าส่วนใหญ่การทำธุรกรรมของธนาคารเขามักจะตามลูกค้าออกไปให้บริการ เหมือนอย่างที่ว่าช่วงหนึ่งธนาคารต้องการที่จะออกไปต่างประเทศเยอะมาก แต่หลายรายก็ต้อง ผิดและกลับมามาตั้งฐานที่เมืองไทย เพราะอย่าลืมว่าธุรกิจหลักของธนาคารคือเรื่องของ การปล่อยกู้หรือการทำธุรกรรมระหว่างกัน ซึ่งธนาคารก็อาจจะไม่เข้าใจความเสี่ยงทางธุรกิจ ของคนที่ท้องถิ่นในต่างประเทศ เพราะฉะนั้นจึงเป็นความเสี่ยงที่ธนาคารของไทยต้องแบกรับ

ปัจจัยที่สองคือ อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ถ้าดูแล้วต้องยอมรับว่าการเมือง ในช่วงที่ผ่านมาทำให้ GDP เฉลี่ยของไทยมันไม่ได้สูงมากเมื่อเทียบกับสิงคโปร์หรือแม้แต่ อินโดนีเซีย เพราะฉะนั้นถ้าถามว่าตอนนี้จะเป็น hub ได้ไหม คงต้องตอบว่ามันก็คงไม่ใช่ ตอนนี้

ปัจจัยที่ที่สามคือ ความสามารถในการแข่งขันการให้บริการทางการเงิน ถ้าสังเกต สิงคโปร์หรือมาเลเซียเขามีความสามารถที่จะให้ผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่หลากหลาย มากกว่าไทย ความซับซ้อนของผลิตภัณฑ์มันมากกว่า แต่แน่นอนว่ามันมีความเสี่ยงที่เพิ่ม สูงมากขึ้นเช่นเดียวกัน อย่างสิงคโปร์เขาสามารถทำได้เพราะว่าเขามีตลาดการเงินที่ใหญ่ และมีความพร้อมเรื่องการทำกับดูแลมากกว่า ต้องยอมรับสำหรับมาเลเซียเองเขามีจุดขาย เรื่องบริการพิเศษคือธนาคารฮาลาล หรือ Halal Bank เขาจึงสามารถใช้บริการพิเศษนี้เป็น ปัจจัยดึงดูดได้

โดยหลักๆ ออกากจะฝากว่า การดูว่าเราจะ เป็น hub ได้ไหม คงต้องรอให้การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศของไทยเพิ่มขึ้นอีกระดับหนึ่ง และต้องมีการพัฒนาการบริการทางการเงินของสถาบันทางการเงินของไทยให้มากขึ้นค่ะ

รศ.ดร.ประภัสสร เทพชาตรี

ขอบคุณครับ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ท่านมองเรื่องนี้อย่างไรครับ วันนี้มีอยู่หลาย หน่วยในกระทรวงการคลัง ที่ผมได้เรียนไปแล้วในวันนี้คือ กรมสรรพสามิต กรมสรรพากร กรมธนารักษ์ และ สศค. ท่านมองอย่างไรในเรื่องภาคการเงินของเราครับ

ผู้แทนกระทรวงการคลัง

ภาคการเงินของไทย ถ้ามองในภาพรวมถือว่าค่อนข้างดี แต่ว่าการที่จะเปิดเสรีเราค่อนข้างที่จะระมัดระวังตัว เนื่องจากเรามีประสบการณ์จากวิกฤตการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อปีพ.ศ.2540 แต่ทั้งนี้กระทรวงการคลังได้พยายามที่จะสนับสนุนสถาบันการเงินที่มีศักยภาพให้ไปเปิดธุรกิจเชิงรุกในประเทศ CLMV ซึ่งได้เคยศึกษากันว่าไทยจะสามารถเป็น "สปริงบอร์ด" (springboard) ทางการเงินคือให้นักลงทุนหรือสถาบันการเงินเข้ามาที่ไทยแล้วจึงไปต่อยัง CLMV ได้หรือไม่ ตอนนี้ได้ศึกษากันอยู่ว่ามันจะมีผลกระทบเชิงบวกเชิงลบอย่างไร แต่อย่างที่ทำหน้าที่แทนจากธนาคารแห่งประเทศไทยได้กล่าวไปแล้ว ว่ายังมีข้อถกเถียงกันว่าจะต้องเป็นธุรกิจที่เป็นลูกค้าออกไปก่อนหรือว่าต้องเป็นสถาบันการเงินออกไปก่อนแล้วค่อยให้ธุรกิจตามไป ยังเป็นข้อถกเถียงกันอยู่อย่างสรุปไม่ได้ว่าควรจะไปด้วยกันหรือว่าใครไปก่อนไปหลัง จึงกลายเป็นความเสี่ยงที่ว่าถ้าธนาคารออกไปก่อน ธนาคารก็อาจจะขาดทุนต้องกลับบ้าน หรือว่าถ้าธุรกิจออกไปก่อนพอไปถึงต้องเผชิญกับต้นทุนทางการเงินที่สูงจึงกลายเป็นข้อที่ยังถกเถียงกันอยู่ในที่ประชุมขณะนี้

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

มีท่านใดต้องการจะเสริมในประเด็นนี้คือ เรื่องภาคการเงินของเราใน AEC ศักยภาพของไทยในการที่จะเป็นศูนย์กลางการเงินในอาเซียนเพิ่มเติมหรือไม่ครับ ถ้าไม่มีเราไปสู่อื่นๆ อันที่จริง มันมีเรื่องที่ผมคิดว่าสำคัญคือเรื่องโลจิสติกส์ แต่ผมอยากจะเอาไปรวมกับเรื่องใหญ่ที่เรามาคุยกันในวันนี้ เป็นเรื่องสุดท้ายคือเรื่องโครงสร้างพื้นฐานหรือ infrastructure ในประเด็นไทยกับการเป็นศูนย์กลางด้านโครงสร้างพื้นฐานของอาเซียนไทยกับการเป็นศูนย์กลางทางด้านคมนาคมขนส่งของอาเซียน

ผมมีแผนที่ที่ผมรวบรวมมา จะเริ่มจาก Master Plan on ASEAN Connectivity ซึ่งไทยเราได้ผลักดันมากเป็นพิเศษ โดยเราหวังว่าการเชื่อมโยงในอาเซียนทางด้านคมนาคมขนส่งต่างๆ จะทำให้ไทยเราเป็นศูนย์กลาง ไทยจึงผลักดันเป็นพิเศษ ดังจะเห็นจากแผนที่ที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของไทยจะเห็นว่าสามารถเชื่อมต่อกับอีก 6 ประเทศอาเซียน เริ่มตั้งแต่ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม ลงไปที่มาเลเซีย และสิงคโปร์ ทั้ง 7 ประเทศนี้ เชื่อมกันได้หมด มีเพียง 3 ประเทศเท่านั้นที่เป็นเกาะที่ไทยเชื่อมต่อไม่ได้ คือ อินโดนีเซีย บรูไน และฟิลิปปินส์ แต่มาเลเซียเขามีแผนที่จะสร้างสะพานเชื่อมกับเกาะสุมาตราของอินโดนีเซียแต่หลักๆ แล้วถ้าจะดูจากโครงข่ายการคมนาคม ซึ่งผมอาจจะได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้แทนกระทรวงคมนาคมนะครับ ผมขอเกริ่นนำว่าที่คือแผนที่ แผนงานโครงการต่างๆ ที่เราหวังว่าจะเกิดขึ้นภายในอนาคต นี้คือเส้นทาง "ระเบียงตะวันตก-ตะวันออก" หรือ East-West Corridor จากเมียวดี ของพม่ามาที่ อ.แม่สอด จ. ตาก ผ่าน จ. พิชณุโลก มาที่ จ.ขอนแก่น

แล้วไปทะลุที่ จ.มุกดาหาร ออกไปยังแขวงสะหวันนะเขต ของลาวแล้วไปถึงเมืองดานัง ของเวียดนาม แล้วก็ "ระเบียงตอนใต้" หรือ Southern Corridor ที่หวังว่าจะมีการทำถนน และรถไฟจากทาง เมืองทวาย ของพม่าเข้ามาที่ จ.กาญจนบุรี แล้วเข้าสู่กรุงเทพฯออกที่ จ.ฉะเชิงเทรา แล้วเชื่อมไปยังกัมพูชาแล้วก็ไปที่เวียดนาม ส่วน "เส้นเหนือ-ใต้" หรือ North-South Corridor เริ่มจากจีนลงมา ผ่านพม่า ลาว มาไทย แล้วอาจจะไปทะลุไป มาเลเซีย สิงคโปร์ อันนี้ก็เป็นที่ทางถนน นับว่าเป็นโชคดีของประเทศไทยที่มีที่ตั้งในทาง ภูมิศาสตร์เป็นศูนย์กลางของอาเซียนในภาคพื้นทวีป ซึ่งแน่นอนว่าสิ่งที่ตามคือ การคมนาคมขนส่งโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางบก ทางอากาศเราก็หวังว่าไทยจะเป็นศูนย์กลาง เช่นกัน แต่เราก็คงจะไม่ง่ายนัก เพราะว่าเรามีสิงคโปร์เป็นคู่แข่งสำคัญ นอกจากนั้นเป็น รายละเอียด ทางรถไฟมี 2 เส้นด้วยกันนะครับ เส้นแรกคือ คุณหมิง-สิงคโปร์ แล้วอีกเส้นหนึ่ง คือหนานหนิง-สิงคโปร์ ซึ่งเส้นที่สองผ่านเวียดนามแล้วก็มาเข้าไทย มาที่กรุงเทพฯ แล้วลงไปถึงมาเลเซีย สิงคโปร์ ขณะนี้มีช่วงที่ทางรถไฟยังรอการก่อสร้างเพิ่มเติมคือจาก จ.กาญจนบุรีไปพม่า แล้วอีกเส้นหนึ่งคือไทยไปกัมพูชา นี่เป็นเส้นทางคมนาคมหลัก เราเริ่มจากการคมนาคมทางบกก่อนแล้วกันนะครับ ท่านมองอย่างไรครับ เชิญครับ

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

ถ้าเรามองเป็นเรื่องฮาร์ดแวร์ (Hardware) ถ้าพูดถึงเรื่องเส้นทาง เรื่องการก่อสร้าง ถนน ทางรถไฟ ที่เป็นเส้นทาง East-West และNorth-South ทางรัฐบาลได้ให้ความสำคัญ เพื่อจะเชื่อมเป็นโครงสร้างพื้นฐานให้ไม่มีจุดที่ขาดการเชื่อมต่อ (missing link) ให้ได้ มาตรฐานที่เทียบกับประเทศเพื่อนบ้านได้ เรามีความพร้อมแน่นอน ส่วนที่ลึกลงไปกว่านั้น คือ เรื่องโครงสร้างพื้นฐานยังไม่พอที่จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการหรือคน เป็นเรื่องซอฟต์แวร์ (Software) ซึ่งได้เรียนไปเบื้องต้นว่า คือการจัดทำความตกลงเป็น อนุสัญญาหรือบันทึกความเข้าใจ ซึ่งในแต่ละกรอบความร่วมมือจะมีร่วมกันใน GMS เราก็ มีการเจรจาทำความตกลงในกรอบของ GMS ซึ่งจะมีจีนมาร่วมด้วย มีกฎกติกาว่าเราจะ เอารถข้ามแดนผ่านแดนกันอย่างไร มีข้อจำกัด มีโควตาหรือขนาดสัดส่วนของรถอะไร การอำนวยความสะดวกที่ด่านพรมแดน เจ้าหน้าที่กรมศุลกากรจะต้องให้บริการอะไร ให้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เหล่านี้เป็นเรื่องซอฟต์แวร์ คือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่ อนุญาตให้รถเข้า-ออกเป็นไปอย่างสะดวกรวดเร็ว เพื่อตอบสนองและใช้ประโยชน์จาก โครงสร้างพื้นฐานให้ดีที่สุด

ถ้าเรามองว่าเราพร้อมไหม ในขณะที่ภาครัฐกับภาคเอกชนก็เร่งเจรจากันอยู่ ต้องดู อีกส่วนหนึ่งเหมือนกันว่าในที่สุดแล้ว ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน ความพร้อมของ

กฎกติกาหรือความตกลงที่เรามี เอื้อประโยชน์ให้กับใคร อันนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่งที่เราจะต้องมองลึกลงไปว่าประโยชน์ที่เราทำมันตกกับสินค้าและบริการของไทยใช่หรือไม่ ผู้ประกอบการขนส่งของไทยจะมีปริมาณการขนส่งเพิ่มขึ้นหรือไม่ หรือพอเราทำอย่างนี้แล้วก็จะทำให้บริษัทใหญ่ๆ เห็นส่วนแบ่งที่เขาจะมาเล่นในเกมของการขนส่งในภูมิภาคนี้เพิ่มมากขึ้น ก็เป็นอีกส่วนหนึ่ง อย่างที่เมื่อสักครู่ท่านผู้แทนสภาหอการค้าฯ ได้กล่าวถึงผู้ประกอบการด้านโลจิสติกส์ จะกลัวสิงคโปร์ แล้วถ้าบริษัทยักษ์ใหญ่ระดับโลกเขาไปจดทะเบียนว่าเป็นสัญชาติสิงคโปร์ แล้วจะใช้สิทธิของสิงคโปร์มาประกอบธุรกิจโลจิสติกส์หรือการขนส่งในไทย ทางผู้ประกอบการไทยก็เลยเป็นห่วงว่าเขาอาจจะไม่ได้รับประโยชน์ และอาจจะต้องแข่งขันกับบริษัทยักษ์ใหญ่มากขึ้น

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ตอนนี้ท่าที่และแผนของเราชัดเจนใช่ไหมครับ ว่าเราต้องการจะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางบกของอาเซียน

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

รัฐบาลได้เข้ามาตลอดว่าต้องการจะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทั้ง ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เนื่องจากที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของไทยและโครงสร้างพื้นฐานของไทยค่อนข้างพร้อม

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ปัจจุบันนี้สิ่งที่เห็นในแผนที่มันเป็นแผนใช่หรือไม่ครับ คงยังไม่ได้เกิด อย่างเส้นทางจากทวายมา จ.กาญจนบุรี ก็ยังไม่เกิด

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

เรื่องนี้มีความซับซ้อน อันที่จริงเส้นทางในแผนที่นี้เป็นเป้าหมายของ GMS ว่าอยากให้มีแผนการเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานให้เป็นโครงข่ายใยแมงมุมแบบนี้ ส่วนเส้นไหนจะทำได้เร็วหรือช้าก็ขึ้นกับแหล่งทุนหรือความพร้อม อย่างที่ท่านเรียนว่าเส้นทางทวายไป จ.กาญจนบุรียังไม่เกิด แต่มันอาจจะค่อยๆ ขยับ เพราะล่าสุดได้ฟังมาว่า โครงการทวายในตอนแรกนั้นบริษัท อิตาเลียน-ไทย ได้เสนอไว้เป็นแผนใหญ่มาก แต่ตอนนี้เมื่อดูข้อเท็จจริงแล้วคือ ญี่ปุ่นไม่ไปลงทุนตรงนั้น ก็อาจจะลดขนาดโครงการลงให้เหลือเพียงท่าเรือเล็กๆ ก่อนในขั้นแรกคือ ทำเป็นนิคมอุตสาหกรรมเล็กๆ ก่อน แล้วหลังจากนั้นจึงค่อยเป็นค่อยไป

รศ.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

มีท่านใดต้องการจะเสริมในประเด็นเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน หรือเรื่องไทยจะเป็นศูนย์กลางด้านการคมนาคมขนส่งทางบกหรือไม่ครับ เชิญกระทรวงพาณิชย์ครับ

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

ขออนุญาตครับ ขอย้อนกลับมาเชื่อมโยงกับผู้ให้บริการโลจิสติกส์(logistic provider) ในความคิดเห็นส่วนตัว ผมคิดว่าในการที่ไทยจะเป็นศูนย์กลางด้านการให้บริการโลจิสติกส์ ผมคิดว่าคงลำบากนะครับ เพราะว่าจากการที่ธุรกิจบริการสามารถให้ต่างชาติมาถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 70 ที่นี้บริษัทผู้ให้บริการโลจิสติกส์ที่มีเงินทุนหนาๆ เขาก็จะเข้ามาในเมืองไทยแล้วจะไปไล่ซื้อธุรกิจและ SMEs ต่างๆซึ่งมีเงินทุนต่ำ ในช่วงแรกๆที่บริษัทพวกนี้เข้ามาก็อาจจะมาใช้บริษัทเล็กๆ เหล่านี้ก่อน พอใช้ไปได้ระยะหนึ่ง เมื่อเริ่มแข็งแกร่งขึ้นในตลาดนี้เขาก็อาจจะสูบกิจการ แล้วในขณะที่เดียวกันด้านเทคโนโลยีโลจิสติกส์หรือระบบติดตามต่างๆ บริษัทพวกนี้เขาก็มีเงินลงทุนในการที่จะเข้าไปซื้อระบบ RFID ระบบตรวจสอบต่างๆนะครับ ในขณะที่ SMEs ของไทยมีข้อจำกัดด้านนี้ แล้วสินค้าในอนาคตในแต่ละประเทศก็จะผลิตออกมาคล้ายๆกัน ใกล้เคียงกัน เพราะฉะนั้นสินค้าจะถูกหรือจะแพงกว่ากัน มันก็ขึ้นอยู่กับต้นทุนด้านโลจิสติกส์ ถ้าไทยไม่สามารถที่จะแข่งขันตรงนี้ได้ ในอนาคตสินค้าไทยก็อาจจะมีปัญหาด้วยนะครับ

ที่นี้ย้อนกลับมาดูเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน ผมกลับรู้สึกว่าคุณถนัดหนทาง ผมไม่ค่อยห่วงเท่าไรนะครับ เพราะมีเงินก็สามารถสร้างได้ แต่ที่ห่วงคือเรื่องกฎระเบียบต่างๆ กล่าวคือถ้าถนนสร้างเสร็จ ถนนสองเลนลาดยางไม่เป็นฝุ่น ถนนสวยมากแต่พอเอารถบรรทุกไปใช้อาจผ่านไปจากไทยไปลาว แต่รถบรรทุกไม่สามารถที่จะเข้าเวียดนามได้ เนื่องจากติดขัดว่ารถบรรทุกไทยมีพวงมาลัยขวา เวียดนามมีพวงมาลัยซ้ายห้ามเอาเข้าไป ผมคิดว่าประเด็นเหล่านี้เป็นเรื่องที่จะมีปัญหามากกว่าการสร้างถนนด้วยซ้ำไป เช่นเดียวกับมาเลเซียที่เมื่อจะขนส่งสินค้าเข้าชายแดนมาเลเซียจะต้องไปเปลี่ยนหัวรถลาก ในขณะที่เดียวกันรถมาเลเซียกลับสามารถที่จะขับผ่านชายแดนเข้ามาในประเทศไทยได้ ซึ่งประเด็นนี้ ไทยเสียเปรียบค่อนข้างมาก

รศ.ดร.ประภัศร์ เกษชาติ

คงต้องถามทางกระทรวงคมนาคมต่อนะครับ

ผู้แทนกรมการขนส่งทางบก

คงต้องแยกกันอย่างที่เรียนไปแล้ว โครงสร้างพื้นฐานเป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเป็นกฎกติกาที่เราเรียกว่าการจัดทำความตกลง ตราบใดที่เรายังไม่มีข้อตกลงหรือความ

ตกลงนั้นยังไม่มีผลบังคับใช้ รถยนต์เราจะเข้าไม่ได้ เช่น กรณีของเวียดนามมีความตกลงแล้วก็จริง แต่ต้องรอความพร้อมของทั้ง 3 ประเทศคือ ไทย ลาว และเวียดนาม เขาถึงจะยอมให้เราข้ามไปข้ามมา ในส่วนของมาเลเซียค่อนข้างจะมีปัญหาอย่างยาวนาน ปัญหา คือ มาเลเซียไม่ยอมให้รถยนต์ไทยเข้าไปในประเทศแล้วผ่านไปสิงคโปร์ เป็นเรื่องที่เราจะวังตลอด ซึ่งข้อเท็จจริงตามชายแดนคือรถยนต์ไทยเขาจอดแค่บริเวณชายแดนที่เป็นคลังสินค้าของเขา เนื่องจากว่ามาเลเซียไม่ยอมลงนามในข้อตกลงกับไทยสักที แม้ว่าจะอยู่ภายใต้กรอบอาเซียนก็ตาม

ผู้แทนกระทรวงพาณิชย์

ขออนุญาตเพิ่มเติม มาเลเซียจะมีอีกกรณีหนึ่งคือ มีความตกลงระหว่างไทย-มาเลเซีย ที่อนุญาตให้สินค้านำเข้าเสียง่ายของไทยสามหมื่นตันสามารถผ่านไปยังสิงคโปร์ได้ ซึ่งอันที่จริงมันน่าจะได้อีกมากกว่านี้ เราพยายามเจรจามาตลอดแต่ยังไม่สำเร็จ

แล้วอีกประเด็นที่ผมรู้สึกเสียดายคือที่ผ่านมาโครงการงบประมาณ 2.2 ล้านล้าน ที่มีการสร้างรถไฟความเร็วสูง อันที่จริงนอกเหนือจากรถไฟความเร็วสูง มันมีรายละเอียดอื่นๆ ที่จำเป็นอีกมากมาย เช่น การปรับปรุงด้านการค้าชายแดนทั้งหมดก็อยู่ในงบนี้ด้วย ซึ่งรถไฟความเร็วสูงจะสร้างหรือไม่สร้างค่อยว่ากัน แต่ด้านมันจำเป็นต้องพัฒนา เช่น ด้านชายแดน สะเดามีความแออัดมาก ซึ่งล่าสุดเริ่มที่จะมีการขยายปรับปรุงแล้ว ไม่นั่นใจว่าใช้ที่ของราชพัสดุหรือไม่ แต่เริ่มมีการขยายแล้ว ประเด็นต่อมาถึงแม้เราจะมีการพัฒนาตามด่านแล้วแต่ไม่ใช่ที่เราจะพัฒนาฝ่ายเดียว ถ้าของประเทศเพื่อนบ้านไม่ได้รับการพัฒนา ก็จะส่งผลให้การเคลื่อนย้ายสินค้ามันไม่สะดวกคล่องตัวเท่าที่ควร ตัวอย่างกรณีหนึ่งเพื่อนบ้านพร้อมแต่เราไม่พร้อม เช่น เขตเศรษฐกิจพิเศษตามบริเวณแนวชายแดนไม่ว่าจะเป็น พม่า ลาว กัมพูชา เขามีพร้อมหมดแล้ว มีเยอะกว่าไทยด้วยซ้ำไป แต่ไทยยังไม่มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษตามแนวชายแดนหรือในประเทศก็ไม่มีเลย ซึ่งล่าสุด ครม. อนุมัติงบประมาณมาหลายสิบล้านให้สภาพัฒน์ฯ ไปจ้างบริษัทที่ปรึกษาเพื่อที่จะมาศึกษาการจัดตั้งเศรษฐกิจพิเศษ ซึ่งนำร่องประมาณ 10 แห่งและในปัจจุบันนี้ แห่งที่มีศักยภาพมากที่สุดคือเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด จ.ตาก

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาตรี

ขอบคุณมากครับ สำหรับข้อมูลต่างๆ ตอนนี้เราก็พอจะมองเห็นภาพว่าเรามีศักยภาพพร้อม ในเรื่องที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ ในการเป็นศูนย์กลางโครงสร้างพื้นฐานคือเส้นทางคมนาคมขนส่ง แต่ในเรื่องการจะเป็น ศูนย์กลางโลจิสติกส์น่าจะไม่ง่ายนัก เพราะว่าติดขัดในหลายๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องกฎระเบียบต่างๆ มีท่านใดต้องการจะเสริมในประเด็นนี้อีกบ้างหรือไม่ครับ เชิญครับ

ผู้แทนจากไปรษณีย์ไทยครับ ที่ผู้แทนจากกระทรวงพาณิชย์ กล่าวเมื่อสักครู่ ผมเห็นด้วยที่ว่าเรื่องผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของเรา คงจะแข่งขันลำบาก ในส่วนของไปรษณีย์ไทยขอนำเสนอข้อมูลใน ส่วนของไปรษณีย์ว่าเราเป็นผู้ให้บริการโลจิสติกส์ ส่วนหนึ่งก็ได้ใช้ ประโยชน์จากโครงข่ายโครงสร้างพื้นฐาน แล้วก็ได้มีการพิจารณากันว่าโครงการของรัฐบาลหรือของสำนักงานนโยบายและแผนการ ขนส่งและจราจร (สนข.) จะมีโครงการสร้างอะไรที่ไหนบ้าง เราก็มา

ดูว่าโครงสร้างพื้นฐานของไปรษณีย์ไทยอยู่ตรงไหนบ้างที่จะสามารถเอื้อประโยชน์ อย่างเช่น ผ่านเส้นทางอะไร อย่างปัจจุบันเราไปตั้งที่ทำการที่ตลาดโรงเกลือคือเราเน้นทางด้านการค้า ขยายแดนด้วย เมื่อเกิดการค้าขายและต้องมีการขนส่งสินค้า หรือในตอนนี้เรามีโครงการการ ที่จะศึกษาศูนย์ไปรษณีย์ของเราอย่างเช่นที่ จ.พิษณุโลก หรือที่อื่นที่อยู่ในเส้นทางที่จะผ่าน ไปยังประเทศ CLMV อาจจะต้องเป็นคลังสินค้าบนพื้นที่ของเราที่ยังว่างอยู่ นี่คือประโยชน์ ที่เราจะใช้จากโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่

ในส่วนของไปรษณีย์ไทย ในฐานะผู้ให้บริการจากการเปิดเสรีที่ท่าหนرابคือ บริการ ด่วนพิเศษ (EMS) ของเราได้รับผลกระทบแน่นอน ด่วนพิเศษคือบริการที่อยู่ภายใต้สาขา โลจิสติกส์ เป็นลำดับที่ 5 ในกิจกรรมสาขานี้ อีกตัวหนึ่งคือเราเป็นผู้ให้บริการโลจิสติกส์ แต่ เราเป็นผู้ให้บริการรายใหม่ เราจึงกังวลมากกว่าเราจะกระทบ เพราะว่าเรายังไม่มีสัดส่วนใน รายได้ของเรามากนัก อย่างตลาดการส่งแบบด่วนพิเศษ ปีหนึ่งประมาณ 4-5 พันล้าน ซึ่งมัน เป็น 1 ใน 4 ของรายได้ของเรา แต่โลจิสติกส์แค่ประมาณพันล้าน ที่นี้ในการที่เราจะกำหนด กลยุทธ์เพื่อรองรับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้น ต้องขอเรียนให้ท่านที่สงสัยทราบว่า ทำไม ไปรษณีย์ไทยจึงแพงว่านี่มันชี้เสีย ทำไมจึงแพงกว่าบริษัทเอกชน ทั้งนี้เพราะเรามีข้อจำกัดคือ เราไม่สามารถที่จะเลือกพื้นที่ในการให้บริการอย่างเอกชนได้ ท่านจะเห็นว่า DHL หรือ FedEx หรือนิมชี้เสีย หรือสยามเฟิร์สทัวร์ เขาจะสามารถเลือกพื้นที่ที่เขามีความชำนาญ มีปริมาณการขนส่งที่คุ้มทุน ในขณะที่ไปรษณีย์ไทยไม่สามารถปฏิเสธที่จะรับฝากได้ ทุกคนในประเทศไทยจะต้องได้รับบริการจากไปรษณีย์ไทยอย่างเท่าเทียมกันในทุกพื้นที่ เราจึงแพงกว่า เพราะเราต้องเฉลี่ยต้นทุนไปให้พื้นที่ที่เราไม่ค่อยมีกำไร ดังนั้นหากต่างชาติ หรือบริษัทของคนไทยก็ตาม เข้ามาให้บริการแบบนี้มากขึ้น แน่แน่นอนว่าจะส่งผลกระทบต่อ ผลกำไรของเรา และจะกระทบกับบริการขั้นพื้นฐานของเราที่จะให้กับประชาชนอย่างเท่าเทียม

ไปรษณีย์ไทยเป็นแห่งเดียวที่เป็นบริษัทจำกัด แต่เป็นรัฐวิสาหกิจ ที่กระทรวงการคลัง ถือหุ้นร้อยละ 100 แต่สังกัดภายใต้กระทรวง ICT เห็นไหมครับ มันมีที่มาต่างกัน แต่ต้องแข่งขัน กับเอกชนเท่าเทียมกัน ในขณะเดียวกันก็ต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยงาน

รัฐเช่นเดียวกับหน่วยราชการ การจัดซื้อจัดจ้างใช้ระเบียบเหมือนหน่วยราชการ ดังนั้นจึงมีข้อจำกัดมากมาย อย่างเช่น การปรับอัตราค่าบริการ การที่จะให้สิทธิพิเศษ การต่อรองการค้า นี่เป็นเหตุผลที่เราไม่สามารถแก้ไขได้ แต่เราก็ไม่ได้เอาข้อจำกัดนี้ไปอ้างว่าเราจะยอมแพ้เอกชน ทางผู้บริหารจึงมีนโยบายว่าสิ่งที่เราจะทำคือ เราต้องยกระดับความสามารถของบริการของเรา คุณภาพบริการของเรา ในมุมมองเราคิดว่าถ้าทำเครือข่ายของเรา จุดแข็งของไปรษณีย์ไทยคือ ส่งถึงผู้รับถึงบ้าน เรามีคนประมาณ 8,000 คน เครือข่ายเราต้องทำให้ได้มาตรฐานก่อน ให้เอกชนไม่ว่าจะต่างชาติหรือคนในประเทศเข้ามาใช้ประโยชน์จากเราให้ได้สูงสุด ผมคิดว่าถ้าเราทำได้ เราก็รับงานไม่ไหวแล้ว ในส่วนของบริการส่งด่วนพิเศษคือ เราจะพัฒนาเรื่องบุคลากร คิดวางแผนว่าจะทำอย่างไรให้คนมีแรงจูงใจ เนื่องจากเป็นบริการแบบขั้นดี (premium) เราคิดว่าบริการด่วนพิเศษเป็นโครงการสำหรับคนอีกระดับหนึ่ง ที่เขาต้องการความรวดเร็วและด่วน เขายินดีจะจ่ายแพง พนักงานของเราก็ต้องเป็นคนระดับ premium มีค่าตอบแทนที่จูงใจให้เขาอยู่กับเรานาน พัฒนาเขาให้มีความสามารถพิเศษ เพราะเขารับผิดชอบ สิ่งนี้เป็นสิ่งที่ลำบากเพราะว่าคน 20,000 คน กลุ่มนี้เราให้ค่าตอบแทนพิเศษ การให้ค่าคอมมิชชั่น (commission) กับเขาหรืออะไรก็ตามในลักษณะนี้ทำได้ยากมาก เพราะคนที่อีกส่วนหนึ่งไม่ได้มีส่วนนี้ ก็จะร้องเรียนว่าทำไมถึงไม่เท่าเทียมกัน แต่พวกเขาต้องมาให้บริการที่ตรงเวลาส่งมอบห้ามแตกหักเสียหาย แต่ได้เงินเท่ากัน มีโอกาสผิดพลาดได้มากกว่า เขาก็บอกว่าอยากจะไปทำงานที่สบายๆ ปัญหานี้เรายังแก้ไขลำบากมาก

ประเด็นต่อมาคือเราต้องพัฒนาระบบ IT และต้องพัฒนาในเรื่องของบุคลากร เราต้องคิดว่าจะทำอย่างไรให้มีช่องทางด่วนพิเศษ ให้ลูกค้าสามารถนำของเข้าออกได้รวดเร็ว ในกรณีที่เป็นสินค้าที่มีการพิจารณาภาษีเป็นเวลานาน เราก็คิดกันว่าจะทำอย่างไรให้ลดขั้นตอนเหล่านี้ เพื่อให้สามารถแข่งกับบริษัทเอกชนได้ โดยเฉพาะเอกชนที่เป็นบริษัทข้ามชาติ เขาเป็นมืออาชีพมากกว่าเรา เราต้องยอมรับว่าเขาทำชิปปิง (shipping) ได้ดีกว่าเรา

เรื่องต่อไปคือ เรื่องมาตรฐานบริการ อย่างที่เรียนว่าเราจะทำอย่างไรให้ไม่ล่าช้า ไม่เสียหาย ซึ่งแน่นอนเราอาจมีข้อผิดพลาดบ้าง แต่ว่าจะทำอย่างไรให้ไม่เสียความน่าเชื่อถือจากลูกค้า อีกประการหนึ่งคือ ถ้าเราจำเป็นต้องตั้งหน่วยธุรกิจขึ้นมาใหม่ในนามของบริษัทลูก ซึ่งตอนนี้ในด้านของโลจิสติกส์ เราตั้งบริษัทลูกของไปรษณีย์ไทย เป็นบริษัทที่ทำเรื่องโลจิสติกส์โดยเฉพาะ ท่านอาจได้ยินข่าวว่าเรารับส่งน้ำยาล้างไตให้กับองค์การเภสัชกรรม ส่งบัตรเลือกตั้ง ท่านจะเห็นว่าไปรษณีย์ไทยหาเงินทุกอย่าง ที่เห็นตามอนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ ตามท้องถนนในชนบท อันนั้นเขาจ่ายเงินเอง ไม่มีค่าโถง การจัดเลี้ยงเพื่อทำการประชาสัมพันธ์ที่ทำไปรษณีย์แต่ละแห่งเขาหาสปอนเซอร์เอง เพราะว่าเราอยู่ด้วยการเสียมตัว เราไม่มีค่าใช้จ่ายพิเศษที่จะไปจ่ายเขา แต่ตอนนี้จำเป็นต้องตั้งบริษัทลูกซึ่งตอนนี้มีบริษัทแรกแล้วคือ THP Distribution ให้บริการโลจิสติกส์โดยเฉพาะ เราเน้นเรื่องการหาพื้นที่ตั้งตามชายแดน

ใช้สิ่งที่เรามีอยู่แล้ว เช่น คลังสินค้าหรือการใช้ที่ทำการที่เราตั้งขึ้นมาเป็นตัวนำร่องอย่างที่ตลาดโรงเกลือ ต่อไปเราจะมีโครงการอื่นๆอีก ปัจจุบันนี้ e-commerce เพิ่มสูงมาก ในขณะที่จุดหมายของเราลดลงเรื่อยๆ ไม่ต้องเปิดเสรีหรอกครับ แค่ท่านใช้ e-mail เล่น Line ท่านก็ไม่ส่งจุดหมายแล้ว จุดหมายที่เคยส่งประจำเป็นโบสถ์หรือแจ่งค่าเช่าบริการ ท่านอาจจะบอกว่าตอนนี้ฉันไม่รับแล้ว ฉันขอรับเป็น e-mail แทน แต่บางท่านก็บอกว่าต้องการจุดหมายเป็นหลักฐานอยู่ในที่สุดจุดหมายจะค่อยๆ หายไป เราจึงต้องหาทางชดเชยโดยให้บริการขนส่งสินค้าของ e-commerce คือถ้าผู้ค้าทำธุรกิจ e-commerce ก็ต้องไปส่งของให้ลูกค้า รายละเอียดจะไปส่งที่ไปรษณีย์ แต่ถ้าเป็นรายใหญ่เขาต้องการด่วนต้องการลดราคาพิเศษ เขามีอำนาจต่อรองเยอะก็อาจไปตกลงกับบริษัทของเอกชน กล่าวคือไปรษณีย์ไทยเป็นฝ่ายปฏิบัติ ส่วนนโยบายขึ้นอยู่กับกระทรวงว่าถ้าเปิดเสรีแล้วจะอย่างไร อันที่จริงไปรษณีย์ไทยไม่ได้กลัวการเปิดเสรีกับ AEC เลยครับ เรากลัวการเปิดเสรีกับสหภาพยุโรปมากกว่า อันนั้นน่ากลัวมากเพราะบริษัทผู้ให้บริการโลจิสติกส์ของเรามีศักยภาพสูงมากจนยากที่เราจะแข่งขันได้ เรียนข้อมูลเพิ่มเติมจากไปรษณีย์ไทยไว้เพียงเท่านี้ครับ

รศ.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ขอบคุณครับ ตอนนี้เราก็มาถึงเรื่องการขนส่งทางอากาศ ซึ่งทางรัฐบาลเองก็มีแผนอยากให้ไทยเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางอากาศ โดยในเอกสารของรัฐบาลก็บอกว่าเรามีสนามบินถึง 38 สนามบิน สนามบินสุวรรณภูมิรับผู้โดยสารได้ 50 ล้านคน และในอนาคตก็จะเพิ่มขึ้น ในการขนส่งทางอากาศมีถึง 6 ล้านตัน มี 109 สายการบินที่บินผ่านสุวรรณภูมิ ปีหนึ่งมีกว่า 300,000 เที่ยวบิน ดังนั้นสนามบินสุวรรณภูมิจึงติด 10 อันดับแรก ของสนามบินขนาดใหญ่ที่มีการจราจรทางอากาศพลุกพล่านในเอเชีย ด้วยที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ต่างๆ ไทยน่าจะเป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่งทางอากาศได้ แต่ตอนนี้มันมีโจทย์สำคัญคือสิงคโปร์ก็เป็นศูนย์กลางใหญ่

ผู้แทนบริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

อันที่จริง ภารกิจนี้เป็นของทางการทำอากาศยาน แต่วันนี้การทำอากาศยานไม่มา ในส่วนของการบินไทยก็เกี่ยวข้องนิดหน่อย ในส่วนของสนามบินที่เป็นสนามบินนานาชาติ (International airport) คือเชียงใหม่ หาดใหญ่ ภูเก็ต และกระบี่ แล้วยังมีโครงการใหม่ที่สนข. ทำการศึกษาอยู่ตอนนี้คือ การพยายามที่จะสนับสนุนสนามบินอุดรธานี เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาค (Regional Hub) ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ปัญหาคือสนามบินสุวรรณภูมิมีขีดความสามารถรองรับผู้โดยสารแต่เดิม ที่กำหนดไว้คือ 45 ล้านคนต่อปี แต่ตอนนี้มันเป็น 60 ล้านคนต่อปีแล้ว ถ้าเราถามว่าเราจะเป็น Hub ได้หรือไม่ อันที่จริงตามสภาพภูมิประเทศแล้วเราเป็นได้ แต่การจะพัฒนาอะไรแต่ละอย่างยังมีปัญหา เนื่องจากว่าการทำอากาศยานกิติ การบินไทยกิติ เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งการจัดซื้อจัดจ้างต้องผ่านขั้นตอนกระบวนการที่ยาวนานมาก เช่น การที่จะขยายเฟสสองของสุวรรณภูมิ ตามกำหนดการมันต้องเสร็จปีนี้ แต่ปัจจุบันยังร่าง TOR ไม่เสร็จ อย่งที่สนามบินภูเก็ตที่เต็มมากแล้วก็ยังไม่สามารถขยาย แต่จากการศึกษาของ สนข. ซึ่งท่าน ผอ. จากกรมขนส่งฯ ก็อยู่ในทีมเดียวกันคือ เราพยายามที่จะสร้าง Hub เพิ่ม แทนที่นักท่องเที่ยวจะมาลงที่สุวรรณภูมิทั้งหมดหรือตอนเมืองก็ตาม เราก็พยายามกระจายให้ลงที่สนามบินเชียงใหม่ สนามบินอุดรธานี หรือสนามบินภูเก็ต ให้เพิ่มมากขึ้น แล้วพอภูเก็ตเต็มเราก็จะมีสนามบินสำรองเป็นสนามบินคู่กับภูเก็ตคือสนามบินกระบี่ ซึ่งเราจะพยายามสร้างเป็นทางด่วน (express way) ระหว่างภูเก็ตกับกระบี่ หรืออาจจะเป็นรถไฟความเร็วสูง ก็ได้ ระหว่างสนามบินภูเก็ตกับกระบี่ เพื่อที่จะให้สามารถขนถ่ายผู้โดยสารได้เพิ่มมากขึ้น และอย่างที่ทราบจากสภาพภูมิศาสตร์แล้ว บ้านเราน่าจะเป็น Hub ได้ไม่ยาก แต่ถ้าหากเป็นเชิงธุรกิจการบินแล้ว สายการบินต่างประเทศมักจะไปลงที่สนามบินสิงคโปร์มากกว่า เพราะว่าการบินที่จะมาลงลารอให้รันเวย์ว่างอยู่เป็นครึ่งชั่วโมงก็เปลืองน้ำมันพอสมควร ขณะนี้ถ้าเราไม่สามารถขยายเฟสสองที่สุวรรณภูมิได้ โอกาสที่เราจะพัฒนาก็ยาก หรือถ้าเราไม่สามารถขยายสนามบินภูเก็ตได้ด้วยข้อจำกัดพื้นที่ จะก่อให้เกิดมีปัญหาใหญ่สำหรับการเป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศทันที ถ้าในอีก 2-3 ปีข้างหน้า เรายังพัฒนาไม่ได้ความได้เปรียบก็จะไปตกที่สิงคโปร์ครับ

ส.ร.ดร.ประภัสสร เกษชาติ

ชัดเจนนะครับในประเด็นนี้ จะมีประเด็นย่อยๆ ซึ่งถ้าเราจะดูตาม blueprint เราก็ยังมีเรื่องการเปิดเสรีการเคลื่อนย้ายเงินทุน แรงงาน เรื่องนโยบายแข่งขัน เรื่องคุ้มครองผู้บริโภค เรื่องทรัพย์สินทางปัญญา เรื่อง e-commerce พวกนี้ก็จะเป็นเรื่องที่ผมข้ามไปนะครับ ตอนนี้อยู่ไม่ทราบว่ามีท่านใดต้องการจะกล่าวถึงประเด็นเหล่านี้ที่ผมข้ามไปเป็นพิเศษบ้างหรือไม่ครับ

ถ้าไม่มีขอสรุปว่าในวันนี้เราก็ได้ประชุมระดมสมองกันมาในหัวข้อไทยกับการเป็นศูนย์กลางประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และได้หารือกันในเรื่องหลายประเด็นด้วยกัน ตั้งแต่เข้ามาจนถึงตอนนี้ ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งนะครับ

สำหรับการประชุมในวันนี้ เราก็จะจัดทำสรุปการประชุมวันนี้ แล้วจะพยายามที่จะแจ้งต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป รวมทั้งเราจะถอดเทปแล้วจัดพิมพ์เป็นหนังสือ เพื่อที่

จะแจกจ่ายให้กับหน่วยงานต่างๆ เพื่อให้ใช้ประโยชน์ต่อไป การประชุมครั้งสุดท้ายนี้เราจะมีการประชุมในลักษณะนี้อย่างต่อเนื่องเรื่อยๆ ในแต่ละเสาคความร่วมมือของอาเซียนในอนาคตคงจะมีประเด็นอื่นๆ ที่เราต้องมาประชุมกันในเรื่อง AEC เราคงไม่ได้มองเพียงแค่ AEC แต่มองไปถึง Beyond AEC คือหลังจากเกิด AEC ในปี 2015 แล้ว อาเซียนจะเป็นอย่างไร ประเด็นนี้อาจจะเป็นประเด็นที่เรามาระดมสมองครั้งหน้าก็ได้นะคะ

สำหรับในวันนี้ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลามาร่วมประชุม ผมขอปิดการประชุม ขอขอบคุณทุกท่านอีกครั้งครับ

.....จบการประชุม.....

การประชุมเชิงวิชาการ

"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5:
ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"

วันพุธที่ 23 เมษายน 2557 เวลา 09.00 - 16.00 น.
ณ ห้องราชดำเนิน ชั้นที่ 1 โรงแรมรอยัล ปรี๊นเซส หลานหลวง

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม

ชื่อผู้แทน

หน่วยงาน

นางปรารถนา หัสมินทร์
นางกุลพัทธ์ แจ่มกลมกุลชัย

นางสาวพัชรี ภักดีนฤฤทธิ์

นางสาวรัชฎา วาณิชกร

นางสุธีรา ไชยถา

นางสาวภัทรมน กนิษฐานนท์

นายกิตติพงษ์ จันทรสกุล

นางสาวกมลรัตน์ เหลืองสอด

นางสาวภัทรา ลำเจียก

นางพนิดา สายสลิต

ดร.ชาครีย์ บำรุงวงศ์

ดร.ปรีชา ไสภรัตน์

นางสาวกฤติกา บุรณะดิษ

นางสาวธัญญลักษณ์ ศรีสุทธิยากร

นางปิยาณี ตั้งทองทวี

นางสาวศุภลักษณ์ ปราบศรีภูมิ

นายฤชา วราทร

นางณรัชยา พิสิษฐเกษม

นายปิยพงศ์ ชูวงศ์

นางสุชัญญา คุ่มครอง

นางสาวนงลักษณ์ สุขศิริเดชา

นางจิรภาพรรณ มลิกอง

นายกิตติวัฒน์ บัจฉิมนนท์

นางสาววีรดา กิตติวรภัทร

นางสาววชิรา เพชรใส

นาอาเรีย สุกาลัย

นางภาวนา มานะเวช

นายจิตรพงศ์ พุ่มสอด

นางสาวเพียว อินทอง

นางสาวพิมพ์ภาภรณ์ วิฑยานันท์

นายรักรธรรม อุ้นจิตร

นางสาวอัมภิกา ชัยยะราช

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

กรมพัฒนาธุรกิจการค้า

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจอาเซียน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจอาเซียน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจอาเซียน สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

กรมการค้าต่างประเทศ

กรมการค้าต่างประเทศ

ส่วนอาเซียน สำนักงานการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

ส่วนอาเซียน สำนักงานการประชาสัมพันธ์ต่างประเทศ

กรมทางหลวงชนบท

กรมทางหลวงชนบท

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร

กรมโรงงานอุตสาหกรรม

กรมปศุสัตว์

กรมธนารักษ์

สำนักพัฒนาเศรษฐกิจอาเซียนและเอเชีย กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมที่ดิน

กรมที่ดิน

กองแผนงาน กรมการขนส่งทางบก

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

กรมส่งเสริมการเกษตร

สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

กรมธุรกิจพลังงาน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน

ชื่อผู้แทน

หน่วยงาน

นายคมชาญ แสนใจยา
ดร.ศักดิ์นาถ สนธิศักดิ์โยธิน
นางสาวสิรินิภา สุธารธรรม
นางสาวสมญาชา วินทัตตร
นายอัศวราชย์ บุญญาศิริ
นายปิยพัทธ์ พรพิพัฒน์พงศ์
นางสุธิกานต์ มาสำราญ
นางสาวนัทธมน ภูมิไชย
นายชัชวรินทร์ วารีสอาด
นายประพนธ์ วงศ์ศรีวิวัฒน์กุล
นางสาวเพ็ญจา แด้มบรรจง
นางสาวปราณี เข็มกลัดทอง
นางสาวบุศริน วิกกรมโรจนานันท์
นางสาวสุดา ดุลยประพันธ์
นายธานี ภาคอุทัย
นางวราศณา ไตรส
นายชยันต์ เอกะโรหิต
นายไพโรจน์ ไผศาลธนสมบัติ
นายเดชชัย กุลวงศ์
นางสายนิสา อินต๊ะสงค์
นางสาวธนาศิริ ชะระอ่ำ
รศ.อรรรถพล อนันตวรกุล
รศ.ดร.วิบูลย์ จงรัตน์เมธีกุล
รศ.ดร.ณฐา ตูปเกษะเรี๋ย
นายบัณฑิตขันธ์ นันศิริ
ดร.อรพวรรณ วีระพล พลันเห็นคา
ผศ.เสาวรภย์ กุสุมา ณ อยุธยา
ผศ.ดร.ภูเบศร์ สมทรงจักร
คุณสุทธินี ขอบพัฒนา
คุณจุฬารัตน์ บัวเหลือง
คุณสุภา อนุนางกูร
นายจาตุรนต์ ศรีศุภอรรด
นายณรงค์ ทมเจริญ
นายพีระพล เอกนรพันธ์

สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน
กรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน
กรมสรรพสามิต
กรมสรรพสามิต
กรมสรรพสามิต
กรมสรรพสามิต
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
สำนักแผนงานและกิจการพิเศษ สำนักปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กรมบัญชีกลาง
กรมบัญชีกลาง
กรมปลัด
กรมปลัด
กรมศุลกากร
กรมศุลกากร
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
สถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล
สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์
สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์
สมาคมผู้ผลิตอาหารสัตว์
บมจ.การบินไทย
บมจ.การบินไทย
ธุรกิจขายอาหารสัตว์และพันธุ์สัตว์

ชื่อผู้แทน

หน่วยงาน

นายบัณฑิต วงศ์สีลโชติ
นายกฤษฎ์ สุขமாக
นายแพทย์ ล้ำภากร
นางสาวนิตยา สุขเกื้อ
นายบัญญัติ แก้วพุกัม
นายอนุชา สูงเลิศสงฟ้า
นายพลสวัสดิ์ สิริมนตรี
นางสาวสุพรรณนิการ์ ชูชัย
นายหฤษฎ์ รอดประเสริฐ
นางสาวไพลิน ผลิตวานนท์
นางสาวชนิดา ลอเสรีวานิช
ดร.ธวัชชัย ยงกิตติกุล
นางสุภัคพร ศรียากุล
นางทรงพร เตชะนิริติสัย
นางสุรีย์ คงบูชาเกียรติ
นางณิชกมล อุมารี
นายเอกศักดิ์ ยงศิริสมสกุล
นางสุพิชชา รักษาสกุลเกียรติ
นายธนา คล่องณรงค์
นายก้องภพ เทอดสุวรรณ
นางสาวประกายพร วงศ์วุฒิ

สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ธนาคารแห่งประเทศไทย
ธนาคารแห่งประเทศไทย
สมาคมธนาคารไทย
บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน
บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน
บริษัท ทีโอที จำกัด มหาชน
สมาคมผู้ผลิตปลาป่นไทย
บริษัท ทีเคซีพหลาย จำกัด
บริษัท ทีเคซีพหลาย จำกัด
บริษัท ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศอยุธยา จำกัด
โต๊ะข่าวต่างประเทศ กองบรรณาธิการโพสทูเดย์
หนังสือพิมพ์ ประชาชาติธุรกิจ

ประเด็นการประชุมเชิงวิชาการ
"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5:
ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"

1. ความคืบหน้าการเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC): ภาพรวม

2. บทบาทนำและยุทธศาสตร์ของไทยใน AEC

A. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

- A 1 การเคลื่อนย้ายสินค้าที่เสรี
- A 2 การเปิดเสรีการค้าบริการ
- A 3 การเปิดเสรีด้านการลงทุน
- A 4 การเปิดเสรีด้านทุนที่มากขึ้น
- A 5 การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมืออย่างเสรี
- A 6 สาขาสำคัญในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
- A 7 อาหาร เกษตร และป่าไม้

B. การไปสู่ภูมิภาคที่มีความสามารถในการแข่งขันสูง

- B 1 นโยบายการแข่งขัน
- B 2 การคุ้มครองผู้บริโภค
- B 3 สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา
- B 4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- B 5 ภาษีอากร
- B 6 พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์

C. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเท่าเทียมกัน

- C 1 การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
- C 2 ความริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน

D. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

- D1 แนวทางการสร้างความเป็นหนึ่งเดียวกันต่อปฏิสัมพันธ์ด้านเศรษฐกิจกับ ภายนอก
- D 2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในเครือข่ายอุปทานของโลก

บรรยากาศภายในงาน

การประชุมเชิงวิชาการ

"การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ครั้งที่ 5:
ไทยกับการเป็นศูนย์กลางของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน"

วันพุธที่ 23 เมษายน 2557 เวลา 09.00 - 16.00 น.
ณ ห้องราชดำเนิน ชั้นที่ 1 โรงแรมรอยัล ปริ๊นเซส หลานหลวง

ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

โทร: 0 2564 4444 ext. 1552-1554 โทรสาร: 0 2564 4444 ext. 1555

E-mail: office@castu.org

www.castu.org